

**Mircea ! Refă sumarul dupa titlurile si subtitlurile de la documente .
Document curatat, aranjat**

XI.Garda de Fier

10. febr.'38 -iunie 1939

Guvern Miron Cristea -1-10 febr. '38 - 30 mart.'38

1.)Poliția de Siguranță , Istoricul mișcării legionare , mss , 1939-1941 , retro '

(Arh.ISISP,. Fond V, dosar 225 , f. 112 - 119 [*Mss*, f. 1-40 , cu foi lipsă]
[**LD : 6 febr. 2004.** Din zestrea mea arhivistică de " albinuță" .Am fișat acest document cu conștiinciozitate **prin'78 -79**, după ce mi-am dat doctoratul și m-am apucat să fac documentarea pentru " *România în vâltoarea anului 1939* " Ce poftă aveam atunci să dau ultimul pragraf , cel cu comuniștii intrați în Gardă din sarcina Kominternului ...

Au trecut 26 de ani Pe atunci aveam 43 de ani . Acum , în curând, 69 Livia de acum mulțumește Lievei de atunci]

[LD : nu știu cine a elaborat sinteza. După cronologiile cuprinse, se poate să fi fost elaborată după rebeliunea din ian. '41 . Este îndosariată printre alte **Rapoarte** ale Corpului detectivilor de la Poliția de Siguranță și are file rupte .Informațiile trebuie preluate cu mari rezerve. Dar ... sinteza este deosebit de interesantă , dovedind competența autorului în probleme ideologice, doctrinare, sociologice, psihologice, juridice și etice.

Având în vedere "relația" permanentă care a existat între această instituție și mișcarea legionară , mă gândeam dacă nu se poate afirma că istoricul Gărzii de Fier este, parțial, și istoricul Siguranței ! Și viceversa !]Doc.integral - **fișier G de F - I- bis**

1an.-febr. 1938 Intrarea în clandestinitate

/ **Garda de Fier** își continuă **campania electorală** pentru **alegerile** fixate de guvernul Goga-Cuza pentru **martie 1938** ;

/ CZCodreanu dă **circulara de auto-dizolvare** a partidului Totul pentru Țară ;

/ Prin decret -legi , consacrate apoi prin Constituție, partidele sunt dizolvate

/ Mișcarea legionară intră în clandestinitate .[-----]

G.de F / doctrină /

2.)Subsecretariatul de Stat al Poliției, Siguranței și Jandarmeriei , *Expunere* ,

[**LD : prescurtat *PSJ -Opis***] 16 febr.'38 - 20 martie

/ **Represiunea : descinderi, arestări, manifeste , închisori , procese /**

(Arhiva ISISP, fond XV, d. 451. f. 98 și urm.)

PSJ / febr.- mai '38

Calendarul Represiunii antilegionare.

Expunere cronologică a evenimentelor și faptelor mai importante din țară,

în legătură cu **mișcarea legionară** , de la **16 februarie 1938** până la 20 martie 1939 .

-16 febr.'38 Descoperirea de **arme , muniții , manifeste și tipătituri legionare**
la călugării de la **Mănăstirea Neamț.**

- 21.febr. '38 **Autodizolvarea** partidului "**Totul pentru Țară** "
 - 6 mart. '38 **Primul manifest clandestin legionar**, tipărit la "**Casa Verde**" ,
semnat "**Un adevărat grup de legionari** " : despre autodizolvare
 - 26 mart.'38 **Închiderea localurilor de comerț legionar.**
Scrisoarea lui CZCodreanu către Nicolae Iorga .
 - apr. '38 **Decoperiri de muniții , arme , la diverși legionari .**
 - 18/ 19 apr.'38 **Descindere și percheziție la Casa Verde.Arestarea lui CZCodreanu**
 - 19 apr.'38 (Bucur.)**Condamnarea lui CZCodreanu la 6 luni închisoare ,pentru ultraj scris adus lui N.Iorga**
 - 21.apr. '38 **Jurnalul Consiliului de Miniștri prin care organizațiile Legiunea Arhanghelului Mihail, Garda de Fier și partidul Totul pentruȚară sunt și rămân dizolvate .**
 - 14 mai ' 38 **Internații de la Tismana și Drgomirna sunt transferați la Miercurea Ciuc.**
 - 17 mai .'38Începe **procesul lui CZCodreanu** la **Tribunalul Militar , Corp II Armată .**
 - 26 / 27 mai '38 **Condamnarea lui CZCodreanu la 10 ani muncă silnică și 6 ani interdicție.**
 - 28 mai '38 (Bucur.) **Închiderea și sigilarea sediilor fostelor partide politice și trecerea avutului lor sub administrația Ministerului de Interne.**
- Calendar represiune / 16 februarie - 28 mai 1938
-

3.)**C.Z.Codreanu,Scrieri,documente .**"Din luptele tineretului român".1919- 1939.

Editura Fundației Buna Vestire,1993.Responsabil **Duiliu Sfîntescu.**

II.Citate din Documente (1927-1938)

III.Procesul (23-25 mai 1938)

[**L.D.**Selecție subiectivă,lacunară,deformată prin omisiune,fără surse,urmărind părțile pozitive ale **Legiunii**,martirajul ei, evidențiind personalitatea lui **C.Z.Codreanu** și profilul pozitiv al mișcării legionare .]

Anul 1938

- ▣Guv.Miron Cristea. ▣ Legionarii : post și rugăciuni
 - ▣ Autodizolvarea p.Totul pentruȚară
 - ▣ Dictatura regală. Scrisoare către Vaida.
 - ▣ Închiderea comerțul legionar.
 - ▣ Scrisoarea către Nicolae Iorga
 - ▣ **ARESTAREA,PROCESUL, ASASINAREA LUI CODREANU**
-

Codreanu/: **Circulara 147**, 17 febr.'38:

-17 febr'38.Legionarii :post și rugăciuni

"**Mișcarea legionară** îndeamnă pe toți oamenii legați cu sufletul de ea,țărani sau orășni,tineri sau bătrîni,**să facă post și rugăciuni** timp de o săptămînă",între 25 febr.-4 martie'38.

Vineri și Miercuri se va ține post negru!"

- A.Se citește din "Paraclisul Maicii Domnului"
 - B.Nu se citesc ziare,cărți,nu se admit distracții...
 - C.Nu se fumează,nu se mănîncă nimic vineri și miercuri...
 - D.Nu se joacă cărți,table;nu se merge la spectacole;nu se fac vizite;
 - E.Înfrîngerea oricăror poftes,chemarea morților,a lui Moța...
 - F.Nu se fac discuții contradictorii..
 - G.Ținuta,ca în Biserică...
 - EI,în cei 16 ani de prigoană,așa a făcut... (p.103-104)
-

Codreanu : **Circulara 148** , 21 febr.'38 :

▣Autodizolvarea p.Totul pentruȚară

21 febr.1938.Codreanu este în prag de 40 de ani]

"Anunțăm pe membrii că,începînd cu data de astăzi,[...]Partidul <Totul pentru Țară >nu mai

există.Întraga conducere a căzut de acord că **rațiunea de existență a Partidului a încetat.**

Toți cei legați pînă în prezent de acest partid,funcționari de Stat,sau nefuncționari,**sunt dezlegați de toate aceste legături**,luîndu-și complectă libertate de acțiune.

Toate funcțiunile,șefi de regiuni,de județe etc.,**sunt desființate.**

Sediile se închid și se dau proprietarilor. **Comerțul legionar se lichidează.**

Cei 70 de copii ,întreținuți de noi,vor fi **trimiși acasă.Tinerii** să se dedice profesiei.

Ei,va pleca peste o lună la Roma

/Motivele acestei hotărîri: **Decretul regal 870** (17 febr.)care interzice funcționarilor să facă politică și sancționează cetățenii care o fac.Deci se trece de la raportul de **"drept"** la raportul de **"forță"**.**"Noi** nu voim să întrebuițăm forța.**Noi** nu voim să întrebuițăm violența.[...]

La orice violentare ,noi [...]suportăm.[...]**Lovitură de stat nu voim să dăm.** [...] Ea însemnează o atitudine de bruscare,de natură exterioară[...] **tineretul de astăzi** are prea adînc **conștiința misunii sale istorice și a răspunderii sale, pentru a face acte necugetate ,care să transforme România într-o Spanie însîngerată.Generația noastră** întreagă vede **mănușa care i s-a aruncat.**Mănușa aruncată va rămînea,însă,jos.**Noi refuzăm să o ridicăm.**

Ceasul biruinței noastre încă n-a sunat. E încă ceasul lor.

Dacă **generația bătrînilor noștri** crede **că e mai bine așa** cum a procedat, **noi nu avem să ne amestecăm** pentru a-i da lecții.

Ei poartă răspunderea în fața lui Dumnezeu și a Istoriei."

"Și acum,în ceasul dizolvării noastre,**noi,tineretul României, creșcuți în credință legionară,mulțumim generației bătrînilor oameni politici, pentru modul în care s-au purtat cu noi, pentru modul în care ne-au tratat, pentru exemplele lor de caracter, onoare, demnitate și legalitate** ,pe care ni le-a dat."

" Închizînd această **tristă pagină ,rămînem legați de duhul lui Moța,Marin,și al celorlalți morți ai noștri** , care se roagă pentru noi lui Dumnezeu.

Credeți ,camarazi din sate ,din orașe,din munți și din cîmpii,**în viitorul legionar al României**, pe care nici ura ,nici uneltirea vicleană,și nici moartea nu-l poate împiedica." (p.105-106)

Codreanu /22 febr.'38

«**Scrisoare către Vaida.**

22 febr.(p.106-108)

Enumeră argumentele pentru care **instaurarea noului regim** este lovită de nulitate: disprețul față de poporul român;încălcarea legalității; sperjurul,prin încălcarea jurămîntului .Răspunderea în fața națiunii și istoriei, pentru lovitura de stat. (106-108)

vezi obligatoriu : **fișier Carol II : dictatura regală.**

Codreanu / 26 martie'38

-26 mart.Închiderea comerțului legionar.

/ La 26 martie ,ora 9,cele **2 restaurante legionare** (Obor,liceul Lazăr) , au fost **închise de autorități.**Cu 15 ani în urmă,cînd tineretul manifesta zgomotos împotriva "cuceririi iudaice" **politicienii spuneau** :<Nu așa veți rezolva **problema evrească.**

Apucați-vă de comerț.**Faceți comerț ca ei.>**

....Acum ,cînd au pornit,cînd au demonstrat că sunt în stare,înăbușesc aceste inițiative și speranțe."**Ce epitete pot să vă dau ? Ce cuvinte din limba română vi s-ar potrivi ?[...]**

Ne scoateți o crimă din ceeace înșivă ne îndemnați să facem ?"

Codreanu /

«**Scrisoarea către Nicolae Iorga**

(p.109-111)

[**LD : Atenție ! cuvintele ce au declanșat procesul!**]

"**Niciodată,nici un cuvînt de rău pentru profesorul Iorga.**Totdeauna cu **respect și cu bunăcuviință.**De cîtva timp **plouă cu articole de otravă peste noi:**

< Între bliduri (adică restaurantele noastre)facem comploturi,punem la cale revoluții

îngrozitoare,și vrem să ucidem oameni.Suflete de asasini ,oameni cu revolverele în mână și în buzunare.>

Ei bine ,nu mai pot. Din marginile puterilor mele omenești,eu care te-am respectat îți strig: Ești un incorect,ești un necinstit sufletește.Datoria elementară a unui om corect este să se informeze și la omul pe care îl judecă,nu numai la **agenții mincinoși ai Domnului Armand Călinescu** (care lansaseră ieri pe piață că **16 echipe** ,sub conducerea lui Alexandru Cantacuzino **vor să-l omoare pe Dsa**).

Eu nu mă pot bate cu Dta.N-am nici geniul,nici vârsta ,nici condeiul ,nici situația dtale.N-am nimic.Dta ai totul. Dar din adâncul unui suflet lovit și nedreptățit **îți strig și îți voi striga din adâncul gropii, ești un necinstit sufletește ,care ți-ai bătut joc pe nedrept de sufletele noastre nevinovate.**

Voi care ne acuzați de violență,după ce ați întrebuințat contra noastră cele mai mari violențe,împingându-ne la disperare și păcat,voi cărora ,dacă cineva v-ar fi dat numai o palmă ,ați fi reacționat la fel ca mine,voi necinstiților sufletește**,vă vom dovedi acum ,că nu vom reacționa în nici un fel la toate **porcăriile voastre.****

"Nu să ne închideți comerțul nostru,**să ne înăbușiți** avântul,ci **să ne bateți** la tălpi,**să ne trimiteți** în Insula Șerpilor,**să ne ucideți** cu pietre,**să ne spinzurați** cu picioarele în sus și **să ni le bateți în cuie,să ne supuneți** la cele mai mari umilinți.

Nu veți întâmpina nici Dvs,Dle Profesor Iorga[...] nu numai **nici o violență**,ci nici măcar o **opunere** .Dar de acum și pînă voi închide ochii,Domnule Iorga, și după aceea,**te voi privi așa cum meriți. Corneliu Z.Codreanu "**

4.)11 febr.CZCodreanu:să fie răzbunat !

Circulări și Manifeste ,1927-1938,Colecția "Europa" ,Ion Mării ,Munchen, Ediția a 5-a,1981
[LD : ultimele luni și zile ale activității politice a lui Coneliu Zelea Codreanu .Din circularele sale, succesiunea evenimentelor se accelerează :crezuse că va putea să se reconcilieze cu guvernul naționalist Goga -Cuza ;perase că va câștiga alegerile noi și va cuceri guvernarea ;Simțise că i se pregătea o nouă fază de persecuții , de șicane,dar nu renunță la luptă , dimpotrivă , remobilizează Legiunea ,punând mare accent și speranță pe alegeri ;deși simțise acțiunea unor forțe în vederea instaurării dictaturii regale ,el apare nepregătit pentru cele ce au urmat . La fel ca și Goga , de altfel.CC și Mișcarea Legionară devine una din primele ținte de lovire ale noului regim] [LD : Documentul este destul de **confuz și incomplet .Îl consemnez ca atare** . Din el se degajă vendeta personală între **Codreanu și Călinescu** . Vezi obligatoriu și **Circulara 146** (mai jos)]

/Istrate Micescu și Armand Călinescu vor să-l omoare

Circulara 145 .11 febr.'38.

Camarazi,Văzând reclamațiunea făcută de... Parchetul Militar și Civil ,în care se arată că **dl Istrate Micescu** , în calitate de ministru de Externe ,**a chemat la sine pe dl Emilian, avocat și prefect de Neamț**,și în schimbul unor promisiuni materiale și morale,**i-a cerut ca să mă omoare ,pentru " înalte rațiuni de stat "** ,declar că **cunosc și eu ceva** de care n-am făcut uz până azi.

DI general Sichitiu , fost șef al Marelui Satat Major, **m-a chemat** acum două săptămâni , pentru a-mi comunica ceva grav. **D-sa mi-a spus** : < Domnule Codreanu , te-am chemat pentru a te avertiza.**Într-o discuție** pe care am avut-o cu **dl Armand Călinescu** despre **dispariția dtale,că d-ta ai putea să dispari , și astfel Mișcarea Legionară ar dispărea și ea . >**

"Domnul Emilian fiind chemat prin Ministerul de Interne și trimis apoi la dl Istrate Micescu,cred că **dl Amand Călinescu nu este străin de îndemnurile d-lui Istrate Micescu.** De altfel, cred cu tărie că **d-l Istrate Micescu și Armand Călinescu** , sunt expresia și în această chestiune **a anumitor cercuri pe care voi le cunoașteți mai bine.**

Camarazi,Rog să nu se interpreteze greșit această Circulară , **să nu se creadă că mi-e teamă de moarte.Șeful Legiunii råde de moarte și nu se păzește nici o dată de ea.ac această circulară pentru că vreau să fiu răzbunat** .Așa cum v-a spus și organizat **Moța ***

Și nu dintr-o poftă personală de răzbunare ,ci pentru că am coningerea că **veți face un mare bine nației românești.**" CZC / 11 febr.'38

*** Ordinul lui Moța privind răzbunarea legionară**

ediției : cu ocazia asasinării șefului antisemit Gustloff din Elveția , de către jidanul Frankfurter,**Ionel Moța scria** într-un **ordin către șefii de cuiburi** din regiunea XIII :
< ... în cazul eventualei încercări a vreunui asemenea asasinat la noi în România , asupra șefilor noștri, **reacțiunea legionară va lovi atât de crunt în toți marii vinovați jidani și jidăniți , încât nu numai să îngrozească pe adversar, dar să constituie pentru istoria românească un avertisment care să sune peste veacuri , arătând că acest popor știe să reacționeze împotriva dușmanilor și să-l sfârâme .** (Cf. GhGh Istrate, **Frăția de cruce** , 1937, p. 164)
În aprilie 1936 , referindu-se la acțiunea de distrugere a mișcării naționale , **Ionel Moța a spus** între altele : <...această mișcare nu va putea fi înfrântă prin unul sau două asasinate ori prin ineficiente dizolvări ci va putea fi înfrântă doar atunci când toate zecile de mii de tineri pe care îi reprezintă , vor fi coborâți în mormânt . >
(Cf.Ion I.Moța , **Cranii de lemn**, Munchen, 1970 , pp 336 -337)
CZCodreanu / 11 febr.'38

5.)Lecca (șef. Siguranță -Iași),către dir g-ral al Poliției de Siguranță,febr.'38

-Circulara 145 a lui Codreanu

(Arh.ISISP, fond V , d. 226 , f.43 -44)
[LD : Câte subiectivități suprapuse ! Nu mai este vorba de g-ral Sichitiu,ci de **comisarul Lecca** care interceptează **Circulara** lui **Codreanu** (că este amenințat cu moartea și că vrea să fie răzbunat) .Lecca vorbește de o indiscreție a **prefectului Emilian** din Piatra Neamț,care i-a spus **părintelui Cristescu** că a primit ordinul de la **Micescu** ;Cristescu i -ar fi spus lui CZCodreanu și apoi a reclamat la tribunal Un întreg lanț în care informația se împletește cu zvonul Este acesta un **document istoric credibil ?** De ce ar fi mai puțin credibil , decât **Circularele** publicate mai târziu ?]
Inspectoratul general de poliție -Iași
Serviciul Poliției de Siguranță
Domnule director general,
La " **Garnizoana legionară** " Iași s-a primit o **Circulară [145]** semnată **CZCodreanu** ,prin care se comunică :<Vă aduc la cunoștință că **am fost informat de părintele Cristescu , că s-a pus la cale suprimarea mea , pentru înalte rațiuni de stat .[.....]Nu-mi este frică de moarte [.....] Vreau însă să fiu răzbunat așa cum v-a învățat I.Moța .** >

***Anexă : reclamația părintelui Cristescu /**

...La această Circulară , se găsește o **Anexă**(copie) , după **reclamația părintelui Cristescu** , adresată tribunalului Ilfov :că era în tren, și **un domn** i-a spus că a fost chemat la Ministerul de Interne [?!] de **Istrate Micescu** .S-a dus . Acesta i-a spus că **< pentru înalte rațiuni de stat , trebuie să suprimi pe Corneliu Codreanu .>**

...**Emilian** (prefect de PiatraNeamț) l-a rugat pe **părintele Cristescu să-l înștiințeze pe CZCodreanu de ce se pune la cale.Popa** s-a întors la București , s-a dus la Casa Verde , a transmis lui **Codreanu** , și apoi ... s-a adresat justiției .

Lecca / Notă informativă / ? febr.'38

6.)14 febr.CZCodreanu: să nu fie răzbunat !

Circulări și Manifeste , 1927-1938 ,Colecția "Europa" ,**Ion Mării** Munchen, Ediția a 5-a,1981
[LD : este foarte dubioasă această anulare .Din partea ambilor : **Codreanu și Călinescu** . Care pe care a crezut că **păcălește ?** Care din ei **s-a jucat cu soarta ?** Faptele vor vorbi :

răzbunarea prin asasinarea ambilor .]

▣ **Circulara 146 : anularea Circularei 145**

(p. 270) " Se anulează **Circulara no 145** din 11/ II / 938 ,deoarece d-l general Sichitiu mi-a trimis o scrisoare prin care îmi spune **că n-a afirmat nici o dată cele scrise de mine în Circulara No 145 ,că nu m-a chemat cu intenția de a comunica ceva grav**,ci numai cu **intenția de a mă cunoaște** , și că , probabil, este la mijloc o **înțelegere eronată ,că n-am înțeles bine sensul și nota adevărată a discuției avută .**

" În același timp , **dsa mă asigură de bunele sentimente pe care d-l Armand Călinescu le are față de mine.**" Așa fiind lucrurile, **anulez Circulara 145,** și rog **să se anunțe urgent șefii de județe pentru a nu mai fi trimisă "**

CZCodreanu / 14 febr.'38

7.)Armand Călinescu (Interne), Însemnări...,12- 14 febr.'38

[LD :Telegrafice cum sunt, însemnările ministrului de Interne dezvăluie intenția de **a distruge radical întregul eșafodaj al administrației secretat de regimul partidist : prefecti militari ; primari magistrați ; ordine și disciplină .** Pentru a zădărnici reacțiile periculoase: **anihilarea Gărzii de Fier.]** Doc.integral la **fișier Guvern XVII**

-14 febr.Călinescu:audiență la Rex

/Represiunea legionară= măsură preventivă

[LD : Scris negru pe alb."Represiunea legionarilor ca "**măsură preventivă** "

Dar justifică ,oare ,arestarea și internarea în închisori a unor oameni ca legitimare ?!

Semnalez **diferența de opinie dar și de caracter** ,dintre cei doi politicieni - **Călinescu și**

Tătăărăscu -diferență din care li s-a tras și deosebirea de tratament din partea Gărzii.

Oricum , evenimentele se vor înlănțui după cum se știe, și această **vendetă va însângera în valuri** scena politică românească .Iar interpretarea ?Va fi de-a-pururi subiectivă și paralelă .]

" **Problema mare rămâne Garda de Fier.**

Eu rămân la convingerea că arestarea și internarea a 100-150 conducători

ar avea rezultat . Lipsește partidul de conducere , **demoralizarea trupelor, ostatici .**

Ei vor revoluții. De ce să nu preîntâmpinăm ? Apoi, **dacă** chiar în situația de astăzi ,

procedăm cu mânuși, vom pierde și autoritatea și poziția.

Discuția cu Tătăărăscu : < Da, în principiu, dar trebuie pregătit și găsit pretextul . >

Armd.Călinescu / 14 febr.'38

8.)Victor Iamandi(ministr.Juстиției),Concluzii la Mesaj, Senat,28 iun.'39

(D.S., MO 9, șed. din 28 iun.'39 , pag. 192- 200)

Doc.integral : **fișier PNL , XIII**

▣ **Guvernul Goga = pericolul unui război civil**

▣ **Opoziția extraparlamentară - vinovată de răsturnarea regimului vechi**

▣ **Pactul de " neagresiune" Maniu-Codreanu -Gh.Brătianu**

▣ **Lovitura de stat din 10 febr.'38 ▣ Guvernul Miron Cristea = guvern de treburi curente**

▣ **Protestatarii = o falsă opoziție ▣ 10 februarie - lovitură de Stat ?!**

▣ **Carol II - salvatorul Țării !**

▣ **Guvernul = salvatorul ordinii publice și existenței Statului**

Victor Iamandi / 28 iun.'39 ,retro'37-'38

▣**Guvernul Goga = pericolul unui război civil**

" S-a încercat după aceea **o nouă experiență** , s-a căutat **să se dea satisfacție unui sentiment legitim** , care se constatase de altminteri **la masele sănătoase ale opiniei publice** , de orientare **spre un naționalism mai accentuat** decât cum fusese până atunci și s-a ajuns la

guvernul Goga , pentru a cărui **personalitate și rol** în viața noastră națională și culturală îmi îngădui , de la această tribună ,să **aduc memoriei sale întreg omagiul nostru.**
" **Dar** precum **spunea și dl președinte al Consiliului [Armand Călinescu]** , în discursul său de la Camera , și **cum ați spus și dvs , dle profesor Iorga,o dată aici, Octavian Goga nu a putut stăpâni situațiunea** :ministrul său de Interne [**Armand Călinescu**] , care astăzi este conducătorul guvernului nostru , știe că **nu se putea stăpâni ordinea internă** și, **dacă** s-ar fi ajuns la alegeri,**chiar dacă** ele ar fi fost luate, **epilogul ar fi fost un adevărat război civil**
" **Forțele în deslănțuire** atunci , **erau de nestăpânit** și **cu sistemul alegerilor votului universal** și **cu metodele** pe care le întrebuițau oamenii noștri politici ,**nu se putea înlătura primejdia** , care devenise inevitabilă . "
Victor Iamandi / 28 iun.'39,

▣ **Opoziția extraparlamentară - vinovată de răsturnarea regimului vechi**

[LD : sub rezerva desacordului cu anume răutăți generalizatoare ,**sunt de acord cu Iamandi** în privința **responsabilităților unor oameni politici** ,pe care chiar dacă nu le numește , sunt **ușor de identificat** . Sunt convinsă că această concluzie nu va fi pe placul adeptilor unuia sau altuia dintre protagoniști , dar cred că , acum , după peste 60 de ani **se poate încerca o abordare obiectivă** .]

" Domnilor, **nu vreau să stabilesc aici responsabilități .Aceasta o va face desigur istoria.** Dar atunci când **se vorbește** astăzi , de **dincolo de zidurile acestui Senat** , de **libertăți publice** , atunci când din nou se schițează **în proteste stereotipe** ,pe care le **semnează de la 1920** , inevitabil , **aceleași personalități** protestare prea cunoscute , pentru a le mai numi , **invocându-se idei** pe care **nu le-au apărut niciodată** și ni se aduce nouă învinuirea că **am distrus binefacerile vechiului regim** ,să-mi dați voie ca **drept orice răspuns** , să le spunem cu hotărâre de aici , împreună cu dvs , că **nu au autoritatea de a discuta cu noi** , care am salvat Țara într-un ceas de primejdie iremediabilă , **tocmai ei care au contribuit prin atitudinea lor de neiertat și prin greșelile lor condamnabile , la dărâmarea edificiului politic pe care l-a avut această Țară** (**aplauze prelungite**)
Victor Iamandi / 28 iun.'39, retro ' febr.'38

▣ **Lovitura de stat din 10 febr.'38**

" D-lor senatori, după cele ce am avut onoarea să vă spun, cred că este de la sine înțeles că, în **momentul tragic de la 10 februarie 1938** ,dăinuirea mai departe a **vechiului regim nu numai că era imposibilă** ,dar **constitua un pericol grav pentru Stat** .
" Dar dl-or , **s-a făcut istorie astăzi și dl profesor Iorga** a voit să restabilească toate împrejurările care au precedat **actul de la 10 februarie**.Nu s-a spus însă totul .
La 9 februarie ,Guvernul a fost în măsură să cunoască toate **opiniunile unor oameni politici** asupra situației .**A avut prilejul să cunoască și opiniunile șefului** unui mare partid istoric [**PNȚ**] ,care **solicitate audiență Suveranului** ,ca să raporteze despre gravitatea situației din țară .**Acel șef șef de partid a cerut Suveranului să amâne sine die alegerile și să avizeze singur la mijloacele de salvare a Statului** .
" Prin urmare , **Regele** , în acel moment , **era solicitat să ia singur răspunderea și să rezolve marea problemă** , care se punea atunci : **salvarea Statului** .Și, **la 10 februarie, toată lumea și-a dat adeviziunea** , fiind de acord și cu **componența guvernului** și cu **caracterul misiunii** ce urma s-o îndeplinească . "
Victor Iamandi / 28 iun.'39, retro'38

▣ **Protestatarii = o falsă opoziție**

[LD . toată demonstrația lui Iamandi curge din argument în argument , relativ coerent . Când ajunge la lovitura de Stat,**înlocuște argumentarea cu sentința** ,deseori sarcastică , și **devine din martor, complice** .Ceea ce **nu reușește Iamandi să argumenteze credibil** este faptul că **nu putea un guvern de concentrare** , în compunerea căruia intrau **7 foști prim-miniștri** , aplicând **Constituția și legile în vigoare** , **să rezolve impasul în care se afla țara** . Acel "**Să fim serioși , domnilor !**" și "**Să nu luăm în serios pe acești protestari** " marchează trecerea la un limbaj politicianist . Păcat !]

"În astfel de condițiuni , **își putea cineva închipui** că **guvernul de la 10 februarie 1938** era **chemat să rezolve câteva chestiuni curente**, putea crede serios cineva că se putea stabili **ordinea și autoritatea de Stat** și că se putea **descătușa Țara de sub teroarea agitatorilor** , prin **vechile metode** sau numai **printr-o cărmuire de câteva luni de zile** , fie și **întreprinsă de un guvern** în care se găseau **7 foști președinți de Consiliu ?**
Nu, domnilor ! Trebuie să fim serioși !" În momentul acela **toți eroii de astăzi** , care au început să vorbească de libertățile publice ,erau **la pământ de frică** , în momentul acela **se adunau pe ascuns în câteva case** particulare din București și **nu vorbeau decât de primejdiile** care vor veni de pe urma **acțiunii teroriste a extremiștilor** și de pe urma **imposibilității Statului de a face față** unei situațiuni de o **extremă gravitate** .(aplauze)
" Să-mi dați voie , domnilor , **să nu luăm în serios** , cum foarte bine a spus dl. președinte al Consiliului astăzi la Cameră , **să nu luăm în serios pe acești protestatari** .
Victor Iamandi / 28 iun.'39, retro'38

10 februarie:Carol II -salvatorul Țării !

[LD : **Deranjat de continua calificare** a actului de la 10 februarie '38 ca o **lovitură de Stat** , Iamandi **încearcă să o scoată de sub această caracterizare** . **Încalcă** pentru asta și **teoria dreptului constituțional** - pe care nu se poate presupune că nu o cunoștea! - **îl înfruntă pe Iorga** -singurul care cu autoritatea sa , **încearcă să-l tempereze ! - și îngrămădește toate nevoile societății sub umbrela și grija gestului regal** . Păcat !]

" Prin urmare , domnilor , **la 10 februarie** , **se prăbușea un regim prin propriile lui păcate** , prin propriile lui greșeli ,iar valul trecuse **peste capul acelora care avuseseră răspunderea conducerii** .Criza nu era , așa dar , **trecătoare și de suprafață** , ci **era adâncă și generală** , iar pentru îndreptarea ei , **trebuiau măsuri eroice și grabnice** .

" **Regele**, conștient de răspunderea ce și-o asumase, **a avut curajul și înțelepciunea** care se cereau pentru **a se asigura salvarea Țării și a viitorului ei** .

"**S-a spus** că ceea ce s-a făcut **a fost o lovitură de Stat** .De sigur, în teoria pură a dreptului constituțional , **ceea ce nu se îndeplinește cu respectarea formelor prevăzute în anumite articole** , **se poate numi o lovitură de Stat** . În fond însă ,noi socotim că **la 10 februarie nu numai că nu a fost o lovitură de Stat ,dar a fost măsura eroică** ,singura pe care o putea lua pentru a salva Țara și pentru a asigura **posibilitățile ei de dezvoltare în viitor** .(aplauze)
V.Iamandi / 28 iun.'39

9.)Poliția de Siguranță ,Note : CZCodreanu față de Carol II /25 ian.-18 febr.'38

(Arh.ISISP , fond V , dsr. 226, f-45)

-Fruntașii legionari față de Rege

25.ian.'38 .Fruntașii legionari intelectuali vor să stabilească **raporturi normale cu MSR** .Se spune că și **MSR ar dori să se ajungă la o înțelegere** cu **partidul Totul pentru Țară** și că așa se explică că dl **general Antonescu** , și după intrarea în guvernul Goga , **menține raporturi cu CZCodreanu** , pentru ca , la momentul oportun,să poată înlesni **stabilirea de raporturi între Suveran și conducătorii mișcării legionare** . "

-Codreanu-Clime :atitudinea față de Rege

18.febr.'38 .Codreanu a avut ieri o lungă **întrevedere cu Clime** ,care i-a spus că **un emisar al lui C.Argetoianu** i-a transmis că **vrea să se întâlnească** .Reiese că **Argetoianu vrea să se întâlnească cu Clime fără să știe nimeni** ,voind să afle **atitudinea lui Codreanu față de MSR** . **Clime a respins întrevederea** . Codreanu i-a spus lui Clime că , **dacă mai este întrebat** , să spună că **el nu are nimic cu Regele,că dorește ca regina Elena să se poată întoarce în țară** , să-și poată vedea fiul ;că dorește ca **să fie îndepărtată camarila.Dacă** vor dispărea aceste obstacole, **Codreanu devine cel mai credincios supus al Regelui** .
Codreanu i-a mai spus lui **Clime să nu mai refuze întâlniri** ci , să dea **lămuriri** .
Codreanu - față de Carol II / 18 febr.'38

10.) Constituția României, 20 febr'38 ,promulgată la 27 febr.1938

(Enciclopedia României, vol. I) **Doc. integral : Constituție - II –**

[**Atenție L.D:** la această Constituție trudeau cei desemnați, într-o vreme când partidele se vânzoleau pentru anunțatele alegeri din martie '38 .Prin Constituția'38, **lovitura de stat** intră în **legalitate " constituțională "** .În ce privește regimul politic inaugurat prin ea, indiferent de explicațiile doctrinarilor și interpretările ulterioare , după părerea mea este **o originală , românească, dictatură regală** .Extrag aici ceea ce consider că are un **net ascuțiș antigardist** , sau, în orice caz,va face posibilă **represiunea " legală " contra Gărzii de Fier** , după intrarea în vigoare a acestei Constituții . Semnalele între paranteze drepte]

Titlul II Capit.I

Despre datoriile românilor

Art. 4. Toți românii, fără deosebire de origine etnică și credință religioasă , sunt datori :a socoti **patria drept cel mai de seamă temei** al rostului lor în viață , **a se jertfi** pentru apărarea integrității , independenței și demnității ei ; **a contribui prin munca lor** la înălțarea ei morală și propășirea ei economică ; **a îndeplini cu credință sarcinile obștești** ce li se impun prin legi și a contribui de bună voie la împlinirea sarcinilor publice , fără de care ființa statului nu poate viețui

Art 5. Toți cetățenii români [-----] sunt **egali în fața legii** , [-----].

/Art 7.[Aviz PCR și G de F: schimbarea formei de guvernământ , lupta de clasă]

Nu este îngăduit nici unui român **a propovădui prin viu grai sau în scris ,schimbarea formei de guvernământ a Statului , împărțirea sau distribuirea averii** altora , **scutirea de impozite sau lupta de clasă .**

/Art.8.[Aviz G de F și preoți:interdicția propagandei]

Este oprit preoților , de orice rit sau credință religioasă ,a pune autoritatea lor spirituală în **slujba propagandei politice**,atât în locașurile destinate cultului și funcțiunilor oficiale , cât și în afară de ele.**Propaganda politică** , în locașurile destinate cultului , ori cu prilejul manifestațiilor religioase , **nu este îngăduită nimănui** .Orice asociațiune politică pe temeiuri ori pretexte religioase este oprită . În afară de persoanele , de condițiunile și de formele prevăzute de legi ,

/Art.8.[Aviz:luarea sau prestarea de jurământ]

Nimeni nu poate lua ori presta jurăminte de credință

/Art.10.[Aviz:întreținerile și asocierea]

Românii se bucură de **libertatea conștiinței**, de **libertatea muncii**, de **libertatea învățământului**,de **libertatea presei** , de **libertatea întrunirilor**, de **libertatea de asociație** și **de toate libertățile** din care decurg drepturi , **în condițiile stabilite prin legi .**

/Art.12.[Aviz:percheziția]

Libertatea individuală este garantată . Nimeni nu poate fi urmărit sau percheziționat ,decât în cazurile și după formele stabilite de lege .Nimeni nu poate fi deținut sau arestat decât în puterea unui mandat judecătoresc motivat și comunicat în momentul arestării sau cel mai târziu în 24 de ore după arestare . [.....]

/Art.14.[Aviz:violabilitatea domiciliului]

Domiciliul este inviolabil .Nici o vizitare a domiciliului nu se poate face decât de autoritățile competente și potrivit formelor stabilite prin lege .

/Art.15 [Aviz:pedeapsa cu moartea]

Pedeapsa cu moartea se aplică în timp de război , potrivit codului de justiție militară .

Consiliul de Miniștri va putea decide aplicarea dispozițiunilor [pedeapsa cu moartea]

din aliniatul precedent și în timp de pace, pentru **atențate contra Suveranului,Membrilor Familiei Regale, Șefilor statelor străine, și demnitarilor Statului** , din motive în legătură cu **exercițiul funcțiunilor** ce le sunt încredințate ,**precum și în cazurile de tâlhărie cu omor și asasinat politic.**

/Art.16.[aviz trădătorilor: confiscarea averii]

Proprietatea de orice natură , precum și creanțele atât asupra particularilor cât și asupra statului , **sunt inviolabile și garantate ca atare** . [-----] **Nici o lege nu poate înființa pedeapsa confiscării averii ,afară de înaltă trădare și delapidare de bani publici .**

/Art.22,23,24 [aviz:secretul corespondenței , telefon ș.a]

Art. 22. Constituția garantează fiecăruia , în limitele și condițiunile legii,libertatea de a comunica și publica ideile și opiniunile sale, prin grai, prin scris,prin imagini, prin sunete sau prin orice alte mijloace.

Art. 23. Secretul scrisorilor, telegramelor și convorbirilor telefonice este **inviolabil**.

Se exceptează cazurile în care **justiția este datoare să se informeze** conform legii.

Art. 24. Cetățenii români au dreptul a se aduna pașnici și fără arme [-----]

Întrunirile , procesiunile și manifestațiile pe căile publice ori în aer liber,sunt **supuse legilor și orânduirilor polițieneste** . [-----]

/Art.28.[aviz:interdicția uniforme și embleme]

Art. 28. Decorațiunile străine se vor purta de Români , **numai cu autorizarea Regelui** .

Insignele, emblemele, medaliile, precum și uniforme de orice fel , **nu pot fi create , nici atribuite , nici purtate** , fără legiuită încuviințare .

Titlul III Capitolul II

Despre reprezentarea Națională

Secțiunea I **Despre Adunarea Deputaților**

[**LD :suprimarea votului universal ; înlăturarea partidelor de la alegeri ; ridicarea vârstei la aleși și alegători ; votul pe categorii de muncă (corporativ) ; scrutin uninominal . Vizate: partidele , tineretul, studenții .**]

Art. 61.,62.[aviz:vârsta și profesia]

Adunarea Deputaților se compune din **Deputați aleși** de cetățenii români ,care au vârsta de **30 de ani împliniți** , și practică efectiv o **îndeletnicire** intrând în vreuna din următoarele trei categorii :

1. Agricultură și muncă manuală ;

2. Comerțul și industria ;

3. Ocupațiuni intelectuale ;

Art. 62. Spre a fi **eligibil în Adunarea Deputaților** se cere :

a) A fi cetățean român ;

b) A avea exercițiul drepturilor civile și politice și a **practica efectiv îndelenicirea respectivă a uneia din cele trei categorii** [-----]

c.) A avea **vârsta de 30 de ani împliniți** ; [-----]

Titlul VI

Dispozițiuni generale

Art. 95 . Nici un jurământ, decât în puterea unei legi

Titlul VIII

Dispozițiuni tranzitorii și finale

[**LD : "legitimarea " prin Constituție a loviturii de stat**]

Se abrogă , din ziua promulgării prezentei Constituții ,

Constituția promulgată cu Decretul Regal nr. 1.360 din 28 martie 1923.

[**LD : guvernarea prin decrete -legi , devine constituțională**]

Până la convocarea Adunărilor Legiuitoare , **toate decretele au putere de lege , fără a mai fi nevoie de ratificarea lor.**

Art. 100 . Prezenta Constituție, după ce va fi edictată de Rege, va fi supusă Națiunii Române **spre o bună știință și învoire** . [-----]

După aceasta , Constituția va fi promulgată și va intra în vigoare .

Dată în **București, la 20 februarie 1938, CAROL .**
Președintele Consiliului de Miniștri , **Patriarh Miron Cristea**
Arthur Văitoianu, Al.Vaida -Voevod, GGMironescu , N.Iorga, dr C.Angelescu ,
Gh.Tătăreanu , C.Argetoianu, Voicu Nițescu , Ionescu -Sisești,
Victor Iamandi , M.Cancicov, Armd.Călinescu , g-ral I. Antonescu
Constituția Carol II / 27 febr,'38

11.)**Alex. Vaida -Voevod, Memorii, vol III , Retrospectivă , [1945] retro 20 febr.' 38**

/ Constituția Carol II - redactarea / Contribuția Regelui, Micescu ,Vaida, Iorga , ș.a.

Al.Vaida Voevod / retro '38 (p. 199- 210)

- ▣ **Constituția Carol II Doc.integral : fișier Vaida II**
 - ▣ **Articole antilegionare**
 - ▣ **Pedeapsa capitală (art. 15)**
 - ▣ **Împușcarea sub escortă**
 - ▣ **Întăietatea elementului românesc (art . 27)**
-

▣**Constituția Carol II**

Pe 19 sau 20 febr., au fost invitați cu toții în sala Tronului : **Miron Cristea, GGMironescu, C.Argetoianu, Iorga, Vaida, C.Angelescu , Călinescu , g-ralii Văitoianu și I.Antonescu .**
Regele le-a spus scopul - elaborarea Constituției, și a început analizarea ei titlu de titlu și articol de articol (100) .

Raportor la proiect a fost **Armd.Călinescu** . Secretar - lt.col. **Ernest Urdăreanu** .

În camera de alături, **Istrate Micescu** primea textele și le **controla din p.d.v. juridic și stilistic.**

/Articole antilegionare

Evident , toți și-au dat seama că **art. 7** (prevenirea statului legionar) ,**art.8** (sfințirea steagurilor și slujbele ; jurământul , misticismul cu acatist) ,**art.9** (contra sașilor și legionarilor care , cu dublă cetățenie, făceau armată în Germania) ,erau **vădit îndreptate contra legionarilor .**
Vaida / 20 febr.'38

/Pedeapsa capitală (art. 15)

La **art. 15** (pedeapsa cu moartea) ,s-a încins o discuție lungă .**Iorga** :cu multă stăruință , a luat poziție **contra pedepsei cu moartea**, care era :**contra tradiției țării** ; nu-și putea imagina un funcționar public ca " gâde" oficial ;s-ar putea comite **abuzuri** și ar suferi nevinovați ; **nu are rost ca răzbunare și nu contribuie la împiedicarea crimelor .**

-**Vaida** : " Incontestabil nu se poate dovedi **dacă pedeapsa cu moartea este sau nu mijloc de a reduce crimele , prin frica de urmări .** **Statistica** nu dovedește nimic, fiind prea tânără ca știință , și , raportată la creșterea populației , **inexactă și labilă** , în diferite țări . Atât **crimele comise ca afect , cât și cele premeditate** , care ar cădea sub pedeapsa capitală sunt, în majoritatea lor , **datorate unor cauze de degenerescență** , declanșate printr-**un concurs fatal de împrejurări** . Astfel, având la baza lor **stări bolnăvicioase , societatea nu poate proceda decât cu iertarea creștinească .**

... "Din punct de vedere **bio-politic** , această concepție **se poate combate cu statistica** sanitară, bugetară , socială . Căci, la tot cazul, e problematic **dacă este indicat ca societatea să sprijine o selecție igienică inversă , contrară intereselor evoluției** sale normale și sarcinilor economice , pe care trebuie să le suporte ,contribuind astfel la **perpetuarea** , ba chiar la **sporirea indivizilor cu calități antisociale.**

Poate reducerea numărului acestora ar corespunde mai mult **considerațiilor eugenetice .**
"În privința **timorării criminalilor** , prin perspectiva pedepsei cu moartea - vechiul litigiu pro și

contra - chiar în timpul din urmă **s-a oferit ocazia să se poată discerne . "**

Dă ex. **Budapestei** care , prin **aplicarea pedepsei capitale, a micșorat** evident numărul cazurilor de gangsterism bancar .Dă ex. **asasinatelor comise în Transilvania** de nord (o fam.ungurească ,o alta evreească , ciopărțite cu securea) , pentru care , criminalii bestiali (țigani corturari) au fost **pedepsiți cf legilor noastre " umanitariste "** , fiind **întreținuți în penitenciare** , existând posibilitatea ca ei să iasă cândva din închisoare , fie să lase **descendenți cu însușiri antisociale** moștenite ,pe care le vor practica în detrimentul generațiilor viitoare .

Vaida / 20 febr.'38

Împușcarea sub escortă

[LD : deși nu o spune, este evident că aici **Vaida dezaprobă** , în fond, felul **cum au fost lichidați CZCodreanu și grupul legionar** .În felul acesta am o "mostră " de **explicație / motivație juridică** pentru **asasinatelor comise de autoritățile de Stat.**]

"**Totuși,societatea noastră** atât de miloasă - susținătoare a tradiției contra pedepsei cu moartea **-aprobă abuzul , care e tot o tradiție , de a împușca sub escortă pe cutare acuzat** , pe când este dus la locul faptei , pentru a reconstitui tristul și idiotul teatru al crimei .Ca ministru de Interne , **zadarnic protestam contra acestei metode ilegale , monstruoase**, înstăpânită într-o țară **cu tradiția sentimentală împotriva pedepsei capitale.**

Cei din jurul meu , îmi reproșau că prea regret pierderea unui bandit .

Zădarnic stăruiam că **legiferarea pedepsei cu moartea e de preferat uciderii " sub escortă"**

, comisă evident de jandarmi , din ordinul - prin semne -al magistratului ori al procurorului .

Era doar atât de **absurd că excortatul , legat în lanțuri , ar fi încercat să fugă** ori **ar fi atacat pe jandarmi** , ba că la cutare punct de cărare , complici ai criminalului - care știau că vor trece pe acolo -**ar fi tras din ambuscadă** cu cartușe de jandarmi , contra acestora .

Continuarea acestor practici e o rușine pentru Statul nostru .

Eu prefer pedeapsa cu moartea , cum este aplicată în toate statele apusene, în Franța, în Germania, Englitera, până și în democratica Americă . "

"S-a încins apoi o **discuție destul de animată** . **Iorga era evident supărat pe mine** ,cum a manifestat sub câteva observații.**Patriarhul** a declarat că **el vede necesitatea**, însă, ca preot , **nu poate fi pentru pedeapsa cu moartea** de aceea se abține de la discuție. Mai viu a participat **Regele** la discuție. În fine, s-a căzut de acord , la propunerea Regelui, ca să se amâne redactarea , până la sfârșitul discuției .

Atunci s-a formulat că , **" de la caz la caz "** , **Consiliul de Miniștri va avea să hotărască asupra pedepsei cu moartea** . (Până la sfârșit , redactarea a mai suferit o modificare.

Presupun că Regele și Micescu au voit să-i mulțumească și pe Iorga și pe Cristea)

Vaida / 20 febr.'38

▣ Concluzii Constituția Carol II

Discuțiile s-au terminat la ora 1, 30 noaptea , fiind dominate de rege .Regele i- a invitat la bufet . Micescu lucra încă la redactare .A doua zi au semnat cu toții , în trei exemplare , noua Constituție .După aceea , a urmat votarea ei plebiscitară , la 24 febr.'38

" Asupra întregii ședințe **plana dezorientarea** în privința **problemelor constituționale** .

Eu însumi , care studiasem - când am elaborat anteproiectul pentru Rege - toate constituțiile mie accesibile , ale diferitelor state (Franța, Spania, Portugalia, Polonia,Cehoslovacia, Iugoslavia , Elveția) și ale noastre din 1866 și 1923, **mă simțeam cuprins de nesigurantă.**" [----]

/Partea pozitivă : lichidarea legionarismului

" Totuși, **Constituția Carol II e mult superioară celor din 1866 și 1923.**

Ea făcea cu puțință **să fie îndiguită și eliminată din viața publică organizația legionară** , prin mijloace și proceduri legale . **Trezirea la realitate a tineretului** - momentan hipnotiza de misticismul atât de străin judecății sobre , critice, românești , nu ar fi întârziat .

O parte a **tinerilor și a bătrânilor cu " creier de copii "** [**aluzie la ACCuza**] era contaminată de **sugestiile metodelor codreniste** : acestea interziceau lectura critică , științifică ,supuneau

la citirea de acatist , de adâncire a ideilor sf Antoniu de Radna [poate de Padua] , la executarea ordinelor șefilor și ale " **Căpitanului** " , fără a le examina dacă sunt logice . Mai juca un mare rol și aureola de martiri a celor ce sufereau persecutări , în frunte cu Codreanu , fiind scoși din lege " [-----]
Al.Vaida / Constituția Carol II / 20 febr.'38

12.)CZCodreanu răspuns la scrisoarea lui Vaida și Sever Dan ,27 febr. '38

/ Nu va face nici o greutate noului guvern / Timpul Gărzii nu a venit /

/Mărturia lui Sever Dan la procesul Codreanu

Ziua a III-a ,25 mai '38

Sever Dan (PNȚ ,apoi Frontul Românesc-Vaida) :cunoaște mișcarea legionară de la început ; ca deputat, îl interesau mișcările, mai ales cele naționale; în 1923, le-a cerut ajutorul.

Legătura politică cu Garda a **Frontului Românesc s-a stabilit** abia sub gov. Goga. [37 / '38]

DI Vaida a ținut să vorbească cu dl. Codreanu. Întâlnirea a avut loc la Sever Dan acasă, dar nu au fost rezultate deoarece a căzut gov. Goga.

" A venit noul regim, pentru care dl Vaida luptase de mult să vină. **Eram curioși să știm ce atitudine va lua dl Codreanu.** Pe această chestiune s-a făcut și o scrisoare." [citește răspunsul lui CZC] :

/Răspunsul lui Codreanu

<27 februarie 1938 .Die Sever Dan ,vă mulțumesc pentru rândurile primite. **Nu e cazul ca să se facă dificultăți noului guvern.Să-l lăsăm un an ,sau doi,poate mai mult...Vă rog să fiți sigur că nici o dificultate nu va avea acest guvern din partea noastră.**

Eu socotesc că nu este timpul meu . > (p.354)

CZCodreanu -Al.Vaida / 27 febr.'38

13.)Corpul Detectivilor:legionarii plănuiesc lichidarea lui Călinescu ,2 mart.'38

(Arh. ISISP, fond XV, dosar 451 , vol II , f. 205)

/Călinescu-socotit autor principal al represiunii

La legionari, porniri contra lui Armand Călinescu - socotit **autor principal al auto- dizolvării partidului Totul pentru Țară , de către CZCodreanu** . Se discută suprimarea sa.

-Nic.Crudu –sarcina suprimării?!

Se spune că Nic. Crudu ar urma să execute planul .(se dau note despre Crudu)

14)Al.Vaida –Voevod-" nașul" G de F - omul regelui /,18 mart.'38,

(Arh. ISISP , fond V, dosar 227, Direcția generală a poliției, Secția I-a , 18 mart.'38)

/mart.'38.Vaida intervine în favoarea G de F

Vaida , impresionat de o scrisoare primită de la CZCodreanu ,sugerează regelui ideea **modificării legii electorale** (cu dreptul de vot la 30 de ani) , **încât să se voteze de la 21 de ani . Vaida pretinde că va fi chemat cât mai neîntârziat la guvern,Corneliu Codreanu !**

[-----]

Poliția de Siguranță / retro '32-33

/'32-'33 Vaida –"părintele spiritual" al Gărzii

Duca este ucis la 29 dec.'33 , liberalii rămân la guvern și cele spuse de ei dovedesc că Vaida,

dacă nu este părintele material, este cel puțin părintele spiritual al mișcării gardiste, care a crescut ocrotită de el, atunci când era ministru la Interne.
Vaida, în oficiosul său "Voința Țării", confirmă că este părintele Gărzii de Fier și al Partidului Total pentru Țară, și că el, cu acest tineret, timp de un an, a dus o luptă înverșunată cu Titulescu. [-----]
Al.Vaida / 1938, retro ' 33-'38

15.) Alex.Vaida-Voevod, Memorii, vol III [retro '37], 1945

Retro 1929-1940 (Editura Dacia, Cluj-Napoca ...)
/ Carol II, camarila ./ relațiile cu legionarii / C.Z.Codreanu / Nae Ionescu // Vaida "nașul" G de F / Vaida - omul regelui /

▣ 1937: Pactul Maniu –Codreanu versus Cartelul Vaida -Tătărăscu

" Cu Căpitanul m-am întâlnit ultima dată în preajma alegerilor conduse de Tătărăscu (de fapt de Franasovici) .Mă interesa să aflu autentic dacă face înțelegerea cu Maniu și Gh.Brătianu . Dânsul mi-a confirmat că - chiar de la întâlnirea noastră -va pleca la Maniu spre a încheia nu un pact electoral ,ci o înțelegere de ajutor reciproc ,contra ingerințelor electorale. "Astfel m-am văzut constrâns să închei și eu , pentru Frontul Românesc, cartelul cu liberalii ." [---]

Vaida / 1945 ,retro ' 39-40

▣ Nae Ionescu dezechilibrat de teroarea Siguranței

[LD : cred că încurcă cronologii și episoade. Notele la volum sunt pline de greșeli. Din această cauză, trebuie să iau cu toate rezervele informațiile lui Vaida .Cuprind , totuși, frânturi verosimile, autentice.]

" Călinescu n-a putut proceda decât ținând în lagăr pe instigatorii mai nestăpâniți. Între ei se găsea și Nae Ionescu .Acesta mi-a trimis câteva șire , cerând să-l vizitez la Miercurea -Ciuc . Aflasem că cei internați nu aveau lectură . Cu ocazia proximei mele întâlniri , I-am interpellat pe Armand Călinescu . Dânsul mi-a răspuns că între timp dispusese să li se trimită o întregă bibliotecă , după indicațiile primului nostru cărturar Nicolae Iorga . [-----]
" Despre Nae Ionescu îmi comunică zădărnicia încercării de a-l elibera din lagăr. Dispusese să fie adus la București cu automobilul. L-a primit și l-a omenit la dânsul acasă . A discutat cu " taica Nae" sorbind cafele .Acesta nu a voit să renunțe la atitudinea lui simpatizantă cu legionarii și la cea anticarlistă . Călinescu s-a văzut astfel silit să-l trimită îndărăt la Miercurea -Ciuc . Mai târziu l-a eliberat totuși . Când l-am văzut pe Nae pentru ultima dată , scurt timp înainte de a muri, la Costică Anghelescu - unde venise cu frumoasa lui mașină germană-făcea impresia unui om grav dezechilibrat [-----]
Nicu și eu îi făceam societate lui Nae , care spuse :< Vedeți, aceștia cu uniformă sunt veșnic pe urma mea .Afară e mașina cu copoii Siguranței .S-au luat după mine și stau acum sub porți . > [-----] Eu , care îl cunoșteam de mult și-l apreciam ca pe un intelectual cu calități superioare , am rămas foarte dureros atins de privirea lui cu totul schimbată , pierdută, chinuită . [----] Pe săracul taica Nae îl dezechilibrase neliniștea de a fi veșnic observat "
Vaida / 1945 , retro'

▣ Necesitatea instituției Siguranței

" În definitiv, când eram " la putere" , Siguranța își făcea rosturile , păzindu-ne ca să nu ni se întâmple ceva .De aceea " am scăpat teferi " ,și Anghelescu și eu ,de atentatorii noștri , pe când bieții Duca și Călinescu au căzut jerfe (secundul cu agentul lui de pază !)

...Când eram în opoziție - fiind primejdioși pentru guvern - , acesta trebuia ,în interesul " ordinii publice" să fie permanent informat despre cine a fost la noi și cât a stat .

" Fără Siguranță , nu se pot guverna statele, iar fondurile Ordinii Publice nu ar trebui sporite într-una dacă Siguranța nu ar fi în treabă ." [-----]

Vaida / 1945 , retro' 37

▪ Concurența Codreanu -Carol II

" L-am întrebat pe CZCodreanu ce are în contra Regelui .El mi-a expus , potolit cum vorbea , dar cu multă pornire , abia stăpânită ,că e revoltat că < în țara mea > să nu-l lase să-și organizeze legiunile de educație fizică și de educație națională .

Am încercat să-i arăt că într-un stat civilizat nu pot exista organizații particulare parastatale , independente.Să se încadreze cu organizația lui în organizațiile de educație fizică și premilitară .

[-----] Asculta vădit nemulțumit . Mai mult decât în toate celelate discuții precedente ,m-am convins că el vedea în rege un fel de concurent ,care îi încurcă planurile .

Între acești doi oameni , înțelegerea era cu nepuință .

Regele era stăpânit de ideea de a înfăptui organizarea tineretului ,spre a-i face educația cetățenească . Această ambiție însemna pentru el o datorie regală și un drept de a lua în mână inițiativa și condcerea.

CZCodreanu, mănânat de râvna unei ambiții - acoperite cu formule și ritual mistic - aspira să se instăpânească pe conducerea generațiilor tinere și apoi pe puterea statală .

Rege și Căpitan , nu puteau acționa paralel. Erau două săbii pentru aceeași teacă .

În timpul absenței lui Carol,Codreanu se obișnuise cu iluzia că moștenirea generației bătrâne - regenți, conducători de partide - îi va reveni mură-n gură .

Reîntoarcerea și activitatea regelui, îl stânjeneau la tot pasul.

Din cauze "constituționale " ori de " morală creștină " (dna Lupescu) ,CZCodreanu nu avea nici o pornire contra R egelui .

Aceste două platforme erau tranșeele inexpugnabile ale lui Iuliu Maniu .

Vaida , Memorii / retro '

16)Legiunea în imagini ,Albumele Traian Borobaru , , retro ' 38

Editura mișcării l legionare, Madrid, 1977, p. 9)

"Octavian Goga este concediat și se constituie un nou guvern sub președinția Patriarhului Miron, având la Interne pe Armand Călinescu și la Armată pe generalul Antonescu

▪ Constituția = instrument politic și juridic contra G de F

" Vechea Constituție este abolită cu 99% , printr-un plebiscit care se ține sub teroare și cu votul pe față . Toate aceste măsuri erau îndreptate împotriva mișcării legionare și nu erau decât preludiul unei noi prigoane care se va deslănțui contra ei ,mult mai feroce decât precedentele .

" Noua Constituție , impusă prin forță , servea ca instrument politic și juridic pentru a se pregăti arestarea Căpitanului , și apoi asasinarea lui și a întregii mișcări legionare .

▪"Oculta" :Carol-Lupeasca-Iorga-Călinescu

" Personagiile principale ale ocultei de la Palat , care dirijează din umbră acțiunea de nimicire a mișcării legionare erau Elena Lupescu , metresa Regelui, Armand Călinescu și profesorul Nicolae Iorga.Acesta din urmă se însărcinase , bazându-se pe marele lui prestigiu de apostol al neamului, să convingă opinia publică de < Pericolul legionar>, și să justifice măsurile luate de regim contra mișcării , ca o acțiune curajoasă de <salvare a Statului > .

Zilnic apăreau în Neamul Românesc , gazeta profesorului Iorga , articole pline de venin , semnate chiar de profesor, în cari Căpitanul era atăcat în modul cel mai infam "
Constituția '38 = contra G de F !

17) Armand Călinescu , Însemnări..., 2 - 12 mart.'38

[LD :Călinescu este zi de zi în contact direct cu Regele,Tătărescu și Urdăreanu Îmi suplinește ,astfel, lipsa de informație din jurnalele primilor doi]

15 febr. Chestia Gărzii;16 febr.seara,la palat,cu Rex și Tătărescu

▪2mart.'38.Audiențe la Rex

-Plebiscitul

1. **Plebiscutul** n-a reușit [LD : cred că a fost " a reușit !], ca sub Cuza. Am urmărit : marea participare și evitarea de incidente . **S-a reușit** . De altfel, prevăzusem. Cauze : momentul de a) dezordini b) oboseală c) prestigiul Regelui . tehnica : a) despoliticianizare b) rezeziune c) instrucții precise d) împiedicarea contra-propagandei prin două arestări de răsunet

2. Rezultat practic : întărirea prestigiului regelui demoralizare partide

3. Principii elementare tactice [-----]-

Regele îmi spune că avea de gând să schimbe Constituția la 8 iunie 1930 .

Dar e mai mulțumit acum.

-Carol dixit :

a) **Atenție la popor** . Elanul de astăzi se poate răci . [-----]

b.) **Atenție la politicianizare** , cooperatie . Neutralizare . Scoaterea politicianilor din aceste tranșee . Ca la administrație .

c.) **Atenție la fraude și corupție** . [----] Reclamă pe această chestie .

d) **Stabilitate în guvern** . Trebuie frânate veleitățile de instaurare a unui regim cu timbru special . Nu toți și-au însușit noul spirit subliniat de rege în discurs . [-----]

▣3,4, mart. Audiență la Rex

-Atenție : Antonescu și Codreanu !

Conversație cu **Urdăreanu** . **General Antonescu** și plecarea Rex [vizită în Anglia]

Sânt chemat la Rex în audiență . Pe chestia generalului Antonescu , e de acord cu părerea mea [**îndepărtarea lui din guvern**] . Misiune în Franța . **Retrag după cerere pașaport Codreanu** . [**pentru a nu putea părăsi țara**]

▣6 mart. Consil. de miniștri: Ce se face cu partidele ?

[LD : Călinescu , Iorga și Vaida - cei mai porniți anti-partidiști . Din patriotism ? Dacă la Iorga , boala este veche ; dacă la Vaida , explicația frustrărilor lui este evidentă ; ce-i mânase , oare , pe Călinescu și Tătărescu în această cruciadă antipartidistă ?]

- **MSR** : Călinescu să raporteze asupra stării de spirit .

- **Călinescu** : Starea de spirit .

- **Iorga** : Dizolvarea cuiburilor . Descinderea . Presa : controlul fondurilor . O gazetă de dimineață ieftină .

- **MSR** : Să se creeze un ziar al guvernului în 5 ediții , la București , Iași , Chișinău , Cluj , Timișoara . Să se facă un ziar " **România** " [-----] Nu avem propagandă . Direcția presei , radio , turismul , cinema , agenția Rador , Dimăncescu

- **Călinescu** : **Desființarea partidelor și crearea organizațiilor profesionale** .

- **MSR** : Un articol de lege pentru **controlul asociațiilor de partid** .

- **Vaida** : Se fac încercări de a acapara alte partide , oameni noi care nu făceau politică .

Câtă vreme funcționează partidele , nu se poate face nimic .

- **GG Mironescu** : **Partidele au avut scăderi . Dar a le considera ca organizate de răufăcători , asta nu . Altfel vor lucra la întuneric . Nu se pot dizolva Sistem de încalzare** .

- **Iorga** : Orice asociații care nu declară scopuri și metode în concordanță cu noua constituție , vor fi dizolvate .

- **MSR** : Călinescu să redacteze [---]

Armd. Călinescu - Urdăreanu / 12 mart. '38

▣12 mart. Cu Urdăreanu: Anschluss-ul -Hitler - Codreanu

Merg la Urd . Și-i spun că **garda va ridica din nou capul** după cele întâmplăte în Austria .

Codreanu a trimis deja **o telegramă lui Hitler** . E momentul unei **acțiuni decisive** . [-----]

Urd . cheamă pe Rex la telefon și-i spune . Se amână pe a doua zi .

Armd. Călinescu - Rex - Tătărescu / 13 mart. '38

13 mart. Audiență la Rex: cu Tătărescu: Urgentarea măsurilor anti-gardist

Propuneri : 1. amânarea voiajului ; 2. **lichidarea imediată a gardismului** ,
prin **arestarea lui Codreanu și a tuturor fruntașilor** ; [-----]

Regele m-a chemat întâi singur, apoi **a chemat pe Tătărescu** și audiența a continuat în comun.
Mi-a cerut să repet argumentarea. **Tătărescu s-a declarat de acord.**

18.) **Anschluss-ul / implicațiile pentru România febr -martie 1938**

[LD : la fel ca și în alte episoade, nu tratez chestiunile diplomatice ,ci numai măsura în care ele
au influențat evoluțiile interne] Doc.integral : **fișier Diplomatie - VIII -**

a) Alex. Chirișescu / Roma, 21 febr.'38

▣ **Raport : situația politică internațională : Austria**

b) "Universul " / 13, - 15 mart.'38

▣ **Încălcarea tratatului de la Saint- Germain cu Austria .Anschluss –ul**

c) CZCodreanu / 12 mart.'38

▣ **Telegramă către Hitler**

d) Poliția de Siguranță , Corpul detectivilor , secția I-a / **Notă** , 19 mart.'38

▣ **CZCodreanu: îndepărtarea de Mussolini , apropiere de Hitler**

▣ **Răspunsul lui Hitler la telegrama lui Codreanu**

e) Armd. Călinescu / **Însemnări** / 13 mart.'38

▣ **Amânarea vizitei lui Carol la Londra**

▣ **Lichidarea imediată a lui CZCodreanu**

▣ **CZC: Telegramă către Hitler**

(Arh. ISISP, fond XV , dsr nr. 551 , vol 2, f. 194 ; în dosarul de la procesul Codreanu)

" **Cu nespusă bucurie** salut victoria [.....] dreptății în Austria și Germania

Dumneata ești purtătorul acestei lumini și nici o putere nu o va putea învinge nici o dată

București, 12 Martie,, București, Casa Verde, Bucureștii Noi

////////////////////////////////////

▣ **CZCodreanu: îndepărtarea de Mussolini , apropiere de Hitler**

Poliția de Siguranță , Corpul detectivilor , secția I-a / **Notă** , 19 mart.'38

" În cercurile intime ale lui CZC , se consideră că **CZC începe să se apropie de Berlin, și să se depărteze de Roma**. Această schimbare de atitudine , s-ar datora faptului că **oficialitatea italiană n-a dat importanță mișcării legionare** , CZCodreanu pierzându-și încrederea față de Mussolini .

Când CZCodreanu a autodizolvat partidul " Totul pentru Țară , și a anunțat că va pleca în Italia, se aștepta ca imediat să fie invitat oficial de guvernul Italian , prin Legația din România.

Nu a fost așa, și nici pe cale particulară nu a fost invitat .De aceea, CZCodreanu a renunțat la călătorie , sub pretext că are treabă în țară (organizarea comerțului legionar) , că i s-a anulat pașaportul [**LD : ceea ce era adevărat**] , etc etc.

În schimb, **Germania oficială** a arătat **toată încrederea în mișcarea legionară** și, la telegrama trimisă de Codreanu cu ocazia Anschluss-ului, **a răspuns în termeni afectuoși** .

Aceasta l-a determinat pe CZC să strângă raporturile cu Reichul .

////////////////////////////////////

▣ **Răspunsul lui Hitler la telegrama lui Codreanu**

Poliția de Siguranță , Corpul detectivilor , secția I-a / **Notă** , 20 mart.'38

Legionarii difuzează răspunsul lui Hitler la telegrama lui Codreanu .Conținutul ar fi cam așa :
că **Hitler i s-a adresat cu < Mein lieben camarad ...>** ,că **poporul german îi adresează lui CZC mulțumiri pentru urări** , și că lasă să se întrevadă **< dorința de a birui mișcarea naționalistă în România, prin Corneliu Codreanu >**

////////////////////////////////////

▣ Lichidarea imediată a lui CZCodreanu

Armd. Călinescu / Însemnări / 13 mart.'38 ,p.384)

Evenimentele din Austria nu sunt întâmplătoare .Ele sunt o etapă în planul expansiunii germane care cuprinde : stat național integral și cucerire de debușeuri și materii prime în Răsărit . [-----]

Metoda : dezlănțuirea acțiunii pe plan ideologic .**Mișcări naționaliste de dreapta** .

Deci, ajutor și presiune dinăuntru . [-----] **Ea a fost grăbită și stimulată prin evenimentele din Austria**.Sub Goga, nu s-a găsit decât puțin interes la Roma și indiferență la Berlin.Faimoasa formulă < **în 48 de ore , atașare de Axa Roma -Berlin**> [-----]

Propuneri : 1.Amânarea voiajului ;

2.Lichidarea imediată a gardismului prin arestarea lui Codreanu și a tuturor fruntașilor Anschluss și G de F febr.- mart '38

19.) Armand Călinescu , Însemnări 23 mart-28 mart.'38

[LD : Cu riscul de a mă concentra prea mult pe jurnalul lui Călinescu prefer să-l iau ca mărturie de referință .Este curios faptul că el nu notează în Jurnalul său aproape nici o dată ,**părerea lui Tătăărăscu !** Era doar vice-președ , adică **prim-ministru executiv !**]

Doc.integral : **fișier Guvern XVII**

Călinescu- Rex / 23 mart.'38

▣ **Garda de Fier ? măsuri polițienești + procese**

Călinescu- Rex / audiență / 28 mart.'38

▣ **Pretextul pentru arestarea lui Codreanu : ultragiarea lui Iorga**

Călinescu- Rex / audiență / 23 mart.'38

▣**23 mart:Garda de Fier ? măsuri polițienești + procese**

[LD : un ministrul de Interne cu **mare zel polițist** :represiune deliberată, necruțătoare , la comandă , pe toate nivele ierarhice. Legionarii n-au exagerat când au vorbit de teroare .]

" **Acțiunea este în descreștere** . Curieri mai rari , întruniri de cuiburi idem, comerț legionar în lichidare . [-----] **Toată această situație a fost obținută exclusiv cu măsuri polițienești**

și cu **întreținerea unei atmosfere de presiune.**"Nu am fost ajutați de instanțele represive [**justiția represivă**] Tabloul proceselor nerezolvate . Asasinii [lui] Duca ." **Continuă presiunea administrativă** :a) urmărirea funcționarilor , b) șicanarea comercianților c) distrugerea publicațiilor . "

Pentru viitor , **trebuie să între în joc mai serios , justiția** .

Călinescu- Rex / audiență / 28 mart.'38

▣**28 mart.Pretextul arestării lui Codreanu : ultragiarea lui Iorga** .

[LD : nu poate fi , sub nici un chip, ignora caracterul de vendetă personală a lui Călinescu . Întrebarea este : numai a lui ? Între Carol și Călinescu , a cui au fost inițiativele ?

" Am arătat că **trebuie continuată supravegherea** și am schițat **presiunea ce voi face** .

Am adăugat că am lucrat singur .Poliția, uneori, **nu m-a secondat** , **justiția nu a activat** , **armata m-a sabotat** .[LD : vizați Cancicov (Justiție) g-ral Antonescu (Armată) și anturajul militar]"

Unii membri din guvern , de asemenea, **m-au contracarat și au întreținut legături cu Codreanu** [LD : vizați Vaida, Argetoianu , poate Tătăărăscu , și mai cine ?] Astfel, **apăream că duc o politică personală** , ceea ce este inadmisibil .

" **Propun acum urmărirea lui Codreanu pe tema ultragierii lui Iorga** .Eventual, **arestarea acelor ce s-ar solidariza** ."

Armand Călinescu / 23, 28 mart.'38

Guvern Miron Cristea - II -30 mart.1938 - 31 ian 1939

20.)Subsecretariatul de Stat al Poliției , Siguranței și Jandarmeriei

"Expunere cronologică a evenimentelor și faptelor mai importante din țară, în legătură cu **mișcarea legionară** , de la **16 februarie până la 20 martie 1938**.

(Arh.ISISP, fond XV, dosar nr. 451, f. 73- 90)

[LD: În opisul doc.scrie **I.Gh.Micescu** .Din conținut nu rezultă clar cine l-a întocmit

În acest mss, paginile sunt amestecate cu pagini din alte documente , - unele de-ale lui

Armd.Călinescu, o biografie a lui Ion Antonescu - încât este greu de stabilit paternitatea .

Preiau cu mari rezerve unele informații și interpretarea care se dă .

Coroborează cu explicațiile date de CZCodreanu la proces privind " informatorii "

Convențional, **voi pune ca sursă JNM .]**

Doc.integral :**fișier GdeF , - I - bis.**

J.N.Micescu / București, 3 mai '38 / pag. 89-90 /

▣ Consultație : *Legea privind Spionajul în timp de pace (26 iun.'30)*

Sursă "binevoitoare" legiunii

▣ CZCodreanu, elev , student

▣ Studii - armată - politică națională, anticomunistă

▣ CZCodreanu în LANC

▣ " *Legiunea Arhanghelului Mihail* " ▣ *Garda de Fier* ▣ *Totul pentru Țară*

JNM / 1938, retro' 23

▣ CZC în Liga Apărării Național Creștine

JNM / 1938, retro' oct. 23

▣ *Complotul celor 7* ; ▣ *Asasinarea lui Vernichescu*

JNM / 1938, retro' 24

▣ *Asasinarea prefectului Poliției* , Manciu ; ▣ *Procesul : Focșani , Tr.Severin*

JNM / 1938, retro' 27- '30

▣ *Legiunea Arhanghelului Mihail* ; ▣ *Organizare, acțiuni , atentate, procese*

JNM / 1938, retro' 31

▣ *Garda de Fier* ; ▣ *Guv.PNT* : prima dizolvare

JNM / 1938, retro'32

▣ *Gruparea Corneliu Codreanu* ; ▣ *Guv.Iorga -Argetoianu* : a doua dizolvare

JNM / 1938, retro'33

▣ *Garda de Fier* ; ▣ *Guv.IGDuca* : a treia dizolvare

JNM / 1938, retro'33-'34

▣ *Asasinarea lui Duca* ; ▣ *Procesul din 1934*

JNM / 1938, retro'35 -36

▣ "*Defecțiunea*" *Stelescu* : *Cruciada românismului* ; ▣ *Asasinarea lui Stelescu*

JNM / 1938, retro'35 -'36

▣ *Totul pentru Țară*

▣ *Congr.studențesc Tg.Mureș* : *listele negre*

JNM / 1938, retro '34 -'37

▣ "*Rețeaua*" *legionară*

JNM / 1938, retro '34 -'37

▣ *Acte teroriste . Listerle negre .* ▣ *Circularele lui Codreanu*

JNM / 1938, retro ian'38

▣ *Corpul " Moța și Marin"*

JNM / 1938, retro nov.'37 - 10 febr.'38

▣ *Manifestarea ca partid a mișcării legionare* ; ▣ *Anti- carlism, anti-camarilism*

▣ *Codreanu -Maniu* : *tactică defensivă comună*

▣ *A patra dizolvare*

▣ *Concluzie*

-3 mai '38.J.N.Micescu, Consultație acordată lui Armd.Călinescu

București, 3 mai '38 / pag. 89-90 /

...*Invocarea Legii privind Spionajul în timp de pace (26 iun.'30)*

La pag. 89 din doc. , există o notă .intitulată **Consultație** , semnată de **J.N. Micescu** , din care rezultă că a fost **întrebat de ministrul de Interne** , Armand Călinescu , privitor la **piesele publicate prin ziare** ca **emanând de la fosta Gardă de Fier** ,din care reieșea că **CZCodreanu organizase și întreținea o întreagă filieră de agenți informatori** , la **MStM, la Siguranța Generală , Prefectura Poliției Capitalei, Ministerul de Interne.**

Aceste fapte ar fi pasibile de aplicare a **Legii din 20 iunie 1930** , privind **spionajul în timp de pace** (art. 184-193 **Cod Penal**)

Exprimă ferm următoarea părere : că **prin acea lege , pot fi pedepsiți la muncă silnică, între 10-20 de ani** , funcționarii care dau informațiile ; **cu 5-10 ani** , persoanele care-și procură aceste informații Pentru funcționar , infracțiunea este **divulgare** ;Pentru particular , **procurare de elemente informative** .

Mai adaugă :

a) **Nu este neapărată nevoie ca CZCodreanu să fi reușit să-și procure informațiile** , este suficient că a încercat să și le procure , tentativa fiind pasibilă de pedeapsă ,cf art. 193 Cod Penal;

b) Nu cunosc conținutul informațiilor cerute sau procurate de el. Nici nu vreau .Dar îmi închipui că ele se pot încadra în articolul de mai sus.Dar pentru ca consultația să nu fie gratuită, mă justific : **toți vrem să știm că trebile statului merg bine ; dar nu convocăm funcționari de la MStM ,Siguranță , Poliție, Ministerul de Interne, în secret , sub pretext că avem preocupări patriotice** . (p. 89-90)

////////////////////////////////////

JNM / 1938, retro '34 -'37

▣Rețeaua organizatorică legionară

-Organizarea militară (Circulara 133 / 4 febr. ' 34)

*< Organizarea Statului pe baza categoriilor sociale, pare că începe să se impună prin natura lucrurilor. Astăzi ne vedem siliți de realitate să constituim , sau mai bine zis să consimțim , existența unui corp în cadrul mișcării legionare :**Corpul legionar al foștilor militari.**[-----]*

Corpul legionar al foștilor militari ,are două secții :

Secția A, ofițeri ,Secția B ,plutonieri ,reangajați, subofițeri .>

Toți militarii din Corp, vor fi **conduși de un șef și doi ajutori** .

Conducerea se va schimba anual , după principiul legionar.

Misiunea acestui Corp : < o forță în slujba biruinței legionare [---] o forță educativă pentru tineretul ce se ridică . >

Provizoriu, comanda Corpului , este luată de **col. Stănescu Constantin**.Se urează Corpului : biruință !

-Cuiburi financiare

formate din **omaeni bogați**, care o **susțineau bănește**.

-Prietenii legionarilor

Se fondează asociația **" Prietenii legionarilor"** , formată din funcționari de stat, personalități proeminente, care nu se cunosc între ei și **activează paralel cu organizația**.

S-au creat **legături utile** cu : **ministerele , magistratura, poșta, telefoane,**

S-au înmulțit **legăturile cu ofițeri de toate gradele** , mai ales superioare , care ,după

pensionare au intrat la partid. Prin ei, **procurarea de arme**.

JNM / 1938, retro '34 -'37

▣ Acte teroriste . **Listele negre** .

Prin circularele sale , CZC ordonă echipelor de fanatici , **amenințări, pedepsiri** , etc etc.

Pe toți cei ce-i stau în cale, **CZC îi amenință cu moartea** .

Au primit astfel de amenințări :**Virgil Madgearu, Mihalache, dr.Lupu, Armd.Călinescu ,**

R.Franasovici, N.Titulescu , g-ral Gabriel Marinescu plus cei înscriși pe "listele negre**" .**

Nu scăpau nici adversarii minori : lui **Cătană Vasile** (prieten cu Stelescu)i **s-a tăiat nasul** pe

câmpul de lângă Bucureștii Noi (19 mart.'37)
Toate aceste **acte teroriste** sunt **minuțios pregătite de însăși CZC** .

▣ **Circularele lui Codreanu**

Dovezi ? Citate din **Circularele** sale :

/ **Memoriul** către MSR < Cerem ca **Maiestate Voastră să pretindă tuturor celor ce conduc politica externă a României, să declare că răspund cu capul** ,pentru directivele pe care și le însușesc .>

/ **Circulara 84** : < **Îmi vin la ureche fel de fel de zvonuri** , printre care și acesta că **MSRgele ar fi plecat în străinătate pentru a lăsa, cu autoritatea Sa tacită ,ca guvernul să ne extermine** .
> [LD: lipsă din Ediția 1981 , Munchen]

/ **Circulara 91** : < **Alături de Roma și Berlin** , legionarii români salută cu **elan nemărginit întâlnirea istorică** a Duceului Benitto Mussolini cu Fuhrerul Adolf Hitler .Nici o putere din lume **nu va înfrânge puterea lor** și nici o umbră **nu va adumbri gloria lor** . >

/ **Circulara 100** , privitoare la **g-ral Uică**: < **Nu știu dacă are urmași Acești urmași nu vor putea însă trăi printre noi** >

[LD: chinuitorul generalului Cantacuzino , a lui Moța, și a altor legionari în timpul prigoanei din din 1933 ; vezi textul întreg în Ediția 1981 , Munchen,p. 201.]

/ **Circulara 114** < **Ing.Bejan, prefectul Bondoc** , sunt la **al 50-lea ordin samavolnicie și mișelie omenească** . **Fac apel la toți legionarii din Prahova, să spele ofensa în timpul cel mai scurt , prin orice mijloace vor crede de cuviință .Satisfacție ne trebuie cu orice risc.**
[----] **Dacă nu se va găsi nimeni din organizația de Prahova , care în termen de 2 săptămâni , să spele ofensa, voi face apel la legionarii din alte județe .** >

[LD : legionarul ing.Traian Ioniță , a fost palmuit de primarul din Moreni . De aceste ofense se făceau răspunzători și Bejan și Bondoc. Vezi Ediția Munchen, 1981, pag. 219]

JNM / 1938, retro ian'38

▣ **Corpul " Moța și Marin"**

La **13 ianuarie 1938**, la un an după căderea pe front a lui Moța și Marin,**CZC a înființat prin " Ordin de zi" , Corpul legionar Moța și Marin**,compus din **10.033 legionari** , împărțiți în **13 bandere a 771 iameni fiecare** .

Uniforma: cea purtată de cei doi **pe frontul spaniol**.

-**Jurământul** lor : să se lepede de orice legătură pământescă , să primească moartea fără teamă .**Fiecare banderă** are un **Juriu de onoare** și un **acuzator legionar**.

JNM / 1938, retro nov.'37 - 10 febr.'38

▣ **Manifestarea ca partid a mișcării legionare**

[LD : pe o cu totul cale de investigare și documentare , găsesc în această sinteză **confirmarea unei concluzii la care am ajuns și eu** .Anume că, în această etapă , **Codreanu adoptă o conduită partidistă, legalistă chiar ,prin intrarea în jocul democratic constituțional** .

Cât de sinceră a fost ea, cât de mult a atârnat trecutul , cât de în contratimp cu conduita camarilei a fost ea aceasta am încercat să relev la acest ultim capitol al **mișcării legionare codreniste** .]

" **Prima și ultima manifestare ca partid politic propriu-zis** a mișcării legionare ,a fost în alegerile din 1937 . Rezultatele dovedesc creșterea ei vertiginoasă ."

Au ocupat atunci cu forța 71 de primării .

În ce privește pe MSR , **Codreanu** , la fel cu **Maniu**, încă din 1935 , a adoptat p.d.v. că **el este manevrat de " forțe oculte"** La congresul de la Tg.Mureș (1936) au apărut " **cauza**" **prințului Nicolae** , cerând întoarcerea lui în țară .

-10febr.'38.Ultima întrevvedere Maniu -Codreanu

La **10 febr.'38** , la ultima **întrevvedere Codreanu-Maniu** (în casa d-nei Zoe Sturdza tr.Crețulescu ,nr. 8) , cei doi **au examinat situația** ,considerând **noul regim ca fiind dictatorial , îndreptat , în special, asupra celor doi**,și de aceea **au hotărât o tactică defensivă comună** .

Au stabilit ca , în caz de pericol, **cele două grupări să se carteleze**.

CZCodreanu aşteaptă (speră) ca **Regele Carol să plece din țară** după ce Mihai devine major. În caz de dispariție a unuia (Codreanu sau Maniu) ,**partizanii celui dispărut să urmeze necondiționat pe celălalt** .CZC este foarte informat privind mișcările autorităților . În ultimul **Consiliu de Miniștri** [martie '38] s-a hotărât **dezlegarea de jurămintele depuse față de partidele politice** , și mulți legionari au răsuflet ușurați . **Obligațiile** asumate prin **jurământul legionar** : înarmarea personală , participarea la marșuri , aducerea de aderenți . JNM / 1938

«Concluzie

Așa a evoluat o mișcare pornită de 5 studenți , acum 15 ani :**" s-a menținut și a crescut prin crime, teroare și amenințări** ,cât și **prin toleranța** celor cari **au putut s-o canalizeze ori s-o suprima ,dar n-au făcut-o "**

[LD aici se termină cele **16 pagini de istoric** care , după părerea mea,au stat **la baza rechezitoriului** pregătit pentru procesul lui CZCodreanu și terminat cu 3 pagini intitulate **"Consultație "** , semnate de **JNMicescu**]

Istoricul Gărzii de Fier / mart.'38 / retro 1920- 1938

21.)18 apr.'38.Dizolvarea partidului "**Totul pentru Țară**"

("**Argus**" , rev."**Parlamentul Românesc**" , 20- 30 apr.'38)

[LD : Vezi din jurnalele lui **Carol II și Armand Călinescu** :planul lui Călinescu de lichidare a Gărzii ;organizarea campaniei de presă ; observațiile lor despre justiție și **Rechizitoriul** întocmit chiar de Călinescu .Cu mici modificări, lucrurile s-au desfășurat cf acestor planuri]

▣ Dizolvarea partidului

▣ Dezvăluiri despre C.Z.Codreanu

▣ Sancțiuni pentru legionari

▣ Recizitoriul procurorului contra lui CZCodreanu

Frățiile de CruceCorpul Moța și Marin ... Prietenii legionarilor...Totul pentru Țară ...

▣ Dubla organizare a Gărzii :

1.Character electoral , ierarhii de partid 2. Character conspirativ , ierarhii militare

(**Argus**" , an XXVII , nr. 7510 , 20 apr.'38)

Reprimarea agitațiilor Gărzii de Fier! Importante măsuri ale guvernului

a)Raportul lui Armand Călinescu

Pe baza **Raportului** ministrului de Interne , **Armand Călinescu** ,Partidul Garda de Fier, **Totul pentru Țară**, Arhanghelul Mihail , **sunt și rămân dizolvate** .

Ministerul Justiției va deschide **acțiune judiciară** .

Organizația : **teroristă, de spionaj, legături cu organizații extremiste străine** .

////////////////////////////////////

*C.Z.Codreanu –note biografice

("Argus", 29 apr.'38)

Sub pretextul naționalismului , organizase **o mișcare de suspectă spionare a autorităților** de stat și de **violentă răsturnare socială** , are **origine străină dubioasă** .

Bunicul după tată - polonez : Zilinski - (Bucovina)Bunica dispre tată - unguroaică ;

Bunicul dinspre mamă - german : Brauner - Rosești - Băești (Dorohoi)

Bunica dispre mamă - nemțoaică

Tatăl- Ion Zilinski - zis Codreanu ; Mama -Eliza Brauner ; căsătoriți în 1898 , lași

Corneliu Z.Codreanu , născut 1899 , Huși

În 1902 , I.Z ., profesor laHuși, a cerut **schimbarea numelui** , pentru el și fiul său ,

din Zilinski în Codreanu .

////////////////////////////////////

b.)? apr.'38 Sancțiuni pentru turburătorii ordinii

("Parlamentul Românesc " , 30 apr.'38)

" **Descoperirile făcute de Siguranța Generală a Statului**, în ajunul Paștelui, au dus la numeroase arestări printre membrii frunți ai fostei " **Gărzi de Fier**" ,transformată ulterior în partid politic , sub denumirea " **Totul pentru Țară**"

-Aplicarea legii ptr Apărarea ordinii în Stat

" **Ministerul de Interne** , în baza art. 39 din legea **Pentru Apărarea ordinii în Stat** , și autorizat de **Consiliul de Miniștri** , **a fixat domiciliul forțat** ,la mănăstirile **Tismana, Dragomirna și Miercurea Ciuc** , pe termen de un an,următoarelor persoane

-Peste 163 persoane arestate

Virgil Ionescu, Zăvoianu Ștefan ,Radu Demetrescu Gyr ,Emanoil Lupașcu, Luca Teodoriu, Bănică Dobre, Ioan Dobre, Alexandru Tell, Copuzeanu Ioan, Duminică Ionescu,Alexandru Vergati, Radu Budișteanu, Nicolae Crudu ...

Valeriu Neagoe, Nicolae Slăvescu,**Radu Meitani, Vasile Cristescu, Alexandru Cantacuzino, Basarab Alexandru**, Andrei N.Mihăelisescu -Gorgani, **Mihail Polihroniade, Traian Cotigă, Grigore Cristescu**, Georgescu Edineț, Nelu Mânzat, Gălășanu Paul
Gheorghe G.Istrate, Nicolae Istrate,Ion Diaconescu, Gheorghe Apostolescu, Petre Bolintineanu, **Mircea Goga**, Supila Polisperhon, Nicolae Runcan, Gheorghe Serafim, Aurel Serafim, Craja Paul, **Ștefan Palaghiță**,Gheorghe Cucuiatu, Constantin Săvoiu, Ion Filimon Bălan, Dumitru Chiriță - Ruse,Călin Ion, Ioan Nicolae, **Sima Simulescu, Ioan Z Codreanu**, Ilie Ionescu, Clement Kresler,Zadic Ioan, Negoescu Ilie, Lefterescu Ion, Franciuc Vladimir, Mihai Livadaru, **Nicolae Totu**, Piperescu Vasile, **Dragoș Protopopescu ,Șerban Milcoveanu**, Eugen Ionică, Paul Mărculescu , **Gheorghe Clime**, Augustin Bidianu, Ioan Fleșeriu, Victor Bărbulescu, Mihai Georgescu ,Ioan Voinea, **Sterie L.Sterie**, Crișu Arsenite, Stoicănescu C-tin, Vântan Ioan, Rusu Octavian, Dumitru Stănoiu, Tănase Iotan, Constantin Savin, **Vasile Noveanu**, Giurgiu Viorel, Rinea Ioan, Covrig I.Nonea, Ciontea Eugeniu, Marișiu Ioan, Coita Nistor, Popa Iordache, Ilie Imbrescu,Sterie Mihalexe,Traian Bratu, Aristotel Gheorghiu, Baci Constantin, Aurel Ibrăileanu,Solon Vasilache, Apostol Soare, Stan Șrban,Petre Antonescu, Costea Gheorghe, Ioan Stratulat, Ioan Chivu, Boborodea Viorel, Cincoară Ion, I.Vasilian, Olariu Rusalin,Spiru Popescu, Bobos Constantin, Spănu Iordache, Rădulescu Tănase, Voicu Popescu, Ficăta Stere, Buhaiu Vasile, **Furdui Gheorghe**, Zaharia Constantin, **Victor Silaghy**, D-tru Bărbulescu,Jiorjoia Mihail, **Clime Traian**, Sandu Valeri, Tocu Petre, Stănescu Constantin, Virgil Rădulescu, Ștefan Anastasescu, **Victor Gârcineanu**, Ghițea Gheorghe, Roșulescu Nicolae, Dinescu Petre, Nicu Grigorescu, Cazacu Gheorghe, Roșulescu Nicolae, Dinescu Petre, Nicu Grigorescu, Cazacu Gheorghe, **lasinschi Vasile, Ioan Herghelegiu**, Macovei Ioan, Popovici Necula, Alexandru Micu, Aurel Dorch, Gheorghe Tomaziu, Eugen Dragomir, Alexandru Ciulei, Serghiu Florescu,Vasile Diaconescu, Gheorghe Tudorache, Jacota Vasile, Ioan Butnaru, Alexandru Ventunică, Teodor Tudose, **Ilie Gârneață**, C-tin Zoppa ,Barbu Slujanschi, Macrin Gheorghe, Maga Traian, Becleanu Ioan, Saghin Lazăr, **Simion Lefter**,Constantin Bălănică, Alexandru Mânza, Necșulescu Neculai, Gașcu Boris, Bericov Victor, Marinescu Victor, Târnovsch Vasile, Ionescu Gavril, Popovici Mihai , **Găzdaru Dumitru, Ioan I.Vojen, Gh.Ciorogariu**, Crihan Viorel, **Preot Dumitrescu -Borșa**, Tâlnaru Laurian, **I.Horodniceanu**, N.Smărăndescu, Florin Hasnaș.

("Parlamentul Românesc " , 30 apr.'38)

////////////////////////////////////

c.)7 mai'38.C.Z.Codreanu ,trimis în judecată pentru trădare

("Argus" , an XXVIII, nr.7520, 8 mai 1938 ?

▣**Rechizitoriul procurorului Tribunalului Militar**

Procurorul Tribunalului Militar a întocmit **Rechizitoriul** prin care trimite în judecată ,**pentru trădare** , pe avocatul **Corneliu Zelea Codreanu** , șeful Gărzii de Fier.

Rechizitoriul, foarte documentat , examinează **gravele fapte , în special acțiunea secretă și mistică** desfășurată împotriva legilor țării și **rețeaua de informatori** pe care o organizase în cele

mai importante **instituții de apărare ale Statului , Siguranța Generală, Poliție și MSt.M**

#Frățiile de Cruce=propagandă printre elevi , după sistemul comunist

CZC a organizat ,precum **"Școlarul roșu" , "Frățiile de cruce"**

#Corpul legionar Moța și Marin

La 13 ian.'38, CZC a organizat **"Corpul legionar Moța -Marin "**, cu un efectiv de **10.000 oameni**

#Prietenii legionarilor

La 6 nov '37 luase ființă **organizația conspirativă "Prietenii legionarilor "**.Ei nu se cunoșteau între ei , nu erau cunoscuți nici de legionari și au nume și parole fictive
Cea dintâi adunare a lor se va face în caz de "biruință legionară "

#Partidul Total pentru Țară

La 10 dec.1934, la "chemarea" defunctului general Cantacuzino , **s-a înființat partidul " Total pentru Țară"**

Actul de înființarea începea astfel:**<Șeful meu politic CZC mi-a spus >**

▪Garda de Fier -dublă organizare politică

Garda de Fier a avut o dublă organizare politică .Una cu caracter electoral,**cu ierarhii de partid ,**

▪Ierarhie quasi-militară

Alta ,**pe grade** (de fapt organizarea camuflată)a fostei **Gărzi de Fier** -a fostei organizații **Arhanghelului Mihail și Gavril** :**membru/legionar/instructor/comandant ajutor/comandant/senator în legiune/comandantul legiunii.**

22.)Carol II , Însemnări zilnice , 18-23-25 mai -'35

[LD : Foarte simplu ! De la Carol, nu avem documente sub semnătură !

Carol dă și semnează decrete -legi : edictează o Constituție; numește miniștrii ;înființează Consiliul de Coroană ; numește consilieri ; conduce ședințe de Consiliu Miniștrii se perindă cu varii probleme : Patriarhul, Călinescu,Comnen, Ghelmegeanu, Ralea, ș.aș.a
Carol guvernează , în sfârșit , dar nu răspunde !Totul însă i se supune aprobării
Printre aceste conferințe, marile lui pasiuni :Duduia și vânătoarea .]

Carol / 18 mai

/ "Înalt Prea Primul" (cum îl numea Mihăiță) , pleacă în vizită în Polonia.

/ Hotărăsc ca, la întoarcerea lui Miron, **să-l schimbe pe PSS Colan** de la **Învățăământ și Culte , cu Călinescu " cel puțin cât trebuie făcut curățenie"** , pentru **"a stârpi răul până în temelii "**
Și scoala e " teribil de infectată "

Carol / 19 mai

/ **La 12, vine Călinescu , spre a vorbi despre Gardă. Găsește în rechizitoriu câteva inadvertențe,și hotărăsc mutarea medicului de la Jilava** (care făcea legătura lui Codreanu cu exteriorul)

Carol / 20 mai

/ **Comnen** îi dă raportul despre Geneva. România a câștigat prestigiu.: **" Chestiunea gardiștilor și hotărârea mea de a lua măsuri pentru întremarea țării, au făcut un excelent efect "**

/ **Argetoianu** , revenit de la Londra, îi raportează reacții similare .

-Carol /23 mai

/ Dimineața, conferință cu **Argeșanu, Călinescu, Comnen, Paul Teodorescu și Glatz.**

Vești neliniștitoare din Cehoslovacia. Situația delicată a României , "din cauza Rusiei" .

/ **" Astăzi a început procesul lui Codreanu. Lucrurile merg normal , tribunalul energic"**

-Călinescu /23 mai

Serie de 40 de complici. Serie de 100 internați . Apoi tăcere în presă .
Rămâne chestia școlară și preoțească .Proces sau internare a câtorva doamne .

-Carol /24 mai

/ " Procesul continuă ca și ieri . **Codreanu duce o dârză și bine chibzuită luptă.**
/ " **În consiliul de miniștri de aseară, s-a hotărât punerea în aplicare , pe timp de un an a art. din Constituție ce prevede pedeapsa cu moartea.** Această deciziune s-a luat din cauza mulțimii de scrisori de amenințare ce s-au trimis persoanelor oficiale și marcante , în legătură cu procesul lui Codreanu .Această măsură a fost luată în Consiliu de astăzi, sub președinția lui Argeșanu, ca să nu puie fața bisericească a patriarhului într-o postură dificilă .
IPSS nu este contra măsurii , dar , fiind capul Bisericii, nu poate iscăli această măsură

-Călinescu /24 mai

/ **Procesul.** Evenimentele dau curaj , va fi greu . **Personalitatea lui Codreanu : incult, cruzime, nici o activitate profesională .**

/ **Amenințarea , judecata și ... pentru intimidare, să tragă ,** de vor dezordini ?

Martori : Maniu ... Câți ? Câte pledoarii ? Ședințe secrete .

Noi internări : 50 , din care 6 femei .

Cred că **tot intimidarea și forța sunt mai eficace . Am alertat poliția și jandarmeria.**

/ Direcțiunea presei : Ziarul " România " Calmarea Șeicarului . **Dat bani .**

Ce mi-a spus Tătăreanu . Ezităriile lui Dimăncescu . **Dat oxigen .**

/Carol / mierc.25 mai

/ " Oareșcari îndoielei asupra **atmosferei de la procesul Codreanu ; ei se apără destul de bine ,** deși **neagă chiar evidența.** Avocații lui, **decenti.**

Actul de dare în judecată slab, făcut **cu lacune și acuzări uneori trase de păr . "**

/Carol / joi 26 mai

/ La prânz, Patriarhul , încântat de călătoria cu Polonia.

/ " **E foarte mulțumit de măsura cu pedeapsa cu moartea și, mai ales, cu felul cum s-a rezolvit , fără a-l pune pe el în joc. "**

Carol II /Călinescu / 18-26 mai '38

23.)**C.Z.Codreanu, Scieri, documente .Procesul CZCodreanu ***, 23-25 mai'38

Editura Fundației Buna Vestire,1993.Responsabil **Duiliu Sfîntescu.**

[LD : există și broșura "**Le procès Codreanu**" , mai 1938, cuprinzând pledoariile , mărturiile actele etc .Broșura conține și "**Annexes**" facsimile : fam. lui CZCodreanu, arbore genealogic ; o scrisoare a lui **CZCodreanu către Stelescu** ; facsimilul de pe "**Testamentul**" lui M.Stelescu (datat 12 oct.'34) din care rezultă că **va fi asasinat din ordinul lui Codreanu și că ordinul de asasinare a lui Duca a fost dat de CZCodreanu .**

Arh. ISISP, fond XV ,dsr. nr. 451 , f. 75 , 156]

CZCodreanu / 22 febr.'38

▫**Scrisoare către Vaida.**

[LD : consider scrisoarea către Vaida un **document mult mai important** decât scrisoarea către Iorga . **Acuzele aduse loviturii de stat** , de altfel, nu se vor regăsi în actul de acuzare , ca **dovezi de nesupunere** ale lui Codreanu .Această scrisoare nu va fi folosită în proces. Pentru că nu a fost publicată ? De ce ? Pentru a nu se face publicitate unui punct de vedere politic constituțional ,legalist,moral, față de dictatura regală instaurată . Eu aduc în discuție acest document , punându-mi , din nou,întrebarea ,dacă în atitudinea politică a lui Codreanu nu intervenise o cotitură în 1937 , și dacă da,sub ce impact ? În dezbaterile acestui proces, se pot

găsi o serie de argumente în acest sens.]

/Lovitura de stat din 10 febr.'38

Îi trimite lui scrisoarea,având în vedere **rolul pe care l-a jucat în acest act.**

"Căci **lovitura de Stat** pe care **dvs ,reprezentanții vechei organizații ,ați dat-o** în noaptea de 10 februarie,este **o mare ofensă adusă nației noastre** și **o provocare la război** adresată fiecărui român. [...]**Dvs.ați călcat legile țării**,pentruca să aduceți **o nouă formă statului.**
Această nouă formă ridică ,însă,o serie de probleme."

1.Dispreț pentru poporul român.

Caracteristica noilor forme de stat,nu stă în forma statului,ci în contribuția națiunii la crearea ei.
Ca român,el **se simte ofensat** ,și se întrebă :

Ce au crezut despre nație ,"desconsiderând-o în halul acesta ?" ;
dictând **o nouă constituție ,alcătuită în câteva nopți ?**

Au crezut că **poporul român este "o turmă de animale" ?**

2.Călcarea Constituției

Dvs.care **ne-ați cântat nouă timp de 10 ani pe această strună "legalitatea"**[...]

Dvs. care **ne-ați aruncat în închisori** pentru cele mai mici abateri față de codul penal,
terminați acum la sfârșitul acestui imn frumos,prin a deveni **cei mai mari infractori**
la legile fundamentale ale statului, călcând în picioare Constituția țării [...]
prin a săvârși Dvs. **delictul de care ne-ați acuzat** și chinuit pe noi.[...]

Toate teoriile care ni s-au făcut nouă,tineretului,ani de-a rândul de generația Dvs,
pe tema unică a legalității[...]**se termină cu acest oribil exemplu.**[...]"

3.Călcarea jurământului depus

Dvs. ați jurat pe aceste legi.[...]iar acum **ați călcat jurământul depus.**

Asupra întregii dvs. generații planează sperjurul. **Trist exemplu,**
îngrozitor exemplu, pentru biserica ortodoxă care patronează un asemenea act,
și pentru neamul nostru.

Ce grozăvie cuprind aceste două cuvinte : **Infractori și Sperjuri."**

4.Lovită de nulitate

"**Întreaga operă a dvs** de legislație este **lovită de nulitate .**

Tot ce este născut din sperjur și din călcare de lege este **condamnat peirii.**

Iar celor ce săvârșesc asemenea acte ,**nu le ajută Dumnezeu niciodată.**

Un vot luat prin **silnicie ,sub stare de asediu,cenzură,nesecret și verbal,**
mai rău ca prin regimul bolșevic,nu acoperă faptele dvs.,pentru care **rămâneți răspunzători**
[...]" (p. 107-108)

Codreanu / 26 martie'38

▣ Închiderea comerțului legionar.

/ La 26 martie ,ora 9,cele **2 restaurante legionare** (Obor,liceul Lazăr) ,au fost **închise de autorități.**

...Cu 15 ani în urmă,cînd tineretul manifesta zgomotos împotriva "cuceririi iudaice"**politicienii spuneau :**

<Nu așa veți rezolva **problema evreească.**Apucați-vă de comerț.**Faceți comerț ca ei.>**

...Acum ,cînd au pornit,cînd au demonstrat că sunt în stare,înăbușesc aceste inițiative și speranțe.

"**Ce epitețe pot să vă dau ? Ce cuvinte din limba română vi s-ar potrivi ?**[...]

Ne scoateți o crimă din ceeace înșivă ne îndemnați să facem "

Codreanu / ? mart.sau apr. .38

▣ Scrisoarea către Nicolae Iorga

(p.109-111)

[LD : **Atenție ! pretextul** care a declanșat procesul ! Dar și **pretextul** care va înarma brațul răzburării legionare, cînd îl va asasina pe Iorga.**Cuvinte , desigur , dure . Dar faptele ?**

Scoasă din context , scrisoarea aceasta a lui Codreanu este zguduitoare ;ea este un **rechizitoriu sever la adresa clasei politice " vechi" și a generației " bătrâne" ;** ea pare a izvorî din înalte principii moral-politice , față de guvernări și guvernanți ;ea pare a susține constituționalitatea, legalitatea, adevărul, dreptatea și , implicit , regimul de drept al Statului român. Dar ...câte nu se pot înșira la acest " dar " ?! Vezi documente retro ']

"Niciodată,nici un cuvînt de rău pentru profesorul Iorga.Totdeauna cu respect și cu bunăcuviință.De cîtva timp plouă cu articole de otravă peste noi:

< Între bliduri (adică restaurantele noastre)facem comploturi,punem la cale revoluții îngrozitoare,și vrem să ucidem oameni.Suflete de asasini ,oameni cu revolverele în mînă și în buzunare.>

#Incorect , necinstit sufletește

" Ei bine ,nu mai pot. Din marginile puterilor mele omenești,eu care te-am respectat îți strig:Ești un incorect, ești un necinstit sufletește."

Datoria elementară a unui om corect este să se informeze și la omul pe care îl judecă nu numai la **agenții mincinoși ai Domnului Armand Călinescu** (care lansaseră ieri pe piață că **16 echipe** ,sub conducerea lui **Alexandru Cantacuzino** vor să-l omoare pe Dsa).

Eu nu mă pot bate cu Dta. N-am nici geniul ,nici vîrsta , nici condeiul ,nici situația dtale. N-am nimic. Dta ai totul.

#Și-a bătut joc de suflete nevinovate

Dar din adîncul unui suflet lovit și nedreptățit **îți strig și îți voi striga din adîncul gropii,ești un necinstit sufletește** ,care **ți-ai bătut joc** pe nedrept **de sufletele noastre nevinovate."**

"Voi care ne acuzați de violență,după ce ați întrebuițat contra noastră cele mai mari violențe,împingîndu-ne la disperare și păcat,voi căroro ,dacă cineva v-ar fi dat numai o palmă ,ați fi reacționat la fel ca mine,voi necinstiților sufletește, vă vom dovedi acum , că nu vom reacționa în nici un fel la toate porcăriile voastre."

" Nu să ne închideți comerțul nostru,să ne înăbușiți avântul, ci să ne bateți la tălpi, să ne trimiteți în Insula Șerpilor,să ne ucideți cu pietre,să ne spînzurați cu picioarele în sus și să ni le bateți în cuie,să ne supuneți la cele mai mari umilinți.

Nu veți întîmpina nici Dvs,Dle Profesor Iorga[...] nu numai nici o violență, ci nici măcar o opunere .Dar de acum și până voi închide ochii,Domnule Iorga,și după aceea,te voi privi așa cum meriți. Corneliu Z.Codreanu "

24.)ARESTAREA,PROCESULLUI CODREANU apr-mai'38

[LD. 16 febr. 2004 . Citesc , recitesc , documentele .Nu seamănă cu procesul din 1934 - când s-a dorit achitarea .De data aceasta **se vrea condamnarea cu orice preț**.Totul este învăluit în tenebre cu **iz de roman polițist** :teroare, abuzuri polițienești , înscenări , justiție regizată ,complicități vinovate, manipulări suspecte, rea -credință ,**de o parte și de alta** . Judecată pripită . Martori arestați sau absenți .Avocați intimidați .**Informatori suspecti** . Documente -dovezi strânse cu furca . N-au decît amatorii de această specie de istorie "senzațională" să-și bată capul cu ele. Și totuși, **procesul lui Codreanu a fost un proces politic** :el a marcat **sfârșitul unui ciclu** din istoria Gărzii, și **începutul altui ciclu** ; el va fi urmat de **seria asasinatelor în lanț a celor implicați:Codreanu + mulți alți legionari ; Armand Călinescu - alți mulți legionari ;Iorga , lamandi , Madgearu, ș.a. - alți legionari . Chiar dacă** s-ar șterge eticheta de "**mişcare teroristă**" pusă pe seama **Gărzii de Fier** (de adversarii săi) ;**chiar dacă** s-ar șterge eticheta de "**poliție criminală**" și "**justiție represivă**" pusă pe seama **Siguranței și Poliției** (de adversarii lor) ; **chiar dacă** s-ar accepta **caracterul patriotic, eroic și de martiraj** al mișcării legionare (pus în circulație de către susținătorii și admiratorii săi) ;**chiar dacă** s-ar admite **justețea măsurilor represive** luate de guvernele perindatela cărma României (argumentate și susținute , în epocă și mai târziu, de exponenții politici ai acestora) ;**chiar dacă , chiar dacă un lucru se poate afirma fără greș :** pe lângă **confruntarea PNT - PNL ; pe lângă confruntările regionaliste ,pe lângă confruntările pro- și anti-Carol II ,aceasta a fost o confruntare majoră ,care:**

intenții de achitare), față de cea din '38 (intenții de condamnare) Este impresionantă prezența martorilor militari (generali -judecători în procesul din '34)și a generalilor în rezervă .
Ce concluzii să trag de aici ? Că procesul a fost politic ? Pentru asta nu este nici un dubiu .
Dar adevărul, dreptatea , justiție De partea cui a fost ?]

[23 mai '38] Ziua I-a .

Tribunal Corp II armată.Malmaison.

La interogatoriu CZC răspunde : **39 ani** ; n.la Iași; domiciliat **Casa Verde**, București ; profesia **-avocat.Apărarea** (Lizeta Gheorghiu , Cosmovici, Radovici) **cere amânare**, pe chestiuni procedurale, pe absența martorilor etc.; **nu se admite.**

Sunt strigați cei **117 martori ; prezenți ,27.**

Printre martorii citați : **I.Z Codreanu, Polihroniade, Tell, Dobre, Zăvoianu, Cotigă, Dragoș Protopopescu, Nichifor Crainic** (p), **I.Cantacuzino** (p), **Cristescu, Totu, Victor Gîrcineanu, g-ralii Teodorescu, Popovici, Grințescu; M.Manoilescu**(p), **Iul.Maniu** (p) **I.Mihalache, Simion Mehedinți**(p), **CC Giurescu, Tr.Brăileanu**(p.), **DR Ioanițescu, Ilie Gârneață , pr.I.Moța, prof.George Murnu, Alex.Hodoș**(p) , **Vint.Dongoroz, prof.Emil Antonescu** (p), **Al.Vaida-Voievd, Gr.Iunian, gral I.Antonescu** (p), **gralii Gh.Moruzi, C.Comănescu, M Ignat, Dona, Constandache**(p), **Petrovicescu** (p), **M.Racoviță**(p), **Rujinski , Art.Văitoianu, Ilie Șteflea, Coroamă, Gavr.Marinescu, C.Sănătescu ; prof.Nae Ionescu Gh.Clime, Alex.Cantacuzino, pr.Gr.Cristescu, Gr.Manoilescu** (p), **V.Iasinski, G.Furdui, prof.R.Gyr, Bănică Dobre, prof.Pantazi** (p), **prof.Chirnoagă** (p), **dr.Gerota, dr.V.Trifu, Tr.Herseni**(p), **Ernst.Barnea, I.Gigurtu ș.a.ș.a.**(p.289-290)

Intervenții

-Av.Horia Cosmovici : Importanța martorilor-camarazi de luptă ai lui CZC.

El a fost șeful unui partid și al unei mișcări ; cei care au fost cu el, l-au ajutat și l-au înțeles, au executat ceea ce el a crezut și a formulat, este legitim să fie aici. Ori, mulți din ei se află cu domiciliul forțat la Miercurea Ciuc - măsură luată de **puterea executivă.**

Puterea judecătorească trebuie să țină seama de acest fapt, și să-i aducă de acolo.

-Prim-procuror Radu Ionescu: Intervine deseori pentru a da indicații de cum trebuie să se facă apărarea , ținând cont de cele **3 delikte** de care **se face vinovat CZC:**

crimă de înaltă trădare / uneltire contra ordinii sociale(se va judeca în ședință secretă)

/crimă de răzvrătire.(p.289-294)[----]

-Codreanu, Însemnări :Procesul

(p.157-158) 23-25 mai '38

Luni. Prima ședință. **Președ.- col.Dumitriu** și 4 ofițeri de front. **Martorii lui, lipseau toți** (fiind închiși în lagăre); **tribunalul a respins amânarea.** S-a citit **Ordonanța definitivă: " Plină de patimă, de răutate și de neadevăruri. Afirmățiuni gratuite, nedovedite cu nimic, lipsite de bună credință, de corectitudine și sentimentul onoarei."**

De la ora 17-2 noaptea, a vorbit el, 7 ore incontinuu, spulberând acuzațiile.

"Universul " a publicat în întregime cuvîntul lui (cu cîteva pasaje suprimate de cenzură) .

Marti.

Întrebările procurorului, la care **a răspuns punct cu punct.**

Printre piesele acuzării, o scrisoare care nu-i aparține (găsindu-se autorul)

Miercuri.

Pledează impecabil cei 7 avocați.

Joi ,ora 24,

Tribunalul se retrage pentru deliberare. **El este dus la Jilava.** În zori, pe la 4 dimineața, **procurorul maior Radu Ionescu,** însoțit de grefier, comandantul închisorii, ofițeri de gardă, **se citește verdictul** : < **Sunteți condamnat la 10 ani de muncă silnică** > .

El citește din cărticica de rugăciuni a sf.Anton .

-Codreanu, Note de la proces

Pază extrem de serioasă, neobișnuită; pregătirea apărării, **sub supraveghere,** cu percheziționarea avocaților ; **atmosferă grea, încordată ; arestați în timpul**

procesului :Corneliu Georgescu,Stănicel,Popescu-Buzău;**percheziții la domiciliul unora.**
Deși nu s-au adus dovezi,tribunalul a răspuns afirmativ la toate întrebările.

"Nu știi dacă a existat vreodată ,în viața publică a României ,un om care să fi fost atâcat cu atîta înverșunare,patimă și rea credință de întreaga presă și de toate cluburile iudeopoliticianiste, așa cum am fost eu ,de la arestarea mea ,în tot timpul instrucției,în scopul de a pregăti condamnarea ,în fața opiniei publice."

"Buna Vestire " și ""Cuvântul " au fost lovite din primul ceas; Nae Ionescu este și el în lagăr;
S-au dus atacuri pline de mișelie : **Curentul, Neamul**

Românesc, Capitala, respectiv .Șeicaru,Iorga și Titeanu.(160-162)

Patriarhul Miron Cristea,a condamnat în cuvinte grele Mișcarea legionară; Biserica ortodoxă,fățiș ostilă tinerimii române:"**Să lupti pentru Biserica Patriei tale,la marginea lumii creștine! Luptăm ,jertfim,cădem [...].Să ne apărăm bisericile și Biserica ne condamnă ca <periculoși Neamului>,ca <rătăciți și străini de neam.>Ce tragedie în sufletele noastre! "**

* Notă .Jilava

Este plină de legionari,peste 100 , studenți, muncitori, țărani,din jud.Ifov și Vlașca ;cîntă tot timpul "**Cu noi este Dumnezeu ,Înțelegeți Neamuri și vă plecați "** El "**vorbește**" cu morții ;citește din Evanghelii,procesul lui Hristos,patimile lui Isus,Învierea,Epistolele sf.Petru și Pavel ;visează că vorbește cu părinții,cu camarazii .

"Cînd am terminat Evangheliile,am înțeles că stau aici în închisoare din voia lui Dumnezeu. [...].M-am liniștit." (p. 170-171)

24 a.)Autoapărarea în proces

[LD : numerotarea și sistematizarea îmi aparține]

a)Fondurile bănești .

La percheziție,i s-a găsit o notiță în bloc-notes,privind gestionarea a 40 milioane , în perioada 1933-'38.Nota reprezintă sumele primite de frații Manoilescu (Mihail,Grigore ,Mircea), la mina lor din Șoreceni,și-i fusese relatată de niște mineri de acolo. În actul de acuzare s-a menționat că el ar fi deținut fonduri,că mișcarea a cheltuit **fonduri imense de origină obscură,străină,necorectă,și că urmărea să producă o revoluție,un război civil.**După explicațiile lui (la interogatoriu),**Rechizitoriul nu a mai menținut aceste afirmații, dar presa și radioul le-au preluat și comentat.**

Lucrul acesta s-a mai întîmplat. (citează din "**Pentru legionari**",pag.444-447):

<[...]De un timp,nemaștiind ce să ne pună în sarcină,**presa jidănească ne acuză că luăm bani de la Mussolini.Că facem pe naționaliștii dar în realitate scopul nostru este de a stoarce de bani pe oricine întîlnim în cale .Acum l-am întîlnit pe Mussolini și-l stoarcem și pe el.**

Rînd pe rînd aflăm uimiți că "**suntem în slujba ungarilor care se deșteaptă**"[...]

"Suntem în slujba **Moscovei**" [...]"**Primim bani de la jidani "**

"[...] jidanul **Max Auschnit** a sprijinit și finanțat direct **Garda de Fier**" [...]

"**Garda de Fier și fabrica de bani [falși] de la Rășinari** "etc.etc.>)

Argumentează,exemplifică ,aduce dovezi care să infirme aceste calomnii.

b.)Trădare?! Documente secrete?! Informatori ?!

"Sunt acuzat de trădare.La baza acestui punct,al acestei acuzații,stau:un act fals și o circulară a mea,interpretată cu totul greșit."

Actul fals,a fost găsit la vopsitorul Negoescu de la Casa Verde,probabil introdus de un agent provocator,cf. căruia **Garda** a continuat să activeze și după 1934,după dizolvare,deoarece strîngea cotizații.Că "**Totul pentru Țară**" este,deci... continuarea **Gărzii de Fier**...

[LD: Ex.:Circulara [1937] privitoare la **informatori [1937]** el o prezintă ca o joacă, o provocare a lui , pentru a persifla organele sau a-i speria pe informatori!]

"Mîncăți în fiecare zi de o serie de agenți care se băgau în mijlocul nostru ,oameni poate **cumpărați din sînul mișcării mele,turburați necontenit ,azi așa ,măine așa,și îndemnat de prieteni care ne arătau că avem în mijlocul nostru agenți care ne trădează ,pun mîna pe condei,**

fac o circulară către toți legionarii și membrii din Capitală :

<Către legionarii și membrii din Capitală:

Toți informatorii de la Poliția Capitalei aflători în cuiburi,sunt invitați să se prezinte la mine individual, pentru a primi directive, între zilele de 19 și 21 iunie;

informatorii agenți ai Siguranței sau ai Marelui Stat Major se vor prezenta în zilele de 21 pînă la 25 iunie 1937;

informatorii altor servicii particulare [polițiști pe lângă persoane importante, particulare] , în ziua de 26 iunie 1937. Acest ordin se va citi în toate ședințele de cuib și toți membrii vor semna de luare la cunoștință.[...] Cei ce nu se vor prezenta, înseamnă că voesc să înșele mișcarea noastră, vor să ne vîndă și să ne trădeze. > "

"Prin urmare ,cu acest ordin eu mă adresam către aceștia, crezînd ,în curățenia mea sufletească, în probitatea mea sufletească, că se vor prezenta la mine și că vor recunoște că sunt agenți în sensul arătat."

[LD: El va dovedi că a păstrat permanent legătura cu șeful Siguranței Statului, dl

Cernat ,care l-a vizitat la Carmen-Sylva, care a fost și acasă la el sau la Const.Iarca ;iar generalul Cantacuzino a păstrat permanent legătura cu gral Marinescu. De aceea i-a propus martori.

(Exemplifică, argumentează, dovedește că era vorba de **agenți infiltrați în mișcare și nu de agenți ai lui în instituțiile vizate.** I s-au găsit niște ordine , care priveau mișcarea, dar nu puneau în pericol siguranța statului... ci erau de la **prefecturi, polițiile sau jandarmeriile locale,** (citează, argumentează), care dovedeau că ,deși **partid legal,** legionarii erau urmăriți, asupra lor se făceau **abuzuri. pe această fază, procurorul Ionescu ,cere ședință secretă...**]

Codreanu (la redeschidere, în ședință secretă)

[LD: **ex. Ordinul 586/ 1938** , al **gralului Bengliu** :<Luăți măsuri de **supraveghere și carantină morală** asupra oamenilor din trupă și în special concentrațiilor **dubioși ori bănuți gardiști, comuniști ori sectanți.** Supravegheați și atitudinea ofițerilor.>

Acest ordin a fost reprodus în **Circulara 131** ,cu următorul comentariu:

<Bine, frate naționalist, pe deoparte îmi **faci teoria frăției și unirei,** iar pe de altă parte **dai telegrame cifrate ca să mă supravegheze** ca pe un **dușman periculos al Statului ?[...]** **Ce ironie!** > (p.314-315)

c) Scrisoarea adresată lui Hitler [1935]:

< **Comitetul Central al Legionarilor Naționali Socialiști din România,** luînd în dezbateră **programul nostru pentru campania din 1935,** pe care o pregătim de mult în vederea **viitoarei alianțe economice și politice cu poporul german, a hotărît ca ,** odată cu omagiile și urările sale de izbîndă totală , să vă trimită și ecoul românesc al evenimentelor europene în curs de desfășurare.

1. **Guvernul Excelenței Voastre** apare în ochii românilor ca principalul turburător al **păcii** dintre popoare. **Opinia publică,** profund influențată de marea presă din solda marelui finanțier iudaic, se teme de un **nou război** și nu mai simpatizează în aceeași măsură cu regimul Excelenței Voastre ,care este acuzat că îl preconizează.[...]

2. **Plebiscitul din Saare ,** preocupă toate spiritele [...]**Hitlerismul** este aspru criticat. **Presa dușmană** vă prezintă ca **incendiatorii Europei.** Încetătorii în ideologia național-socialistă , **noi respingem cu hotărîre insulta adusă poporului german,** de a pregăti războiul.[...]

3. **Purtătorii stîndardului național socialist în România,** noi privim cu mare interes și deosebită atenție manevrele iudaico-masonice de răsturnare a regimului instaurat de Excelența Voastră [...]**Vă trimitem salutul frățesc și entuziast al legionarilor național socialiști din România .**

Căpitan. >(p.315-316)

[LD: **C.Z.Codreanu** argumentează **falsitatea documentului: autorul** acestei scrisori încă **nu este cunoscut ;stilul scrisorii** nu este caracteristic lui CZC; autorul este evident **străin de mișcarea legionară .**

"Mai întîi pentru că sursa inspirației mișcării naționale române porcede- după cum se arată în cartea "Pentru Legionar " ,la pag.132-144 -de la Vasile Conta, Vasile Alexandri, Mihail Kogălniceanu, Mihail Eminescu, Ion Heliade Rădulescu, Bogdan Petriceicu Hașdeu, Costache Negri etc..., toți din vremea în care în Germania nu numai că nu se puneau problema antisemită, dar chiar impunea măsuri de protecție a jidanilor"

Astfel se impusese României ,de către Germania, semnarea Tratatului dela Berlin.
În al doilea rînd,în cele **două manifestațiuni** ,cu ocazia întîlnirii dintre Hitler și Mussolini la **Stresa** și congresul antisemit de la **Nuremberg**,**atitudinea lui Corneliu Z.Codreanu** a păstrat **o linie de demnitate și mîndrie națională** încă necunoscută în țara noastră (în opoziție cu Cuza și Goga,el a cerut comunicat în l.română !)

În fine,semnătura "**Căpitan** " denotă că autorul era străin de mișcarea legionară ,pentru că nu știe că **șeful nu a semnat niciodată** decât cu numele lui."**Căpitan**" este **o poreclă** pornită de la Nicolae Totu și adoptată pe urmă de toți legionarii.

d) Revoluție legionară ?!

"Revoluția socială,așa cum e prezentată în acuzare , **nu poate avea nici un sens**,pentru o mișcare care ,după ce izbutise să obțină **70 de locuri în Cameră**,avea perspectiva de a le dubla în ultimele alegeri la care lua parte.**N-avea nevoie de violențe**.**Conducerea îi venea pe căi normale**.[...]**Biruința ,revoluția legionară**,nu se realizează prin violență,ci prin **perfecționarea interioară a omului**.

(Citează art.din "**Buna Vestire**"al lui **Mircea Eliade**) (p.315-316)

[24 mai'38]Ziua a II-a

24.b.) Interogatoriul

-**Procurorul** Radu Ionescu :cere amănunte privind **cariera de avocat** a lui a fost în baroul din Iași ? a profesat avocatura la Iași și Ungheni ? a pledat în procese la Ploești,Putna,Satu-Mare ?

-**CZC** : **Nu s-a ocupat ,dar a profesat avocatura**.

-**Procurorul**: ce sunt **Frățiile de cruce** ? a trecut peste capul ministerului Ed.naț.și Străjerie ? în ce calitate s-a erijat ca "**educator**" ?**de ce sunt clandestine** ?

-**CZC**: "**Da este adevărat**,dar **conștiința mea a ales între a săvîrși o mică infrațiune și între a vedea bolșevizat tot tineretul liceelor noastre**.[...]**Atîta vreme cît bolșevismul și comunismul se întindeau în mijlocul acestor elevi și luau proporții**,înseamnă că **profesorilor și autorității le scăpa** această posibilitate de sub mînă. [...] **În calitate de român**.[...] **aceste organizații există dar nu reiese că sunt clandestine**." (p.320)

-**Procurorul** : de ce **secret** asupra asociației "**Prietenii legionarilor**?Ei nu se cunosc între ei,nu se întîlnesc,au un **nr.de ordine, parolă** ?

-**CZC** :Acești membrii nu aveau nici o activitate,**ajutau** doar materialicește o mișcare legală; sunt oameni **discreți,delicați**.

-**Procurorul**:ce este **Corpul legionar Moța-Marin**?De ce se cerea să fie de maxim **30 de ani** și calități spirituale desăvîrșite?De ce **li se cerea prin jurămint** **virtuți de sacrificiu și de moarte**?

-**CZC**: "[...] **ne-am dat seama că omul de la 30 de ani în sus începe să se închircească într-o anumită mentalitate și nu mai este așa de ușor susceptibil unei noi educații**.De la 30 de ani în sus,omul se anchilozează ,aproape. [...] **Jurămintul de acolo este o frază** [...]dintr-un articol al lui Moța , "**În pragul furtunii roșii**",și a fost pus ca **amintire a lui Moța** chiar cuvintele lui." (p.321)

-**Procurorul** : de ce fac **exerciții de tir** ?

-**CZC** : **Ex.de tir fac parte dintr-un sistem de educație**,nu este în programul meu,dar pot da explicații .**Alex.Cantacuzino** poate explica mai bine,el a dat **dispoziția asta**. (p322)

-**Procurorul** : de ce a rămas **la comanda mișcării**,după ce **Garda de Fier** a fost dizolvată ?

-**CZC**: "**Am spus la interogatoriu că eu rămîn la vechea poziție ,astăzi ilegală**.Deoarece **voiesc să dobîndesc legalitatea mișcării mele**, sunt în proces.,**voiesc să-mi dobîndesc semnul și numele organizației**,doar că în **noua grupare [Totul pentru țară] mă ocup cu problemele de educațieiar dl general** ,în delicateta sa,a spus <**Nu,eu fac partidul** cu o singură condiție , **ca noi să te numim pe dumneata șef spiritual**.> [...]pe mine mă preocupă omul,latura morală."

-**Procurorul** :Ordinele 1,2,3,din sept.'34,prin care a **eliminat pe Stelescu**,semnate de **Codreanu**,ca **șef al G de F**,nu erau ilegale ?

-**CZC**: "**Da,dar am s-o explic**.Eu mă aflam în următoarea situație :**un act de dizolvare, o achitare în unanimitate [asasinarea lui Duca]**pe această chestiune,din partea celor 5 g-rali,**declarațiile**

tuturor oamenilor politici ,confirmînd că organizația mea a fost ilegal dizolvată și un proces " Nu a activat politicește,dar a stat pe loc,așteptînd hotărîrea justiției.În această perioadă s-a manifestat ,în interiorul mișcării,o încercare de revoltă "[eliminarea, apoi asasinarea lui Stelescu *] pe care a trebuit să o rezolve " (p.323-324)

*Notă .Testamentul lui Stelescu

LD: Broșura "Le procès Codreanu", mai 1938, cuprinzând pledoariile , mărturiile actele etc . conține și "Annexes" facsimile : o scrisoare a lui CZCodreanu către Stelescu și facsimilul de pe "Testamentul" lui M.Stelescu (datat 12 oct.'34)

< Dacă voi fi asasinat , să știți că din ordinul lui Corneliu Zelea Codreanu am fost .

Cu tot eroismul băeților de la Jilava [procesul asasinării lui Duca] totuș el a dat ordin de asasinarea lui Duca. L-am citit eu Legionarii să-și aleagă alt șef , acesta este numai un încrezut și un farseor Publicați cele ce am scris aici în cartea mea despre Gardă

Mor cu conștiința împăcată că am fost cinstit , M.Stelescu >

(Arh. ISISP, fond XV ,dsr. nr. 451 , f. 75 , 156)

-Procurorul :recunoaște violența,ca metodă uzitată de organizația sa ?

-CZC: "Nu,nu! [...] Eu nu am afirmat nicăeri acest lucru,iar dacă s-a întîmplat acest lucru în viața noastră ,se datorește nu principiilor pe care eu le-aș fi fixat,ci determinată,poate,de legitimă apărare [... Se întîmplă și în familia lui,în casa lui,dar într-o luptă politică ? "

-Procurorul : [citînd din cartea lui , "Pentru legionari"]:<Acestor politicieni,a căror trădare față de neam este așa de îngrozitoare,neamul va trebui să le scoată ochii,iar dacă sunt morți,neamul va trebui să-i scoată din morminte și să le dea foc ciolanelor în piețe publice.Pe copiii și pe nepoții lor neamul va trebui să-i urmărească în averi confiscîndu-le și să-i stigmatizeze cu epitetul de "copii de trădători".> (p.95) ;

<Să ne procurăm revolvere și să tragem în ei,dînd un exemplu groaznic,care să rămînă dealungul istoriei noastre românești.Ce se va alege după aceea de noi,vom muri sau vom rămîne toată viața în închisoare,nu mă interesează.> (p.168)

<Eu am fost de acord că actul final al luptei noastre să fie, cu însuși prețul prăbușirii noastre ,un act de pedepsire al pigmeilor cari,dispunînd de posturile de mare răspundere pe care le dețin,au umilit și au expus țara.> (p.169) ș.a.ș.a.

-CZC: "Este adevărat că eu am povestit în această carte așa cum am spus:corect și cinstit ,viața mea ,și într-adevăr ,tot ce s-a citit este scris de mine[...]Dar toate aceste chestiuni au fost judecate la vremea lor [...] Trebuie să țineți cont în toate chestiunile acestea și de vîrsta omului.Gîndi-ți-vă, eram de 20-22 de ani, eram va să zică copil și în mentalitatea noastră de copii din vremea aceea așa am văzut noi lucrurile.Dar de cînd omul începe să trăiască și pînă își termină viața ,trece timpse adună înțelepciunea.[...] Sunt trepte de acestea de dezvoltare ale minții omenești și acțiuni pe care,după 20 de ani,le vezi altfel.[...]Dar de atunci și pînă acum este o distanță mare de timp.[...]dar nu poate cineva să fie urmărit permanent în viața sa ,pentru că în copilăria lui,cînd era visător,i se părea că se poate lupta "cu toată Europa." (p.326)

-Procurorul :de ce recompensează prin înaintări în grade ,demnități,decorații pe aceia care ,recent,au comis odioasele asasinate contra lui Duca['33] și Stelescu ['36] ?

-CZC :"Eu i-am luat pe ei nu în ceea ce au făcut,ci în suferința lor,în suferința unor oameni care stau în închisoare care suferă pentru o credință." (p.327)

-Procurorul: cum calculează eroismul legionar,avînd ca unitate de masura mormîntul ?

-CZC: "[...]prin cantitatea de suferință." (p.328)

-Procurorul: ciți cotizau?ciți membri?ciți prieteni cu donații?

-CZC: Înainte de dizolvarea din '33,erau cca 15.000 membri,din care cotizau cca 300.

Acum [1938],situația s-a schimbat :cred că numarul nostru trebuie să fie de 200.000 .

În ultimele alegeri [nov.'37] am avut 450.000 voturi. (p.330)

24.c.)Martorii.Note stenogramă

[LD : reține absența martorilor principali : copartizanii săi ; reține frica , lașitatea, absența, unor martori citați ; reține categoriile de profesii, de vîrstă , de crez politic ,

al martorilor prezenți]

a) Iosif Frollo: organizație de înaltă moralitate , de extremă cinste

[în v. sau prof.] : a fost **cadidat la Senat** ,pentru part. "**Totul pentru Țară**", la județele Roman și Bacău. Înainte de război, făcuse **politică conservatoare**, în part. lui **Nicolae Filipescu**. După război, s-a retras din politică, **desamagit** că nici un partid nu a cerut socoteală pentru **cei 800.000 români căzuți pe front**. A urmărit de la distanță mișcarea naționalistă a lui Codreanu; **a studiat** cărțile lui Codreanu (Pentru legionari și Cărticica șefului de cuib); a avut o lungă **discuție cu CZC**.

*<Această mișcare am găsit-o sfântă în toate. Am fost în campania electorală și am văzut Legiunea în toată splendoarea ei.[...] M-am lămurit atunci că mișcarea legionară nu era un partid politic ,ci o organizație de înaltă moralitate.[...] Mi-am dat seama [...] că nu este un partid de extremă dreapta, nici de extremă stînga,ci un partid de extrmă cinste ,care luptă împotriva extremei necinste. >*La presiunile care s-au făcut,"au suportat,n-au reacționat " ; CZC nu este capabil de "răzvrătire"; nici de "trădare ". (p.332- 333)

b) gral.dr.C.Constantinescu:a fost scris în "Pentru legionari"

(39 ani de armată, rezervist):"Formele de activitate ale d-lui Codreanu **n-au fost oculte ,tănuite**,pentru că cu cea mai mare sinceritate ,le vedem **expuse în cunoscuta sa carte "Pentru Llegionari "** (p.334)

c) col. Gh.Polihroniade :mișcare pur naționalistă

înscris în partid **Totul pentru Țară** ,sub chezașia g- ral. Zizi Cantacuzino

" Cunosc **această mișcare** ca o **mișcare pur naționalistă,fără nici o căptușală subversivă** ,cu o **activitate la lumina zilei**.[...]"

d) prof.univ. Eugen Chirnoagă:cei mai buni studenți, sunt legionari

membre al part. **Totul pentru Țară** ."Pînă în 1934 ,**am fost ostil** acestei mișcări,pentru că am fost în străinătate,vreo 6 ani,la studii și în timpul acesta am luat cunoștință de aceste lucruri numai **din ziare**.De aceea mi-am făcut o **idee cu desăvîrșire falsă** [...]Am venit în țară cu ideile că **dl.Codreanu este un criminal ordinar**. [...]" Apoi ,**a cunoscut adevărul** :disciplină ,conștiinciozitate;**cei mai buni studenți ai săi sunt legionari**; pe CZC nu-l crede capabili de trădare. (p.335)

e) Protopop Ion Moța :suntem extremiști de dreapta

Ionel Moța ,fiul, căsătorit cu sora lui CZC ;

cunoaște mișcarea de la început."Am avut o foarte bună impresie despre **mișcarea legionară** ,căci **sprijină tocmai ceea ce doream eu ,ca român și ca preot**.Făceau **biserici,cruci,localuri de cultură** și mergeau spre trezirea neamului.[...] **eu sunt luptător politic de 40 de ani** și întotdeauna - și în fosta Ungarie -am avut o **ținută de extremă dreapta**. **Acolo toți eram extremiști de dreapta** și nici nu puteam fi altceva,**căci nu puteam să ne păstrăm naționalitatea**. " (p.336)

f) Prof.Traian Brăileanu:face politică naționalistă

Senator în Legiune : după 1918,ca toți **intelectualii bucovineni, a făcut politică naționalistă**,dînd mare atenție **românismului** ; prieten cu Nestor, s-a apropiat o vreme de **PNL** ; apoi de **P.P-Averescu** ;apoi în **PND-Iorga**,conducând organiz. Bucovina ;apoi în **LANC** (dela început).**Dezamăgit pentru compromisurile lor în politica "națională"**.

De pe vremea LANC,**l-a cunoscut pe CZC** care se ocupa cu propaganda ;**apoi s-a apropiat de G de Fier**; **a discutat cu Codreanu** ,a participat la alegeri ;**nu-l crede pe CZC capabil de trădare,de lovituri de stat** .

g) Mihai Manoilescu: mișcarea legionară= mișcare de purificare

candidat pentru Senat pe lista **Totul pentru Țară** ;cunoaște **mișcarea legionară** ca o mișcare "**românească**",și din p.d.v. teoretic,în comparație cu mișcări similare.

" Fiindcă,oricât am crede că aceste mișcări ies numai și numai din nevoile unei singure națiuni,**există un fenomen de ambianță europeană,de ambianță mondială.Fiecare epocă are anumite forme de viață politică,anumite instrumente politice,anumite idealuri politice,care creiază ceea ce noi ,cu un termen cam pedant, numim un conformism,oarecare identitate, oarecare asemănare a diferitelor mișcări.[...] atât cât cunosc eu ,ca prieten al Legiunii și ca unul care am avut onoarea să candidez și mai ales să fiu ales - ceeace era foarte greu -cu majoritate absolută în două județe ,la alegerile pentru Senat [...] cunosc spiritul ei.**

Ori din acest spirit și din cele ce cunosc de la Corneliu Codreanu,eu știu că **are o metodă care păcătuște,poate ,printr-un exces dezinteresat."**

[...] **Această mișcare ,cu morala sa, care a regenerat anumite popoare - Italia, Portugalia, Germania, etc.- este "un fenomen al veacului " ;lumea nu mai crede formule parlamentare ;năzuește un "naționalism totalitar și constructiv " și se referă ,mai ales , la om."**

" Într-un viitor care într-o zi se va împlini ,aceste forme :omul și instituția,se vor reuni. Este o profeție care se va împlini ,ca și celelalte profeții ale mele.

Mișcarea Legionară împlinește toate condițiile unei **mișcări de purificare .**

DI Corneliu Codreanu cât și **mișcarea legionară** sunt de o **probitate** sufletească , de o **curățenie ,de o puritate, jertfă și un exces de loialitate ,cum n-am mai întâlnit.**

Mișcarea legionară n-a cunoscut decât jertfe."

" Numai asocierea acestor noțiuni :**trădare și Codreanu,** n-o pot accepta,**se exclud [...]** a socotit și socotește că **ar fi o dezonoare** pentru el dacă ar ajunge la putere printr-o **lovitură de stat a unei minorități.**Vrea aceasta numai prin câștigarea sufletelor maselor.

Ar fi putut s-o facă,dar n-a vrut.[...] În momentul acesta [24 mai '38] sosesc cu trenul din străinătate și aduc impresia înspăimântătoare a unui conflict european care stă să izbucnească .Este foarte interesant pentru a stabili o anumită atmosferă...."

- **Președ. C.Dumitriu** :acest lucru vă rog să-l dezvoltați într-o conferință publică (p.339-340)

h) Nichifor Crainic :documente fanteziste , bazaconii

"Onorat Consiliu,**eu cu dl.Codreanu nu mai sunt în raporturi de trei ani și jumătate.**Nici nu ne vorbim,nici nu ne salutăm pe stradă.Ne-am întâlnit foarte rar ,fără să ne salutăm.Tot ce se spune în **acest act [un doc. din '34]** este **pură fantezie.**Mai întâi mi se pare **o comicărie** :șeful tineretului celor 250 milioane naționaliști Nu înțeleg ce **bazaconie** poate fi asta N-am discutat niciodată asemenea lucruri." (p.340-341)

i)g-ral Petrovicescu : nimic conspirativ, nimic subversiv

(**acuzatorul lui Codreanu ,în procesul asasinării lui Duca**) L-a cunoscut în aceeași sală,la **procesul din '34,când era comisar regal special.**Cu 3 zile înainte de a formula rechizitoriul,a fixat o **întrevedere cu Codreanu, cu care a discutat peste o oră, constatînd identitatea p.d. v. L-a văzut ,apoi ,zi de zi la proces,pînă la pronunțare și achitare** ;de atunci nu s-au mai întâlnit

-Președinte **Dumitru:**dacă a descoperit în timpul lungii instrucțiuni de atunci,anumite fapte care să ducă la concluzia că **CZC urmărește ,prin mijloace oculte și conspirative,să facă REVOLUȚIE sau RĂZBOI CIVIL ?**

-**Petrovicescu** : " Nu am găsit **nimic conspirativ** împotriva dlui Codreanu.Nu am găsit **nimic subversiv."**

-Prim procuror **R.Ionescu** : dacă a cerut **achitarea celor 47 de legionari,și a lăsat la aprecierea Tribunalului hotărîrea prividu-i pe CZC și Zizi,înseamnă că a avut păreri deosebite privind vinovăția ?**

-**Petrovicescu** :Interzice astfel de interpretări,a făcut-o din deferență,față de cei doi conducători. **"Eu nu am găsit nici o vinovăție ,de nici un fel împotriva sa. Aș dori ca și astăzi,ca și atunci, să se pronunțe achitarea ,ca atunci cînd am luat eu parte."**

-**R.Ionescu** :dar știe Petrovicescu că , **după condamnarea de catre el a asasinilor lui Duca și Stelescu ,Căpitanul i-a avansat la cel mai înalt grad din ierarhia legionară, și le-a acordat "Crucea Albă" ? [Cu aprobarea președ. ,CZC pune el întrebări martorilor]**

-CZC: în ziua înmormântării lui Moța și Marin a înaintat în grad pe 2 din cei 10 ;să nu-i fie răstălmăcite cuvintele

-Petrovicescu :nu poate da nici un raspuns,este "o chestiune de ordin subiectiv";

-CZC: Îl crede generalul capabil de trădare sau de război civil ?

-Petrovicescu :Nu

(p.341-343)

j)G- ral I.Antonescu:nu poate fi acuzat de trădare

-CZC:Dacă și amintește de o convorbire avută acasă la general,cînd era ministru [gub.Goga] ,privind atitudinea sa față de provocări ?

-Antonescu: convorbirea a avut loc în timpul alegerilor,cînd impresia era că țara se îndreaptă spre război civil ;de convergență cu Goga,I-a chemat pe CZC,cerîndu-i să înceteze agitațiile... CZC i-a spus că se retrage din lupta electorală ,iar lui Goga că se retrage chiar din alegeri

-CZC : <Mă crede dl General capabil de trădare ? >

-Antonescu : " Din elementele pe care le-am avut și le am,pot spune că nu poate fi acuzat de trădare.Generalul Antonescu nu stă de vorbă cu trădătorii.>

(p.343-345)

k)prof.univ.av.Emanoil Antonescu :nu-l crede capabil de trădare

L-a apărat de 2 ori la tribunalul Ilfov ,unde era trimis în judecată că <vroia să dărâme România.O revoluție se face altfel [...]nu-l cred capabil de trădare > (p.345)

l)Eug.Petit :a pus steagul tricolor în locul steagului bolșevic

(consilier la Înalta Curte de Casație ; în1920,judecător,delegat

prefect de poliție la Iași):I-a văzut pe CZC,avînd curajul să pună steagul tricolor , în locul steagului roșu ,pus de bolșevici

m)G-ral.M.Racoviță :numai prin el este scăparea țării

în timpul guvernării Maniu,s-a pus la cale întoarcerea prințului Carol ;acasă la Tăslăuanu,a vorbit cu Codreanu,care a fost de acord.

Mai tîrziu ,cunoscîndu-l pe generalul Zizi Cantacuzino,după ce a stat de vorbă două ore cu Codreanu,s-a alipit de el ,pentru că <numai prin el este scăparea țării [...] Niciodată ,nici dl. Codreanu și nici mișcarea legionară nu au avut un caracter subversiv,de primejdie pentru Stat.>

n)Gral.Constandache : ideologia lui este frumoasă

(a fost judecător la procesul din 1934):

< Pot spune că ideologia pe care o are ,Patrie,Dumnezeu și Rege,ideologie pe care o cunoaște toată lumea,nu poate fi decît o ideologie frumoasă.>

o)Gral Dona :nici un amestec în asasinarea lui Duca

(judecător în procesul din '34):

<Tînăr,cu avînt naționalist,n-a avut nici un amestec în asasinarea lui Duca. Am judecat cu conștiința împăcată.Este un om corect .>

p.)Gral Comănescu :nu este capabil de acte contra siguranței statului

(judecător în procesul din '34,membru PNT)):

A avut dese contacte cu el ; la Carmen Sylva ,în tabără ,le-a trimis și el o puțină cu brînză ;CZC nu e capabil să facă acte contra siguranței statului. (p.346-347)

r.)Alex.Hodoș:a îngăduit publicarea unor materiale legionare

(șef al Cenzurii ,în gub.Goga, '37/'38) :a îngăduit publicarea instrucțiunilor preliminare pentru înființarea corpului "Moța și Marin";regretatul Goga i-a spus ,cu o zi înaintea căderii

guvernului, [6 febr.'38] că în discuția ce o avusese cu **Codreanu**, acesta îi declarase că este **dispus să se retragă din campania electorală**

s) prof. Sextil Pușcariu :CZC:religiozitate, iubire de țară devotament pentru Tron

<Nu sunt membru în mișcare . Am cunoscut-o de mult și **cu multă simpatie m-am apropiat de ea**. N-am făcut niciodată politică.M-a apropiat **sufletul cald al acestui tineret** ,care era necesar acestei țări.**Cei mai buni elevi ai mei erau legionari**.Mi-a plăcut cartea "**Pentru Legionari** ". Este un scriitor de talent.M-a apropiat de el **religiozitatea** lui adâncă,**iubirea de țară și devoatamentul** lui pentru **Tron**.L-am căutat să-l văd și l-am văzut. Am rămas cu aceeași impresie.[...]Am văzut în **această mișcare** ceva îndreptat **împotriva abuzului,nu împotriva Statului** .> p.348-349)

t)Prof. Gh.Pantazi :patriotism, corectitudine, loialitate

În campania electorală din dec.'37,deși nu era membru, **a acceptat să candideze pentru Senat ,pe listele Totul pentru Țară**,la Bihor. S-a dus la sediu și a întrebat ce trebuie să vorbească .< **Mi s-a spus** să nu vorbesc de nici o organizație politică și de nici un om politic,**ci numai de Legiune și de legionari**.[...] Legionarii n-au răspuns la provocări și **n-au făcut provocări**.[...] **patriotismul,corctitudinea și loialitatea lor era exemplară.La vârsta mea,pot spune că nu s-au mai văzut așa alegeri**.> (p.349)
////////////////////

u)Traian Herseni :este legionar, a activat , a publicat .

a făcut parte **din mișcare,din 1936** ;a cotizat și a adunat bani și de la prieteni;în **alegerile din '37**,au renunțat la vin,prăjituri și cinema,peutru a-i da Legiunii;au tipărit **manifeste electorale,broșuri**.El a scos 2 broșuri :"**Mișcarea legionară și Țăranimea** " și "**Mișcarea legionară și Muncitorimea** " . (p.350)

v)av.Dimitrie Popa –șeful campaniei electorale Argeș

(legionar din 1929,șef de cuib) în '37,**șeful campaniei electorale din Argeș** : **toate măsurile au fost exagerate ,față de Gardă**

[25 mai '38.] Ziua a III-a

24.d.)Martorii

[L.D. ca procedură,**Codreanu adresează întrebările,martorii răspund...**]

v)Iuliu Maniu:Pactul de"neagresiune"

-**CZC: "De ce s-a făcut între noi pactul de neagresiune,când ideologiile noastre sunt atât de diferite ?"**

/G arda –partid totalitar, antidemocratic, antisemit

-**Iuliu Maniu :"**Într-adevăr,**ideologia noastră și a dvs. sunt direct opuse** și nici nu cred că ar exista în țara aceasta **două partide cu o adversitate mai categorică decât ale noastre**.>

Face apologia democrației,apoi:"**Garda de Fier este totalitară și în cotra democrației**."

Partidul dlui Codreanu este un partid antisemit,partidul nostru nu este antisemit.

În afară de aceasta ne deosebește metoda de luptă politică.

Date fiind aceste deosebiri ideologice,este firească întrebarea :**cum de am ajuns să încheiem o înțelegere electorală ?Motivul este dublu** "

()CZC Codreanu –sincer,consecvent, tenace

"Întîi un **motiv personal**.Nu l-am cunoscut pe dl Codreanu până am făcut pactul de neagresiune.**Am urmărit însă cu atenție activitatea și atitudinile d-sale**

Am putut constata ,din partea d-sale,**sinceritate în acțiune,consecvență și tenacitate,calități**

care se găsesc atât de rar în viața noastră politică și la conducătorii vieții politice.
Pentru aceste motive **i-am întins mâna cu încredere și cu plăcere."**

()Ambii doresc respectarea demnității naționale

"Au mai fost și **motive de factură politică.DI.Codreanu,ca și mine,** crede că pentru o viață sănătoasă națională și de Stat,este absolut necesar **respectarea demnității naționale.** Ori,prin **numirea dlui Tătărescu ca primministru,s-a atins grav** nu numai **demnitatea națională,dar și spiritul Constituției.**De aceea **a fost cazul să ne dăm mâna,pe**ntu a face ca **națiunea să respingă această încercare de a izbi în demnitatea națională.****Am reușit."**

()Ambii cred în ideea națională

"Dl **Codreanu crede,ca și mine,** că **ideea națională** este factorul vital în propășirea unei națiuni. **Dsa crede,ca și mine,că Statul,**cu toată puterea sa ,trebuie să perfecteze **calitățile** fără seamăn de frumoase ale **poporului român,susținător de Stat** și să-i dea posibilitatea ca,punându-i- se la dispoziție mijloacele materiale,culturale și sociale,**să-și poată împlini misiunea** pe care o are în această parte a lumii.**Adevărat** că dl **Codreanu** are în concepția sa **un element,acel al antisemitismului,** pe care **eu nu-l aprob,** dar **ideea fundamentală este identică."**

()Ambii susțin onoarea și morala creștină

"În afară de aceasta,dl **Codreanu este de aceeași părere cu mine** că,fără a respecta **regulile de corectitudine** în viața particulară și publică și fără a ține seama de **morala creștină,**nu se poate asigura **dănuirea unei națiuni,**și că **părăsirea acestora** ar însemna și pentru poporul nostru ,ceea ce a însemnat și pentru multe popoare în trecut **:distrugere și peire.** Pentru aceasta **suntem de acord** în tendința **de a impune** în viața particulară ,socială și publică,**corectitudinea,onoarea și morala creștină,**pe care azi -durere -**atîți o calcă.** "**Toate acestea au fost îndemnuri hotărîtoare pentru a face o înțelegere** cu dl Codreanu și **îmi pare bine că am făcut-o ."** (p.351)

/Poliția ,Jandarmeria ,Siguranța=instrumente politice și electorale

[LD: **această mărturie trebuia să demonstreze că era o cutumă în practica partidelor politice să folosească surse de informații din Poliție, Jandarmerie, Siguranță, fără ca asta să însemne "spionaj"sau "subversiune",ci instrument de demascare a abuzurilor puterii]**

-CZC:"A folosit PNL în lupta electorală cu opoziția Poliția,Jandarmeria și Siguranța ? [președintele se opune acestei întrebări]Au protestat partidele de opoziție împotriva ingerințelor electorale ?S-au folosit de ordinele date,ca dovezi ?"

-Maniu : "Într-adevăr,în toate alegerile,afară de cele din 1928 și 1932 pe care le-a făcut **partidul național -țărănesc ,guvernul a folosit puterea executivă ,Jandarmeria și Siguranța , pentru scopurile electorale** ale partidului de la guvern [...]**Partidele de opoziție** totdeauna au năzuit să **pună mâna pe ordinele secrete** prin care **se îndruma forța publică de a împiedica opoziția** în acțiunea și mișcările sale politice.Astfel,**eu insumi,în anul 1927,am avut în mână 18 ordine secrete** -confidențiale - ale puterii publice [...]**Aceste ordine secrete le-am publicat** în ziare.Mai mult,**m-am dus personal** la președintele Consiliului ,**Ionel Brătianu,**și i **le-am prezentat într-un memoriu ,**pentru a protesta contra acestor ingerințe."

-CZC: "Dacă acest fapt al deținerii de acte de către un șef de partid de opoziție ,ar constitui un act de trădare ,sau ar putea periclita ordinea în Stat și siguranța publică ?"

-Maniu :"Niciodată.A fost un uz constant "

()CZCodreanu nu dorea să cucerească puterea

-CZC:"În discuțiile avute ,și-a manifestat el graba de a veni la putere ?"

-Maniu :"Nu.Din contră,din conversațiile pe care le-am avut,am stabilit în privința aceasta o **deosebire de atitudine între noi :eu insistam** ca ,drept rezultat al alegerilor,**partidul nostru să vină imediat la putere,** [...] pe cîtă vreme dl **Codreanu** accentua incontinuu că **nu este grăbit,** că are vreme,și că **momentul său nu a sosit ."**

()CZC nu dorea să provoace război civil

-CZC:"A urmărit el și mișcarea sa să răstoarne ordinea în Stat? "

-Maniu : "Dacă aş fi bănuit sau aş fi văzut așa ceva ,nu aş fi încheiat cu dta pactul electoral și nu aş fi dat mâna pentru o campanie politică ,pentru că am crezut întotdeauna și cred că ,pentru națiunea noastră și statul român,cea mai mare nenorocire ar fi o răzvrătire ,o dezordine sau un război civil."

/Adversari provind politica externă

-CZC:"Ce au discutat pe probleme de politică externă ?"

-Maniu : "Am constatat că suntem adversari pe această chestiune și m-am silit să-l conving că singura politică externă corespunzătoare intereselor României este aceea îndreptată către Franța,Anglia și marile democrații din occident.

Dsa și-a arătat considerațiunile teoretice în celălalt sens.

Eu mi-am expus argumentele și vederile mele,**Dsa a contrazis.**

Întreaga această discuție a decurs pe tărîmul interesului obștesc,fără a fi putut observa la dl Codreanu vreun interes personal."

/Manifestări deschise, energice, prea energice

-CZC: "Dacă știe dl Maniu că **propaganda mișcării mele ar fi fost conspirativă,ocultă sau clandestină ?**"

-Maniu : "În campania electorală am dat de **organizații ale Gărzii de Fier care se manifestau pe față,cu mare combativitate,făcînd manifestații fățișe și energice,de multe ori chiar prea energice ,pentru mine."**

/Nu ar fi fost bine să vie Codreanu la putere

-Primprocuror R. Ionescu : "Crede dl Maniu că ar fi fost bine sau rău dacă dl Codreanu ar fi pus mâna pe putere ?"

-Maniu : < Dl Codreanu este șeful unui partid,eu sunt președintele altui partid,cu ideologie total opusă.De aici urmează în mod firesc că **eu nu aş fi crezut bine să vie la putere partidul dlui Codreanu.**Toate partidele vreau binele țării ,însă realizat pe căi proprii.

Eu cred că singura cale bună este cea a partidului nostru. [...]

Dacă opinia publică va fi cu mine ,voi veni eu la putere.

Dacă opinia publică va fi cu dl.Codreanu,va veni d-sa."(p.352-353)

x) Sever Dan :Fr.Românesc –Vaida față de Gardă

(PNȚ,apoi Frontul Românesc-Vaida)

/Legăturile sub gov.Goga

Cunoaște **mișcarea legionară** de la început ; ca deputat,**îl interesau mișcările**, mai ales cele **naționale;în1923,le-a cerut ajutorul.**

Legătura politică cu Garda a **Frontului Românesc s-a stabilit abia sub gov.Goga.**[37 / '38]

DI Vaida a ținut să vorbească cu dl.Codreanu.Întîlnirea a avut loc **la Sever Dan acasă**,dar nu au fost rezultate deoarece a căzut gov.Goga.

/Schimb de scrisori după 10febr.'38

" A venit **noul regim**,pentru care dl **Vaida luptase de mult să vină.**Eram curioși să știm ce atitudine va lua dl Codreanu.Pe această chestiune s-a făcut și **o scrisoare."**

[citește răspunsul lui CZC] :<**27 februarie 1938 .Dle Sever Dan ,vă mulțumesc pentru rîndurile primite.Nu e cazul ca să se facă dificultăți noului guvern.Să-l lăsăm un an ,sau doi,poate mai mult.Vă rog să fiți sigur că nici o dificultate nu va avea acest guvern din partea noastră.**

Eu socotesc că nu este timpul meu .>(p.354)

[24 mai'38] Ziua a II-a

24.e.)Pledoariile apărării

a.)Lizeta Gheorghiu:respinge acuzațiile din rechizitoriu

lămurește ,punctual,cîteva probleme de natură juridică

(cu citarea de legi,paragrafe,articole):

/originea și numele românesc ale lui CZC;

/faptele de glorie militară ale tatălui, maior I.Z.C.;

/Circularele lui CZC în care îndemna pe legionari la **corectitudine,supunere,cumînțenie, campania si atmosfera ostilă ,dirijată**, (presă,radio)**ce a pefațat și secondat toate fazele procesului;respigerea acuzațiilor de trădare,rebeliune,paramilitar etc...din rechizitoriu.** (p.361-372)

b.)C.Hentzescu : analiza laturii politice

[LD:**Analiza laturii politice a procesului,deși rechizitoriul a tratat f.superficial acest aspect.Nimic despre antisemitism !]**

/Cele mai abjecte crime din Codul penal

"DI **Corneliu Zelea Codreanu** se prezintă astăzi în fața d-vs pentru **cele mai abjecte crime in Codul nostru penal :încercare de rebeliune,tentativă de răscoală, revoluție,trădare.[...]**

/G de F = politică de dreapta ,anticomunistă

"Știm cu toții că **politica Gărzii de Fier** și pe urmă a partidului **Totul pentru Țară** este o **politică de dreapta**, avînd **oroarea comunismului și a dezmațului social [...]** "

()CZC:cultul disciplinei, al onoarei , al ierarhiei

DI **CZC** ,din frageda sa copilărie, a fost în mediul în care **disciplina** și **simțul ierarhiei** stăteau la baza educației cetățenești .[evocă anii scolii,ai războiului,ai vîltoarelor de după război];

()CZC:dragoste de țară,curaj, jertfă

Fizionomia morală a lui CZC,așa cum a rezultat și din depozițiile martorilor:

dragostea de țară,dîrzenia,curajul,jerfa etc ...

Doctrina naționalistă,sentimentul național, imprimare mișcării

"Ei bine,cu toate exemplele ,nu numai din **Spania** ,dar și din **alte țări din apus,cu o civilizație superioară nouă,unde rivalitatea dintre dreapta și stînga a alunecat pe terenul dușmăniei personale, a urii fratricide, Corneliu Codreanu a știut să mențină mișcarea sa de dreapta** numai în cadrul **unității sufletești a Neamului Românesc**.El,deși sub steagul regenerării naționale,**s-a ferit de a porni la luptă** în **contra propriilor frați** ,căci și-a dat seama prea bine că atît așteaptă dușmanul dinafară și dinăuntru ,pentru a ne da lovitură de moarte.[...] din patriotism adevărat,**Corneliu Codreanu a ferit România de zguduiri ce-i puteau primejdi unitatea.**" [**ex: nu s-a antrenat în bătăliile electorale din parțialele '36;a încheiat pactul de neagresiune cu Maniu ; s-a hotărît să înceteze lupta electorală în alegerile din '37-'38]**

()CZCodreanu - naționalist , patriot, nu rebel

"**Dacă** acest om ar fi urmărit **revoluția socială și rebeliunea,nimic nu era mai ușor ecît,lăsînd** ura să clocotească ,**să profite** ,dînd apoi **lovitura catilinară.**

Corneliu Codreanu n-a fost însă un rebel,n-a fost un agitator,urmărind ascensiunea sa politică prin orice mijloace.

El a fost **călăuzit de interesele supreme românești**,care reclamau **ordine,disciplină și armonie sufletească.Pactul încheiat la sfîrșitul anului 1937,dovedește maturitate politică,curaj civic,dar și un superior sentiment de răspundere. [...]**Sunt convins că **acțiunea atît de**

cuminte din ultimele luni,manifestată prin **acorduri electorale** și mai pe urmă hotărîrea de a se retrage din alegeri ,a fost determinată de **spectacolul înfiorător al tragediei spaniole**,pe care supraviețuitorii români l-au adus și transmis celor de-acasă."

#Procesul Codreanu = înscenare odioasă

" N-a venit la proces să facă agitație politică;nu este legionar,a făcut o altă politică decât cea a Gărzii Lumea s-a convins că **acest proces este o odioasă înscenare și el este îngrijorat pentru viitorul țării.**"[...]

Gîndiți-vă ce s-ar putea întîmpla cu această generație nouă,crescută în sentimentul ideii naționale în cazul cînd **Corneliu Codreanu** ar păși mâine **sub bolta rece a ocnei ?**

Căci **ați venit să judecați nu atît faptele acuzatului** ,ci mai mult **acțiunea sa întreprinsă în mijlocul tineretului.Revolta** le va răscoli sufletele în fața unei **ispășiri atît de nedrepte** și va determina un **val de desnădejde** ,dar și **de dispreț** al ordinii instituite ,ce **va împinge generația nouă** tocmai **pe povârnișul** de unde **o sentință condamnatoare** pare a vrea să o smulgă."

/Răspunderea imensă a judecătorilor

"Vă vorbesc cinstit, din inimă, ca un om deplin conștient de importanța cuvîntului rostit în aceste clipe.**Nu creați ,domnilor judecători militari,ireparabilul.**Dați-vă seama că dacă **România Mare** a fost realizată prin cucerirea granițelor istorice ,ea **nu e încă deplin consolidată.** [...]Datoria noastră de Români este de a veghea permanent ca **sufletul nației** noastre să nu fie **ros de cancerul revoltei sterile.**

Sentința Domniilor Voastre poate să determine multe.Reflectați deci adînc asupra **consecințelor ei.**"(p.377)

"**Trăim cea mai primejdioasă epocă a istoriei universale.Concepțiile** referitoare la viața statelor,la dreptul individual,la libertățile publice,**se ciocnesc violent în arenă.** Prin poziția pe care o ocupăm în Europa,**noi suntem** un fel de piatră de **hotar al ideologiilor rivale.**

Țară de bun simț și de toleranță,**să ne ferim** a intra în vîltoarea **luptelor intestine.** Și,mai ales, să nu creem între autoritatea de stat și cetățean numai un raport de forță. "

(p.378)

Hentzescu

/Achitarea lui CZCodreanu !

"**Mișcarea Gărzii de Fier** reprezintă[...] **o acțiune tînără** ,o acțiune a cărei **judecată obiectivă** numai **cei ce vor veni după noi** vor avea să o pronunțe.

Dar încă de azi poate fi considerată ca **o reacțiune firească** contra **străinismului parazitar** și a **inerției românești.**Din acest p.d.v.,ea **merită toată atenția și tot sprijinul adevăraților patrioți.**

Nu săpați o prăpastie între generațiile ce se succed .România este produsul muncii neînterupte și a jertfelor continui a celor ce ne-au precedat.Dacă în decursul **istoriei** noastre am putut înfrunta primejdiile și să biruim soarta vitregă,aceata nu se datorește decât **solidarității depline a bătrînilor cu tinerii** în fața problemelor de viață ale românismului.

Nu rupeți firul tradiției naționale ,nu ostracizați din arena politică ,prin sentința ce veți da , **generația venită imediat după înfăptuirea năzuințelor noastre seculare.**

Corneliu Codreanu nu **reprezintă** ,în fața dvs. ,numai persoana lui,ci **aspirațiile înăbușite ale celor ce vor avea mîine răspunderea destinului nostru istoric.Rîndurile naționaliștilor se răresc.**Gîndiți-vă ce ne poate rezerva viitorul.

De aceea **vă cer,în interesul salvării unității sufletești a țării și al apărării viitorului nostru ca neam,achitarea în unanimitate a lui Corneliu Codreanu ."** (p.378)

////////////////////////////////////

c)Horia Cosmovici

[avocat legionar] (LD: face o analiză juridică,cu opinii,interpretari,concepte,contradicții,abuzuri, dovezi neadecvate ,folosite în proces,respingîndu-le rînd pe rînd,trimițînd la legislația românească și internațională ,dar mai ales, citînd din cărțile lui Codreanu - jurămîntul , cîntecele , credința , viața legionară , jertfa, moartea - pentru a le demonstra).

#Proces, rechizitoriu și sentință premeditată

CZC a fost trimis în judecată pentru trădare, revoluție socială și război civil, pe baza art.190,191,209,și 210 Cod Penal.

"Trădare " -au precizat rechizitoriul definitiv, ordonanța definitivă,gazetele.

"Mă întreb ,cine n-a știut în țara aceasta că pedeapsa promisă lui Corneliu Zelea Codreanu este , de 5 ani ,la 25 ani muncă silnică ?"

Cosmovici /

«Listele " negre "?=evidența abuzurilor polițienești

De ex : "**listele negre**" .Ziarul "Buna Vestire " din 26 ian.'38 ,cu **Circulara** partidului **Totul pentru Țară** din 24 ian'38, spunea :< **Ni se semnaleză din unele județe că s-ar produce silnicii ,illegalități,arestări și chiar bătăi împotriva legionarilor.Șefii de regiuni și de județe vor raporta după fiecare caz ,în grabă :**

1.Numele și adresa legionarului prigonit,arestat sau bătut.

2.Numele ,funcția și adresa agentului făptuitor.

3.Fapta descrisă în amănunte .

4.Martori,dacă sunt.>

Orice om vede că **circulara era menită să frîneze abuzurile,elementele necesare unui proces.Totul a fost răstălmăcit !**

Cosmovici /

«"Organizații paramilitare" ?=răstălmăcire

CZC a explicat intenția de a constitui un **parlament corporativ**."Așa cum avea un **corp al muncitorilor**,un **corp al intelectualilor** și așa mai departe,avea și **un corp al foștilor militari activi** [...] **oameni care** și-au închinat viața -așa cum fac militarii - fără precupețire,**apărării patriei lor**,oameni al căror sînge a picurat pe tot întinsul țării,**nu ar fi putut** ,la sfîrșitul vieții lor, la încheierea unei cariere atît de glorioase ,**să provoace** sau **să ia parte** la ceea ce ar fi constituit o prăbușire pentru țara noastră: **un război civil, care să o transforme într-o Spanie însîngerată**. Dar totul a fost zadarnic .**Vârtejul acuzărilor** contiua ,nevrînd să cruțe nici cea mai perfectă distilare a sublimului ,în ceea ce s-a numit "**Corpul Moța-Marin** ".

De o parte ,**Ordonanța definitivă și rechizitoriile Ministerului Public acuzînd**,de altă parte, **explicațiile și dovezile** cari n-au putut fi și n-au fost întru nimic combătute de acuzare ,prin care **scopul acestui Corp** a fost precis definit ca o **atitudine eroică în fața vieții și a morții**."

Cosmovici /

«Cultul morții, al mormintelor ?=tradiție eroică

"**Mormintele**". Ordonanța definitivă spune mirată că <**Eroismul legionar are ca unitate de măsură Mormîntul** .> "**Ei da !** întreb **ce altă unitate poate fi mai justificată decît aceasta ?** Și plîng pe cei al căror eroism s-ar prețui altfel.[...]**Suntem crescuți în cultul morților noștri pe care -i iubim** .E firesc să respectăm și morții altora ,dacă moartea i-a ajuns în clipe de eroism.

Dar **eroismul nostru** nu poate fi decît **emanația mormintelor noastre**

Ex.:cei 2 legionari uciși în timpul guvernării Goga ['37/ '38]:muncitorul Dumitru Mija - împușcat în cap cînd intona imnul "**Sfîntă tinerețe legionară** " - și studentul Florian Popescu-care a murit spunînd că sîngele lui se varsă pentru țară A doua zi [9,10 febr.'38 ?],"Buna Vestire ",ediție specială,scria :<**Nu poate nimeni să omoare atîția dintre noi ,cîți suntem în stare să murim pentru credința noastră.Mișcarea Legionară,cu inima însîngerată și îndoliată ,nu răspunde provocărilor nelegiuite la care a fost supusă.Atacați cum vreți,loviți cît puteți. Noi nu avem nimic de răspuns și nu vă fie teamă de nici o reacțiune.[...]** >

" Întreb ,acesta nu e eroism ? Mormintele nu erau ale noastre ? "

Cosmovici /:

«Poezia și cântecul legionar?=

"Am cerut să fie aduși ca **martori ,cei cu domiciliul forțat la Ciuc.Ni i-ați respins**.Dar pe unul din ei nu puteți să-l împiedicați să depună.Acesta este **poetul Radu Gyr**." (Citește poezia

lui ,publicată în "Buna Vestire " din 21 febr.'38) ,în care explică de ce mormintele măsoară eroismul legionar (p. 398) :

" Avem atâția morți,atâtea oseminte,

Că fruntea-i grea de amintirea lor.

Purtăm în piept solarele morminte

Și de lumină coastele ne dor;

Atîtea morți,atîtea legăminte...

Cu smirna lor pe frunte ne sfințim.

Și de la noi la gropile lor sfinte

Ne-ntinde luna aurit chilim.[...]

Atîția morți,atîtea dragi morminte,

Ca o catapeteasmă cresc în noi,

Cu mucenicii noștri, înainte,

Prin gloanțe,prin furtună și prin ploii.

Atîția morți ascut în noi oțele,

Se sparge Veacu ' n țândări mari de fier.

Cu jerfele de ne izbim de stele,

Cu rănile noi ne-am atins de cer.[...]

Zidim Destin,Parâng de ziduri sfinte,

Dar nu din var și piatră ctitorim,

Ci tencuim cu albe oseminte,

Din cărămida rănilor zidim.[...]

Cosmovici /:

«Condamnarea lui Codreanu= condamnarea unei generații

...S-a făcut târziu.Veți spune "da" sau "nu" ,un cuvînt pentru o viață întreagă.

Dar să știți că ,**dacă veți condamna,veți închide odată cu Corneliu Zelea Codreanu ,sufletul unei generații întregi.**" (p.399)

[25 mai 1938]

24.f.)Ultimul cuvînt al Căpitanului :

(p.401)

<Aveți în mîinile d-vs nu viața mea,pe care o dau bucuros.

Aveți în mîinile d-vs onoarea întregului tineret al neamului românesc.>

24.g.)Sentința: vinovat 10 ani muncă silnică

<Tribunalul militar al Corpului II Armată găsește vinovat pe acuzatul Corneliu Zelea

Codreanu,avocat din Bucureștii Noi,Casa Verde,Str.Niculescu -Dorobanțul nr. 38,

pentru **faptele imputate** mai sus * și îl condamnă **la zece ani muncă silnică și șase ani**

degradare civică,precum și la 5000 lei amendă și 2000 lei cheltuelui de judecată. >

(p.409)

*** Notă: faptele vinovăției**

Sunt enumerate,sub formă de întrebări și răspunsuri ale Tribunalului militar , faptele pentru care a fost găsit vinovat :

1. **a săvîrșit crima de deținere de acte secrete** ,interesând Siguranța Statului (ordine ale jandarm.,prefect.,minister.interne din '34,'37 '38 .)

2.Este culpabil de aceste fapte...

3.Nu are circumstanțe atenuante ...

4.Faptele au fost comise pe un teritoriu în stare de asediu [...] **a săvîrșit crima de reproducere în public de acte secrete** interesînd SiguranțaStatului,reproducîndu-le în Circularele către legionari ('37,'38)[.....]

33. **"A săvîrșit delictul de uneltire contra ordinii sociale** prin aceea că în cursul anului 1935

[...]a intrat în **legătură cu o asociație din străinătate** cu caracter internațional ,căreia i s-a adresat cu scop de a primi ajutoare și instrucțiuni pentru a pregăti în România **o revoluție socială** ,realizînd **programul social al așazisei mișcări legionare . "**

"**a săvîrșit crima de răzvrătire** prin aceea că ,în cursul anilor 1937-1938 ,cu intenție culpabilă, **a înarmat o parte din membrii mișcării al cărei șef era,depozitînd arme** în diferite puncte ale țării și dispunînd să se organizeze camuflat ,**corpuri paramilitare înarmate**,în scop de a **provoca un război civil în România** (p.403-407)

Închisorile lui Codreanu, după proces.

[17 iun.'38] Avocații îl înștiințează că **Casația Militară i-a respins recursul;**

[19 iun.'38] Noaptea ,după 12, **este transportat de la Jilava ,la Doftana;**

(Evocă despărțirea de comandantul și gardienii închisorii, care s-au purtat cu multă eleganță sufltească, sentimente de compătimire ; drumul prin București ;etc...)

"piatra condamnaților la muncă silnică "

/Director,funcționari,gardieni,par oameni cumsecade ;**i se aduce la cunoștință că este interzisă culoarea verde;celula** : cameră albă,curînd văruiată,pat saltea,pernă,pătură,măsuță și 2 scaune, ciment jos,2 rogojini ;mîncare -borș cu carne;dreptul de a fi vizitat ,odată pe săptămînă; dreptul de a purta corespondență;doctor-control medical,rețetă de calciu

"Greu!...greu de tot!...dar ne vom supune fără murmur! "

"Dar Dumnezeu vede și va răsplăti !" (p.175)

/ Condamnările :cele **6 luni corecționale** - dreptul de a ieși afară ;**cei 10 ani - regim de muncă silnică,închis în celulă;**

Procesul Codreanu / 23 -25 mai '38

25.)Raport Poliție :Depoziția martorilor la procesul Codreanu,mai'38

(Arh.ISISP, fond V, dosar 226 ; Dir.G-rală a Poliției ;f 1-3)

a)Martor g-ral Dona

(legături cu CZC din 1934) :*N-a avut nici un amestec în asasinarea lui Duca ;" Patriot desăvârșit"*

b)Martor g-ral Constandache:

Ideologia sa -Patrie, Dumnezeu, Rege - este frumoasă ;

Nu este capabil de trădare ;

c)Martor g-ral Mihail Racoviță

(cunoaște pe CZC de 15 ani) :CZC și oamenii lui **nu erau capabili de revoluție, de răzmerițe** ;Nu poate fi trădător ;

d)Martor g-ral Iacob

(înscris în Legiune):**CZC nu poate fi acuzat de trădare ;**

e)Martor G.Polihroniade

(legionar) :Mișcarea legionară este naționalistă ; lucra la lumina zilei ;

CZC capabil de trădare ?! Niciodată !

f)Martor g-ral Comănescu :

-CZC Îndruma tineretul pe calea naționalismului ;

Trădare ? Nu, nici o dată !

g) Martor g-ral C. Petrovicescu

: Nimic n-a fost subversiv în **procesul Nicadorilor** [**procesul asasinării lui Duca**]; **Nici o probă de culpabilitate** contra lui CZC și g-ral Cantacuzino ;

- Frățiile de Cruce ? nimic subversiv ! ; **CZC nu este capabil de trădare și , dacă cineva din jurul lui ar face-o, " Sunt sigur că l-ar ucide " !**

h) Martor g-ral I. Antonescu

(ca ex-ministru de Război) : În timpul alegerilor (nov.'37) , de comun acord cu Goga , s-a întâlnit și l-a rugat pe CZC să ajute la oprirea agitațiilor din țară , care tindeau spre un război civil ; **i-a promis că se retrage din campania electorală .**

Apoi Goga s-a întâlnit cu CZC la Gigurtu acasă și **i-a promis că se retrage chiar din alegeri ;** â

Nu poate spune despre G de F , **nici de bine , nici de rău** , pentru că este miliatr ;

Atitudinea morală a lui CZC este foarte frumoasă ; Nu-l crede capabil de trădare ;

Nu a avut impresia **că pregătește o revoluție .**

i) Martor Iuliu Maniu

(când ajunge în fața lui Codreanu, îl salută înclinându-se adânc)

- Sunt mari adversari , el fiind pentru democrație iar **CZC pentru dictatură ;**

- El vrea alianță cu ț. democratice ; **CZC vrea alianță cu Italia și Germania .**

- El detestă orice persecuție rasială , CZC este antisemit ;

- Îi place personalitatea lui CZC : **cinstit , sincer , are o onorabilitate rar întâlnită ;**

- **Împreună cu CZC a luptat să îndepărteze camarila din jurul regelui ;**

- A vorbit adesea cu CZC și n-a avut impresia că **vrea să se răzvrătească ;**

- Nu-l bănuie **că ar fi înarmat pentru răzvrătire ;**

- Organizația legionară **nu lucra clandestin , ci foarte pe față ;**

- Nu e capabil de trădare ;

j) Martor prof. Sextil Pușcariu :

- A urmărit mișcarea legionară de mult și cu simpatie ; - Cei mai buni elevi ai săi , erau legionari ;

- CZC , un scriitor de talent în "**Pentru legionari**" ; - Mișcarea legionară , **școală sufletească , creează caractere .**

k) Martor prof. M. Manoilescu

- CZC are cea mai mare puritate sufletească ; o probitate recunoscută ; prea sincer ;

- CZC și Legiunea n-au cunoscut decât jefre ;

- Asocierea cuvântului " trădare " de numele Codreanu , o imposibilitate ;

l) Martor Alex. Hodoș

(subsecretar de stat , guv. Goga)

- Goga i-a comunicat dialogul dramatic cu CZC ; CZC l-a spus că este **gata să se retragă pentru a face posibilă guvernarea Goga .**

Martorii în procesul Codreanu / Raportul Poliției / mai '38

26.) Armand Călinescu , Însemnări.... , 30 mai '38

24 mai '38. Audiență la Rex

- **Nici cu rușii nici cu germanii**

"Nu sentimentalism, ci interes . **Nu putem fi nici cu rușii , nici cu germanii .**

Dacă suntem cu rușii , victorioși , ne amenușim bolșevismul .

Dacă sântem cu germanii , victoria lor - subjugare economică și apoi politică .

Am mai cunoscut aceasta , țara și Coroana . Și atunci era un Hohenzollern rudă [Wilhelm al II-lea] și cavaler . Ce ar fi un aventurier de origine joasă [Hitler] !

30 mai '38. Audiență la Rege

I. Câteva reflecții pe marginea procesului .

-Ce a urmărit ?

Îndepărtarea lui Codreanu . Discreditarea lui.

-Ce a făcut ?

O campanie de presă prealabilă , **care a reușit** . Libertate la proces , pentru a nu crea legende . Când s-a observat tendința de schimbare a atmosferei , am introdus cenzura și am difuzat rechizitoriul .

Problema grea : Nu mai aveam, personal chestiunea în mână; Era și adversarul care lucra .

-Ce a constatat ?

Slăbiciunea personalului . Inexistent, cu toate instrucțiunile . **A trebuit să fac eu , într-o noapte , rechizitoriul . Prea mari aderențe . Toți martorii , ofițeri , profesori , depoziții favorabile** Anumite cercuri , **să se demoralizeze și să propage panica .**

-Ce e de făcut ?

Problema nu e închisă . Am obținut succesul tactic, dar pentru a schimba atmosfera, trebuie timp. **Socotesc indispensabil 1 an sau 1 an jumătate, pentru ca procesul psihologic să se resoarbă .**

Pe când recursul ?

După 8 iunie

-Opiniile ambasadorului Fabricius

(p. 396)

-El : Când a venit , a găsit **oameni** care îi erau **binevoitori și alții răuvoitori . A ales pe cei dintâi . C[odreanu] e un idealist** care lucra pentru țară și **în înțelegere cu G [ermania] contra comuniștilor** Are ordin de la N[eurath] să nu se amestece și să stea rezervat . **Presa germană** nu a publicat decât o informație [asupra procesului] Nici un comentariu . **Opinia publică [germană]** însă știe și ea **simpatizează cu G[arda]**

Fără să se amestece, crede totuși că "**persecuția**" nu e bună. Trebuiau analizate .

-Eu : **Nu e vorba de persecuție .** Ce-ar fi făcut și ce au făcut ei ? E vorba **de aplicat legea unor infractori uitați că au comis crime** . Nu cred că bunele relații sunt ajutate , când se manifestă o preferință . [-----]

-El : A fost **inteligent că nu s-a publicat [un act]** , speră că nu va fi publicat nici de aici înainte .

-Eu : **Piesa există** , nu o pot înlătura . Sunt mișcări asupra soartei ei . Într-o formă oarecare, trebuie făcută o mențiune . **NU ne interesează cui e adresată și nici dacă s-a dus . Ne interesează ce reflectează ea .**

-El : Rumori multe

LD: Vezi campania de presă . (ex.)

Călinescu / 30 mai '30

27.) Siguranța Generală, Rapoarte : ecoul procesului Codreanu , 8-25 mai . '38

(Arhiva ISISP, fond V, dosar 226. Direcția generală a Poliției , Corpul Detectivilor, Secția I-a)

[LD : Nu știu exact care au fost legăturile G de F cu organizațiile similare din străinătate.

Dar știu destul de bine care erau relațiile **presei și propagandei internaționale kominterniste** . Aici doar un eșantion ... din multele existente .

Pe de altă parte , ceea ce pare o poveste aiuritoare în 1938, se va produce **în sept 1940 , la alungarea lui Carol și instaurarea regimului Antonescu .**

Unde este adevărul ? În acele **istorii paralele** despre care tot vorbesc.

Coroborează cu ceea ce notează **Călinescu în Însemnările sale]**

▫ Orgaizarea militară a G de F

▫ Legăturile cu " Crucile încârligate" ungurești /

▫ Legăturile cu germanii naziști , ambasada germană și întreprinderile economice germane

- ▣ Orgaizarea militară a G de F
- ▣ Procesul lui Codreanu
- ▣ Dovezile contra lui Codreanu
- ▣ Condamnarea lui Codreanu

▣ Presa occidentală de stânga

-Ziarul "**Haint**" [Astăzi] ,Varșovia / 8 mai '38 : **Codreanu ucigaș și spion** .

-Revista "**Voix Européennes**" , nr 10 , mai '38 , Paris :Garda de Fier -**organizație militară "recunoscută"**,cu **13 garnizoane de "banderas"** , compuse din **771 oameni, cu 5 companii** . Aveau "**liste negre**" , pentru **comandamentele de execuție** ;un "**fond de război**" (primiseră 45 milioane lei)

▣ Legăturile cu " Crucile încârligate" ungurești /

Salassy, șeful "**Crucilor încârligate**" din Ungaria, a fost în mod notoriu **intermediar între Codreanu și Goebbels** ;s-a stabilit că **Codreanu a organizat asasinarea lui Duca** .

▣ Legături cu naziștii , mbasada și întreprinderile economice germane

Spionajul și propaganda germană își creează **principalele puncte de sprijin în România** prin **întreprinderile economice germane**.

Germanii din România sunt încorporați în **grupul teritorial al Partidului Național Socialist** , care conduce concomitent și "**Deutsche Volksgemeinschaft**" al **minorității germane** din România. Șeful acestei comunități, **Fabritius** (a nu se confunda cu ambasadorul Germaniei!) , a obținut , după lungi lupte , **supremația în această comunitate** .

În București, există o "**Casă brună**" , care a fost cumpărată de ambasadă .

Oficiosul ambasadei, "**Bukarester Tageblatt**" , publică regulat rapoartele corespondenților săi la Constanța, Brăila, Sulina, care observă toate vapoarele ... și le **denunță dacă pleacă spre Spania republicană** . **Weiss** (atașat comercial) , **Kurt Herb** (dir. Biroului economic al grupului teritorial) , **ing.Conradi** (Camera de comerț germano -română) ... au legături
18 mai '38 /

▣ Urmărirea procesului Codreanu

Aparent , membrii Legației germane și camuflații de la toate întreprinderile economice și industriale , **par a nu se interesa de proces**.În realitate, pun în joc toate mijloacele lor pentru a **comunica Berlinului fazele procesului**.

Se vorbește că **Legația germană**, într-un **Raport** din 17 mai '38, a relatat pe larg **ce acte posedă Justiția Militară contra lui Corneliu Codreanu** , pasagiile privind problemele de politică externă (**care în presa românească sunt cenzurate**)

Autorul Raportului face aluzie la **o serie de acte care nu-s publicate la noi** (schimb de **Note protocolare între CZCodreanu și ambasadorul Fabricius** ;confirmări de scrisori ; **invitația la Nurenberg** din nov' 36 și '37 ; traduceri din materiale național-socialiste ; **misiunea prof. Manoilescu și Nae Ionescu în Germania** ; etc etc.)

Urmează ca Legația să trimită noi piese de arhivă .

În cercurile apropiate Legației germane, se spune că este **obligată să raporteze zilnic la Berlin fazele procesului lui CZCodreanu** . Conducătorii Reichului insistă asupra unor **informații cenzurate și cer stăruitor lui Fabricius să raporteze** :

- 1.Are guvernul român **dovezi serioase și autentice** asupra legăturilor lui Codreanu cu Reichul ?
2. **Aredovezi precise** asupra **pretinsului amestec al Germaniei în mișcarea lui CZC** ?

Până acum, Fabricius le consideră piese fără valoare .

...Legația Germană consideră că **Codreanu va fi condamnat mai mult din necesități de guvernământ** , nu prin probe.

Atașatul de presă al Legației, **Rittgen** , și ziaristul **Klaus Schickert** ,au început întocmirea unui **Raport** în acest sens , pe care-l vor trimite la Berlin

-Legația germană / 8- 25 mai '38

28.) Siguranța Generală, Corpul Detectivilor, Notă : M. Manoilescu

(Cf. Arh. ISISP, fond V , dosar 226 , f. 34-36 ; dsr. 227 , f. 16)

M. Manoilescu ar fi spus unor prieteni că **mulți îi obiectează** că a făcut prea multă cauză cu legionarii , din care cauză **nu a ajuns în fruntea ministerului Economiei Naționale.**

-Manoilescu -mss 1

< Nu regret că n-am ajuns în acest guvern odios . În toate țările (Italia, Germania, Anglia și Franța) **guvernul de azi al României nu se bucură absolut de nici o încredere** , fiind chiar ridiculizat .> **Patriarhul, Călinescu , lamandi , < n-au mai mare cuvânt ca noi, vechi prieteni ai lui Mussolini cât și ai lui Hitler .** Am discutat cu fruntașii Germani situația nenorocită de astăzi a României . Pentru moment , ei stau în expectativă binevoitoare , pentru noi , cei de dreapta , din România , pentru a nu da de bănuț și a-și periclita interesele .>

< Am informații că modul cum s-a soluționat **procesul lui Codreanu , a podus penibilă impresie atât în Italia , câtși în Germania** > punând vina pe Franța , Anglia , Rusia și masoni .< Situația mea financiară este foarte rea. Dar nu contează față de **nenorocirea lui ZCodreanu** , care mă preocupă în primul rând. Pedepsa nedreaptă la 10 ani închisoare [-----]>

-Manoilescu -mss 2

< Sunt surprins că **MSR a acceptat ca lamandi și Călinescu să distrugă pe oamenii aceștia .** >

-Manoilescu - mss 3

Cât timp legionarii au fost pentru Rege , n-au pățit nimic. Apoi, nu m-au ascultat , luând o atitudine ostilă . **Au făcut o mare greșală .** Curtea Superioară Militară **procesul lui Codreanu** nu se discută în fond , ci din p.d.v. al formelor procedurale . **Avem nevoie de avocați buni , de bani .** Eu nu am, dar sperăm că cu banii de la prietenii lui Codreanu , să-i asigurăm o bună apărare . **Trebuie ca sentința să fie casată , iar legionarilor să li se scoată din cap faptele < de o îndrăzneală nebunească > dacă CZCodreanu ar rămâne definitiv condamnat .**

/Manoilescu: proiect vizită în Germania și Italia

Se spune că **M. Manoilescu va pleca în Germania și Italia** cu familia, (în aparență o călătorie de odihnă) , pentru a informa acolo asupra mișcării legionare și a condamnării lui **Codreanu**

Siguranța Generală: M. Manoilescu /4 iun.'38

29.) Siguranța Generală , Corpul Detectivilor : ACCuza despre CZCodreanu, 9 iun.'38

(Arh. ISISP, fond XV, dosar 451, f. 205)

/ACCuza: CZCodreanu = asasin ordinar !

ACCuza ar fi spus unui intim : < **Am fost de aceeași părere cu Patriarhul că Corneliu Codreanu e un asasin ordinar care a avut cel mai important rol în uciderea lui Duca și a lui Stelescu , și de mult se cuvenea să i se aplice lui Codreanu pedeapsa care deabia acum i s-a dat >**

< **Sunt personal acuzat de unii că am încurajat pe Corneliu Codreanu spre asasinare pentru că l-am apărat la Curtea cu Juri din Turnu Severin , în procesul asasinării lui Manciu .**

Eu și atunci , în pledoaria mea , am făcut rezerve asupra asasinatului , pledând pentru provocare , pentru că Maniciu a provocat pe studenți >

ACCuza / 9 iun.'38

30.) Siguranța Generală, Corpul Detectivilor , Din lumea legionară, vara-toamna '38

(Arh. ISISP, fond V, dosar 224 ,dosar 227)

▣ Testamentul lui CZCodreanu

(Făcut pe 15 iul.'38 , în celula de la închisoarea Jilava)

-**Lucrurile din casă** ,soției Elena (născută Ilinoiu)

-**Pământul** (50 ha) de la **Frățești** (Vlașca) :1/3 soției ; 1/ 3 fiicei Cătălina ;1/ 3 mamei .

-**Pământul de la Predeal** (5.600 m.p.) : la fel, soției , fiicei, mamei ;

-**Mașina** (automobil 6095) , amintire de la Moța - soției ;

-Venitul și **proprietatea cărților** : soției , mamei ;

-**Țara să aibă grijă de copiii lui Moța** .

Același testament,datat 15 iun'38,specifică pe el că a fost predat Lizetei Georgescu ,

părătoarea sa în proces .În el mai specifică :

-**Viile din Silistra**

-**Ferma " Frunzescu"** , pe care o muncea împreună cu fratele Horea și soțiile lor , pe litoral.

(dosar 224 , f. 16-17)

/Regimul de închisoare

Șefii legionari s-au întâlnit cu subalternii . cărora le-a comunicat că în ultima vreme **regimul din închisoarea lui CZC s-a îmbunătățit** ,cu asentimentul ministrului de Interne [**Călinescu**]

Legionarii speră .(dosar 226, f. 58)

31)Siguranța Generală,Corpul Detectivilor :Legături cu Germania ,vara -toamna '38

(Arh. ISISP, fond V , dosar 227 , f. 16 - 23)

/"Pentru legionari" – tipărit în Germania ?

26 iun.'38 .În cercurile intelectuale legionare se spune că **soția lui CZCodreanu** a primit o **înștiințare** din partea lui **Gh.Ciorogaru** care-i spune că **gouv. german a hotărât să suporte cheltuielile pentru tipărirea în germană a cărții "Pentru legionari".**

Traducerea ar fi făcut-o **d-na Ciupegea**. Se verifică informațiile

(dosar 226, f.55)

/Revizuirea procesului Codreanu ?

6 oct.'38 . Cercuri din **Legăția germană** vorbesc despre **o eventuală revizuire a procesului Codreanu** , hotărâtă de rege . (dosar 227 , f.17)

/Legionarii decepționați de dezinteresul Germaniei și Italiei

25 nov.'38 . Decepția legionarilor. **Conducătorii legionari decepționați de lipsa de interes** pe care **o manifestă Germania și Italia pentru ei** . Acum **n-au făcut nici o presiune pentru revizuirea procesului Codreanu** . **Aceasta se datorează** faptului că **actualii conducători ai Legățiilor din Buurești** ,sunt **diplomați învechiți** , **având legături cu politicienii români** , și **nu prea apreciază Legiunea** .Prin prisma lor, și **Italia și Germania nu văd prea favorabil eventualul " stat legionar" român** .

Înainte de dizolvarea Gărzii de Fier, și de condamnarea Căpitanului ,aceștia **ar fi sfătuit pe legionari să nu se atingă în nici un fel de MSR** , pe care-l considerau dezinformat .

În prezent , **deși nu au dezlegare formală de la Codreanu** ,**este acuzat și MSR , prevăzându-se înlăturarea lui** .Se afirmă că este **la tipar o broșură legionară cu toate suferințele lor**.

Siguranța Generală, G de F - Germania

32.)Procesul Gh.Clime și alți legionari 27-29 iun.'38

(Arh. ISISP, fond V , dosar 227 , f. 56-57)

[Ziua a III -a]

«Cpt.Tătărneanu :Rechizitoriul

S-a dat cuvântul d-lui **căpitan Tătărneanu** care și-a dezvoltat Rechizitoriul

Procesul este urmarea logică a procesului Codreanu ;

Toți legionarii vor să se disculpe ; că nu au avut rol în acțiunea periculoasă a G de F .

/Actele criminale ale lui CZC

Primul act al lui **CZC** este **asasinarea fostului prefect de poliție ,Manciu ,urmat de alte tentative de asasinare ;**

A organizat **Legiunea** , apoi **Garda** , apoi p.**Totul pentru Țară** ;

Organizarea lor a fost **pe baze nelegale, teroriste, criminale** ;

Toți asasinii s-au găsit în rândurile acestui partid.

Echipele morții, listele negre , corpul Moța -Marin .

Șeful partidului a spus că va trage cu revolverul în toți acei care vor avea o politică externă alta decât așa în ziua " izbânzii legionare" ,urmasu să fie excutați toți cei care li s-au opus

/Solidaritatea legionarilor cu CZC

La 14 apr. 1938 , **inculpatul Gh.Furdui** scria mareșalului Averescu ,**că va răzbuna pe Codreanu**

-Membrii Legiunii preamăreau pe asasinii lui IGDuca , dându-le numele de " nicadori "nume dat câtorva cuiburi de legionari .

-Pentru copii, s-au înființat " frății de cruce " , în frunte cu **inculpatul Istrate** .

-Inculpații l-au ajutat și încurajat pe Codreanu în acțiunile sale .

Procesul Gh.Clime / iun.'38

33.)Scrisoare grup Clime(12 legionari)către Carol , iul'38

Ing.Gh.Clime,Virg.Ionescu,Bănică Dobre,Tr.Cotigă,Nec.Totu ș.a

(Arh.ISISP, fond XV,dsr nr. 451,f. 107 109 ;fotocopie cu 12 semnături)

/Prigoana contra mișcării

Măria Ta, iul.'38

" ... ca o **spovedanie de sub pământ** , din **închisoarea militară Jilava** "

" **Prigoana deslănțuită împotriva noastră ne-a făcut să înțelegem cât de departe au ajuns uneltitorii,pe calea învrăjbirii Neamului Românesc .**

/Sfetnicii MSR vor nimicirea lor

" Și așa am văzut că **sfetnicii** - trecătorii sfetnici ai **Maiestății Voastre** -**sunt acei cari vor nimicirea noastră .**

" Și așa merg spre o **rupere totală** , între **Națiunea Română și Regele ei** ,ducând **România spre o inevitabilă catastrofă** ,pe care **Maiestatea Voastră , singurul , o puteți înlătura .**

/Niodată contra Dinastiei, a MSR !

" Pentru ca **Justiția să ne poată pedepsi** , **ne-au pus în sarcină fapte** care **să poată fi încadrate în texte de lege** .**Dovezile nu s-au putut produce** , pentru că **faptele n-au existat** .
Și aici începe mișelia, marea mișelie .

" **Afirmăm categoric și definitiv : nu am fost nici o dată , în toate acțiunile noastre , în toate credințele noastre** , trăite intim , sau mărturisite public ,**împotriva Dinastiei sau împotriva Majestății Voastre .**

" Ne-am străduit spre o **dăruire totală mergerii înainte a Neamului nostru românesc și gloriei Regelui său , Carol al II-lea .**

/Totul este minciună și calomnie

" **Orice altă afirmare , este o minciună . Orice altă șoaptă , este o calomnie**

Să trăești Măria Ta , (urmează cele 12 semnături)
Scrisoarea către Carol / iul.'38

34.)Horia Sima -trădătorul lui CZCodreanu [1941,retro'38]

(din dosarul de anchetă a Rebeliunii 1941,retro ' 38)

(Arh. ISISP, fond V, dsr. 226 ,Mss 58, f . 23)

[LD :25 febr. 2004.Când văd cum s-au desfășurat totdeauna procesele politice din România , îmi vine să-mi iau câmpii ! Cred că nu exagerez dacă afirm că cea mai slabă (obedientă, conjuncturistă) "putere"/instituție din România, a fost Justiția.

Se înșiră procesele :al lui Codreanu('38), al lui Sima,('41) al lui Antonescu(46),al lui Maniu ('49) ,al lui Ceaușescu ('89)

Acest proces se ține după alungarea lui Carol, după înăbușirea rebeliunii]

/Horia Sima trădătorul lui Codreanu

Horia Sima Ar fi primit misiunea din Germania să-l asasineze pe Carol și nu s-a ținut de cuvânt , ba chiar și-a trădat camarazii din dorința de a ajunge " mare" , acceptând chiar să intre în guvernul Carol care l-ar fi sprijinit să ajungă șeful mișcării legionare .

Este considerat trădător de către legionari

A trădat pe Căpitan ,nepăstrând liniște , când legionarii erau în închisoare;

A organizat știutele comploturi ,care au dus la împușcarea lui Codreanu;

A jurat credință lui Carol II , ca , după câteva luni , să-l trădeze;

(La fel a procedat și cu Antonescu)

Permanent a căutat înlăturarea familiei Codreanu

/A atras în mișcare elemente "comuniste"

A atras în Legiune ,elemente cu "înclinațiuni comuniste"

Este autorul principal al rebeliunii .În prezent, dispărut

Proces Horia Sima / 1941 / retro'38

35.)Alex.Cantacuzino,Scrisoare către legionari,13 oct.'38

(Arh.ISISP , Direcția Generală a Poliției ,fond V , dsr. 226 , f. 59- 60)

[LD:pe fondul Acordului de la Munchen , a crizei cehoslovace și implicații pentru România ,toamna '38 sept.-nov. - oct.'38 .Mă gândesc la legionari și comuniști]

[LD : 11 mart. 2004 . La Madrid , "teroriștii" produc 4 explozii în trenurile madrilene ,soldate cu victime (inclusiv români).Oroare, frică, solidarități antiteroriste .Noaptea de 13 / 14 mart,eu am un lung chat cu Ion în care ne gratulăm reciproc pentru opiniile legate de fenomenul terorist

La fel ca între indivizi , între care **determinarea** (sex, vârstă,experiență, profesie, politică ,cultură , interese)**naște diferența** ,se întâmplă și **între popoarele (mici și mari)**.

Nu știu cum să tratez chestiunea încât să nu pară a lamentare ,dar nici nu pot ignora

această istorie paralelă , resimțită atât de diferit de la popor la popor .

Munchen' 38 ,se adaugă și prefațează mișcările de pe tabla de șah europeană care vor duce la declanșarea unui nou război mondial.Nu am de gând să tratez episodul .

Mă interesează doar reacția clasei politice românești,reația generațiilor :**ciocnirea de mentalități - predarea " ștafetei" -repoziționarea geopolitică]**

Alex.Cantacuzino / Scrisoare către legionari / 13 oct.'38

/CZCodreanu despre alianțele României

-În toamna 1936, CZCodreanu a adresat un Memoriu regelui și tuturor oamenilor politici în care spunea : < **Nu există : Mica Înțelegere , nici Înțelegere Balcanică** .Cine crede în acestea , dovedește că n-a înțeles nimic . **Față-n față stau două lumi** . Sub presiunea lor , în clipa răzbiului, toate combinațiile diplomatice sev or nărui ca niște castele de carton.

Aceste lumi sunt : **statele revoluționare naționale** care luptă pentru apărarea crucii,

și bolșevismul cu anexele sale.>

-La 30 nov.1937 ,Căpitanul explica precizările sale :< **Eu sunt contra marilor democrații ale Occidentului, eu sunt contra Micei Înțelegeri, eu sunt contra Înțelegerii Balcanice , și n-am nici un atașament pentru Societatea Națiunilor , în care nu cred.**

Eu sunt pentru o politică externă a României alături de Roma și Berlin .

Alături de statele revoluțiilor naționale. În contra bolșevismului.

O spune un om care n-a călătorit și n-a cerșit nimic nici de la Roma și nici la Berlin.

În 48 de ore după biruința mișcării legionare ,România va avea o alianță cu Roma și Berlin , intrând astfel în linia misiunii sale istorice în lume :apărarea Crucii , a culturai , și a civilizației creștine.>

/CZC a plătit cu osândă grea această viziune

CZCodreanu a plătit cu osândă care dezonorează în istorie : ceata netrebnică a cârmuitorilor noștri a plătit această **aprigă și profetică viziune** a țelurilor către care trebuia să ne îndreptăm .

/Să punem capăt îndrăznelilor lui Călinescu !

Mișcarea legionară a hotărât să pună punct îndrăznelilor d-lui Călinescu [---]"

36.)Manifest PCR,oct-nov. '38

(Arh. ISISP, cota XXII - 8 , nr. 993)

[LD :După Munchen, **atitudinea URSS a suferit o transformare profundă ,și această schimbare s-a reflectat și în poziția Cominternului și a partidelor comuniste .**

Ele au înăspriț tonul față de politica Angliei și Franței , considerând Munchenul ca o pregătire a hegemoniei Germaniei în Europa Centrală , bază care-i va permite să pregătească un nou război mondial. În această perspectivă , obiectivul principal al mișcării comuniste internaționale nu mai era prevenirea războiului,ci folosirea sa înfavoarea Uniunii Sovietici ce

▣Blamarea declarațiilor G de F

Blamând cunoscuta declarație de politică externă a Gărzii de Fier, lansată de Codreanu , atrăgea atenția asupra **precedentelor Austriei și Cehoslovaciei :**

"Roma și Berlinul au garantat înainte independența Austriei și Cehoslovaciei "

iar Henlein care afirmase cu câțiva ani în urmă că ținutul sudet va rămâne în cadrul Republicii Cehoslovace ,**acum să ajungă la rezultatul munchenez**

Vezi fișier Politica externă

Munchenul și România / oct. '38

37.)Carol II ,turneu diplomatic :Londra, Paris, Berlin, Leipzig, 13 - 28 nov.'38

(" Timpul " , 15- 26 nov.'38 ;)

Eșecul convorbirilor purtate de Carol la Londra și Paris, l-au făcut pe Carol să-și învingă reticențele și să aibă convorbiri cu Hitler.

▣24.nov. '38. Berghof :întrevedere Carol-Hitler

(*Les archives secretes de la Wilhelmstrasse* , pag. 377 -380)

Se consumă **întrevederea dintre Hitler și Carol** , la care asistă prințul moștenitor Mihai și Urdăreanu .La enunțarea țelurilor României făcută de Carol - relații comerciale bune ; atitudinea Germaniei față de pretențiile revizioniste maghiare ; atitudinea Germaniei în problema Ucrainei subcarpatice-**Hitler a răspuns evaziv** la ultimele chestiuni, încât **Ribbentrop nota** în însemnările sale :< **Fuhrerul a lăsat față de regele român în mod expres deschisă problema ce poziție vom adopta în viitor în problema Ucrainei subcarpatice .Chiar dacă am reținut Ucraina de la ocupare ,fuhrerul este de părere că față de români nu trebuie să ne pronunțăm împotriva ocupării acestei regiuni de unguri .Ideea fundamentală a politicii noastre în momentul de față trebuie să fie de a ține în șah atât Ungaria cât și România , pentru a le folosi ,în conformitate cu**

evoluția situației , în interesul german. >

/Garda de Fier și relațiile româno-germane

La sfârșitul convorbirii - spune Ribbentrop - **regele României a menționat că există elemente [aluzie la G de F] care se străduiesc să tulbure bunele relații germano-române.**

El a numit , în acest senz, pe **Conradi** care " **completează cu toate elementele pe care regele le consideră indezirabile** și l-a întrebat instantaneu pe Hitler dacă nu intenționează să-l recheme pe Conradi , apreciind acest gest ca indispensabil în interesul menținerii și dezvoltării bunelor raporturi germano -române . **Hitler a dat ordin lui Ribbentrop să-l aducă imediat pe Conradi la Berlin.**

Cum Carol al II-lea a respins marea majoritate a condițiilor puse de Hitler ,fiind de acord doar cu tratarea unei apropieri treptate de natură economică,**Hitler și-a ieșit din fire** , amenințându-l și **sfârșind convorbirea într-o atmosferă dușmănoasă** , atmosferă ce n-a mai putut fi atenuată nici în convorbirile Carol- Goring .

26 nov.'38.Leipzig:Convorbire Carol -Goring.

28 nov. Carol se reîntoarce în țară .

[LD : în aceeași zi , are loc **atentatul contra rectorului Ștefănescu- Goangă** , iar a doua zi, pe **29 nov. asasinarea lui CZCodreanu**]

Călătoria lui Carol

38.) Al.Vaida Voevod , Memorii , III,[1945] ,retro'38

(Vol III , p. 177-178)

[LD :Vaida își mărturisește intențiile ca , prin mărturiile sale, fără a urmări desfășurarea lor cronologică , să compună un **mozaic de fapte** care să recomună **atmosfera perioadei** . Sigur, sunt **Memorii** , nu **Jurnal** , scrise prin 1945 , când faptele își consumaseră consecințele.

Carol își încheiase domnia, deloc glorios ; mulți din " actorii" scenelor evocate - **Carol , Codreanu ,Călinescu , Iorga** , g-ral Antonescu - fie nu mai erau în viață , fie își încheiaseră "misiunile" : se consumase toată **istoria tragică a anilor '40-44.**

Dar tocmai de asta **le consider prețioase** , pentru că **Vaida** face parte dintre puținii oameni politici care **nu și-au schimbat spectaculos părerile :nu scuiă pe obrazul pe care l-a sărutat .Și nici nu-și retrage simpatiile și adversitățile.**

Al.Vaida Voevod / retro ' 38 Doc.integral : fișier Vaida II

▣ Inevitabilitatea arestării lui CZCodreanu

▣ Quasi acordul Călinescu -Codreanu

▣ Atentatele legionare

▣ Întlnirea Hitler -Carol

▣ Acțiunea lui Horia Sima ?!

▣ Carol - Hitler

▣ Aranjamentul lui Argetoianu

▣ Străduințele lui Carol pentru neutralitatea României

▣ Asasinarea lui Codreanu

Al.Vaida Voevod /retro '38

▣ Inevitabilitatea arestării lui CZCodreanu

Omorul comis contra lui IGDuca a pus capăt posibilității de a continua [**față de legionari**] încercările blânde ale persuasiunii practicate și preconizate , la timpul său , și de mine.

Arestarea lui CZCodreanu,împreună cu subcăpitanii săi ,**nu se mai putea evita** .

Al.Vaida Voevod / retro '38

▣ Quasi-acordul Călinescu -Codreanu

[LD: **Vaida este printre puținii autori care avansează această ipoteză .Notițele lui Călinescu îl contrazic.Dar o oarecare logică și verosimilitate nu-i exclusă]**

/Avertismentul lui Călinescu

"Armand Călinescu n-a fost nici crudel, nici "lichea a regelui" .Din contră, era **unul dintre cei mai pregătiți și mai talentați membri ai generației tinere** .Era cu totul francofil ca orientare .Prin organele poliției și siguranței le **comunica legionarilor** că -în lipsa posibilităților legale , constituționale -pe viitor nu se vor mai tolera asasinat ,ci vor avea să ispășească ei personal,fără formalitățile juridice procedurale.
Înaintea tuturor ,**va răspunde cu capul CZCodreanu, Căpitanul."**

/Reacția lui Codreanu

"Acesta a declarat ca dizolvate organizațiile sale :"Legiunea" , "Garda de Fier " și " Totul pentru Țară " .S-a desolidarizat în public de orice acțiune, dezavuând-o cu anticipație.
Despre această hotărâre a sa i-a **încunoștiințat pe toți foștii membri ai organizațiilor sale dizolvate."**

/nov.'38.Olpret.Constant apelează la Vaida

"Știam și eu toate aceste fapte direct de la Călinescu ,când mă vizită **Constant ,la Olpret** Era pe timpul **călătoriei în străinătate a Regelui Carol II** .
Constant stăruia ca să intervin spre a exopera eliberarea codreniștilor .
Amenința prin **aluzii** că ei nu vor mai putea înfrâna **revolta** tot mai mare a **legionarilor ; ei, cei liberi, nu pot suporta răspunderea.În rest , mi-a confirmat tot ce am afirmat mai sus ,în chestiunea cvasi-acordului dintre Călinescu și Codreanu.
I-am răspuns că nu pot face nimic .Statul nu poate tolera o altă forță organizată , în afară de cea oficială .**Să dea Codreanu o declarație** că pe viitor se va încadra în ordinea legală și că nu va mai întreprinde organizarea nici unui grup paramilitar.
Constant mi-a răspuns că nu poate să-mi urmeze sfatul , neavând posibilitatea de a lua contact cu C.Zelea Codreanu ,de altfel l-ar satisface .
I-am replicat că din conversația noastră s-a desprins limpede faptul - firesc -că contactul lor cu Căpitanul este permanent .De altcum,mă angajez că intervin, mergând împreună la București , spre a cere voie să-l vedem și să putem vorbi - în sensul celor discutate -între patru , adică între șase ochi ,**cu Codreanu** .
Nu am putut ajunge la o înțelegere ,el evadând cu fel de fel de subterfugii."
Al.Vaida Voevod / retro '38**

/24/25 nov.Atentatele legionare

"Pe când regele se găsea în drum spre casă, scurt timp **după vizita lui Constant** la mine, s-au întâmplat **diferitele atentate: grenade de mână aruncate** în teatrul din **Timișoara** în timpul unei reprezentații evreești , de asemenea **exploziile în sinagoga din Cernăuți și Alba Iulia, petardele aruncate la Cluj** contra uzinei electrice și a depozitului "Acvilei Române " .
Ciudată coincidență că aceste mașinațiuni erau comise tot numai în contra evreilor .
Și mai stranie e împrejurarea că acestea **coincideau cu vizita Regelui la Hitler** .
Represaliile au urmat instantaneu și au fost continuate și după sosirea Regelui în țară, căzând pradă Codreanu cu ai săi, și Călinescu ."
Al.Vaida Voevod / retro '38

■Întâlnirea Hitler-Carol

"Ulterior am aflat că **Hitler a cerut Regelui să fie cu clemență față de legionari** , care nu au altă vină decât că **țin la dânsul** (la Hitler) .
Fiind Regele încă pe drum s-au **început atentatele cât și represiunile guvernului**,continuate apoi după sosirea Regelui acasă .
"Mai târziu am aflat că din această cauză **Hitler a fost cuprins de furie contra lui Goring** care pusese la cale **întâlnirea cu Carol** , la Salsburg (ori Berchtesgaden) .
L-ar fi repezit în termeni brutali pe Goring ,încât acesta n-a mai știut cum s-o tullească pe ușă afară . Învinuirea consta în reproșul că **Goring e de vină că s-a încrezut în cuvântul unui om** (al Regelui) , care nu și l-a ținut , **în privința cruțării legionarilor** .
Se spunea că **Hitler a dispus să se retrimită** , la legația română din Berlin, **toate decorațiile noastre primite de germani ."**

Al.Vaida Voevod / retro '38

▣ Acțiunea lui Horia Sima : "stânga" legionară

"În același timp ,însă,s-a zvonit din partea legionară că **aripa stângă,sedusă de Horia Sima, zeloasă de a-l întrece pe C.Z.Codreanu în temeritate** și informat din sursă nemțească - fie cu, fie fără premeditare- **s-ar fi temut** că în cazul unei **înțelegeri între Rege și Hitler** , acesta din urmă să nu le mai dea atenție legionarilor .Pentru aceea **s-ar fi grăbit să tulbure, din primul moment , relația lor** .Firește că nu am putut verifica veracitatea acestor zvonuri .

În tot cazul ,**a fost suspectă** ,atât **alegerea momentului** ,cât și faptul că **atentatele s-au îndreptat contra evreilor și contra proprietăților acestora** .

Al.Vaida Voevod / retro '38

▣ Asasinarea lui Codreanu

"**Regele Carol II** a continuat să încerce totul spre a salva neutralitatea României **Ca să poată paraliza presiunea germană din țară,l-a înlăturat pe principalii codreniști** .

Natural,metodele **"ochi pentru ochi , dinte pentru dinte "** ,numai constituționale nu erau .

Al.Vaida -Voevod / nov.'38

39.)Asasinarea lui CZCodreanu și a grupului de legionari,29 / 30 nov.'38

/ **Atentatul împotriva rectorului Ștefănescu Goangă / întoarcerea lui Carol /**

/ **Transferul legionarilor de la R.Sărat / Asasinarea grupului /**

[**LD : recitește opinia lui Vaida (la Constituția lui Carol) privind ipocrizia românească : împotriva pedepsei capitale dar .pentru împușcarea sub escortă]**

(" *România* " , an I, nr. 184etc ,30nov. ; "*Timpul*", an II, nr 570 etc,30 nov.-3 dec.'38)

La 28 nov.'38,în ziua când **Carol se întorcea în țară** din turneul diplomatic ,**la Cluj** se produce **atentatul contra rectorului** Universității, **Ștefănescu -Goangă** ,**primul atentat** de la introducerea noii Constituții ,care **prevedea pedeapsa cu moartea pentru asemenea crime** .

Cursurile universității din Cluj au fost suspendate

Toată presa publică **Știrea:**

"Corneliu Codreanu împreună cu cei 13 asasini ai lui Duca și Stelescu au fost împușcați"

▣ Comunicatul Parchetului Militar,Corp II Armată

(" *România* " , an I, nr 184,2 dec.'38)

"Parchetul Militar al Corpului II Armată ne informează :

În noaptea de **29-30 noiembrie** a.c. , s-a făcut un **transfer de condamnați** de la închisoarea **R.Sărat la București -Jilava** .În dreptul pădurii ce corespunde **km. 30** de pe șoseua Ploești -București , pe la orele 5 ,**automobilele au fost atăcate cu împușcături** de necunoscuți care au dispărut și ,în acel moment, **traserății** , profitând de faptul că transportul se făcea în automobile Brek tip jandarmi deschise, și pe timp de noapte , cu o ceață deasă,**au sărit din mașini** îndreptându-se **cu vădită intenție de a dispărea în pădure** .

"Jandarmii, după somațiile legale,au făcut uz de armă.

Au fost împușcați :

1.**Corneliu Codreanu** , condamnat la 10 ani muncă silnică și 6 ani de interdicție .

2.**Constantinescu Nicolae** ,3. **Caranica Ion** ,4. **Belimace Doru**,autorii **asasinatului comis asupra lui IGDuca** , condamnați la muncă silnică pe viață.

5. **Caratănase Ion**,6. **Bozântan Iosif** ,7. **Curcă Ștefan**,8. **Pele Ioan** , 9.**State Gh.Ioan** ,

10. **Atanasiu Ion**,11. **Bogdan Gavrilă** ,12 **Vlad Radu** ,autorii **asasinatului comis asupra lui Mihail Stelescu** , condamnați la muncă silnică pe viață .

13.**Georgescu Ștefan**,

14. **Trandafir Ioan** , condamnați la 10 ani muncă silnică ,pentru **asasinat asupra lui Stelescu** .

"Atât **Parchetul Militar** al Corpului II Armată , pe teritoriul căruia s-a întâmplat cazul,cât și **Parchetul Civil** ,fiind înștiințate ,au venit la fața locului și **au constatat în mod oficial moartea celor numiți** mai sus, de către medic, prin încheierea de **proces-verbal** .

A autorizat înmormântarea cadavrelor , rămânând mai departe în cercetarea cazului .

" Comandamentul Militar , după propunerea Paechetului , și pentru motive de ordine publică

a aprobat ca înmormântarea să se facă la Subcentrul Militar Jilava , fapt ce s-a executat în dimineața zilei de 30 noiembrie a.c. ,prin îngrijirea Închisoarei Militare Jilava . "

✠G-ral Ioan Bengliu –către Armand Călinescu ,30 nov.'38

Inspector general al Jandarmeriei ,către Ministerul de Interne , cabinetul ministrului (Arh.ISISP, fond XV, dosar nr. 451 , f. 96 [originalul cu semnătură])

...Intenția legionarilor de a-l elibera pe Codreanu

"Sunt informat că între 26 noiembrie -10 decembrie se încearcă atacarea penitenciarului Râmnicu Sărat ,pentru a elibera pe legionarii internați .Ca urmare , am dat dispozițiuni să transfer 18 condamnați , cei mai fanatici ,în cap cu CZCodreanu , în alte penitenciare ,cu aprobarea ministrului de Justiție [Victor Iamandi]

...Transferul laJilava

" Pe când convoiul de mașini se îndrepta spre București , în prejma km 30 ,pe șoseaua Ploești -București , a fost atacat cu focuri de armă , oprindu-se brusc mașinile .

" Atât transferații , cât și jandarmii , au sărit jos în partea opusă .

Transferații au încercat să fugă . Au fost somați de ofițerii comandanți ai escortei , dar nu s-au oprit . S-a ordonat să se tragă foc și cu pușca mitralieră

ce era la dispoziția escortei ." **14 transferați au fost împușcați mortal ; 4 au scăpat și încă nu au fost găsiți până acum. În busculadă au fost răniți și 3 angajați .**

Suntem în căutarea și prinderea atacatorilor .

Inspector g-ral al Jandarmeriei , G-ral de Divizie, Ioan Bengliu

...Ordin telefonic nr. 1443 / 30 XI , ora 8

Către Legiunile de jandarmi : Ilfov, Prahova, Ialomița, Dâmbovița, Vlașca , Buzău .

"Cercetați cu toată insistența și căutați să dovediți indivizii care în zorii zilei de azi au atacat , în dreptul km 30-31 , escorta ce transporta transferații de la Râmnicu Sărat , spre București -Giurgiu, G-ral de Divizie, Ioan Bengliu

Asasinarea lui CZCodreanu / 29/ 30 nov.'38

40.)Campania presei germane la asasinarea lui Codreanu , 4 dec.'38

(*Les archives secretes de la Wilhelmstrasse* , p. 383)

/Protestul lui Comnen transmis lui Klugkist

(*secretar de Legație la Bucur.*)

(*Les archives secretes de la Wilhelmstrasse* , p. 383)

În absența lui Fabricius, Comnen l-a chemat pe Klugkist și i-a exprimat **consternarea guvernului român față de campania presei germane** cu ocazia acțiunii contra Gărzii de Fier,soldată cu asasinarea lui Codreanu.

Comnen a făcut caz de expresii ca "**masacre**" , "**dezagregarea țării!** , "**victoria evreimii** " etc etc ... și asupra gravelor consecințe care pot surveni din **amestecul în afacerile interne ale României** ,având în vedere că ele **confirmă suspiciunea** pe care guvernul și opinia publică o avea deja, **că Garda este susținută de Germania** .

Klugkist l-a asigurat că va transmite la Berlin , subliniind că este o eroare să se creadă că Germania susține Garda de Fier

*Notă Clodius , 13 dec.'38

(*Les archives secretes de la Wilhelmstrasse* , p.388)

Venit la București pentru tratative economice,Clodius nota acest aparent paradox :<Este interesant de notat că **tensiunea politică ce s-a manifestat între Germania și România după asasinarea lui Codreanu , a favorizat negocierile [...]** deoarece guvernul român nu voia, evident , să aibă un diferend în plus cu Germania , și pe plan economic .>

41.)Declarații de supunere a legionarilor , 1- 5 - 9 ș.a.dec.'38

[LD : nu știu ce semnificație să dau acelor declarații de desolidarizare , având în vedere faptele ce s-au comis când legiunea - este adevărat sub comanda lui Horia Sima - a ajuns la putere .

De asemenea , înșiși legionarii s-au dezis mai târziu de aceste declarații. Dar ,ca fenomen care poate semnifica ori oportunismul ori frica ,ele trebuie consemnate]

Începând cu 1 dec.'38 , în presă apar noi desolidarizări ale foștilor legionari față de acțiunea periculoasă țării dusă de Garda de Fier.

...Nae Ionescu , Radu Meitani , Victor Medrea de la " Cuvântul"

("Timpul" , an II, nr 579, 11 dec.'38)

...col Șt.Zăvoianu , Voicu Popescu ...grup de preoți

("România" , an I, nr 193, 11 dec.'38)

Declarație scrisă și semnată de 34 de preoți și numeroși comandanți ai fostei mișcări , în frunte cu prof. Nae Ionescu .

Mostră de declarație : " *Subsemnații, internați în spitalul militar " Regina Maria" din Brașov, declarăm că aderăm în totul , Apelului semnat de prietenii noștri aflați în lagărul din Vaslui , publicat în ziarul " Universul " din 1 decembrie a.c.*

ss col. Ștefan Zăvoianu , Voicu Popescu , Victor Medrea (fost redactor la " Cuvântul") , Radu Meitani " ("România" , 11 dec.'38)

42.)Hotărârea Comit.regional PCR din Transilvania ,6 dec.'38

/ condamnarea acțiunilor legionare / aprobarea măsurilor represive /

(Arh.ISISP, cota A XXII -15)

[LD : slavă Domnului că pot prezenta documentele PCR în adevărata lor semnificație .

Acest doc. este o mostră :poziție patriotică, democratică , anti- hitleristă ,anti -gardistă.

Trebuie de semnalat obligatoriu : documentul reprezintă **p.d.v. al Cominternului, a Moscovei** , din acel moment .Insistența cu care URSS a dorit "să sprijine"Cehoslovacia , contra acordului de la Munchen, și insistențele sale de a obține din partea României dreptul de a o traversa.

În momentul când URSS va schimba foaia ,documentele PCR o vor schimba și ele.

Această împrejurare a determinat ca ,în istoriografia comunistă , să se poată face mult caz de " acuratețea"documentelor PCR din perioadă .Recunosc că și eu am folosit-o copios.]

/Lovitura dată politicii hitleriste în România

Nu a fost deloc întâmplător că , în ajunul călătoriei lui Carol la Londra, populația a fost zguduită de **incendiile provocate de legionari** ,de seria de **asasinate și acte teroriste** .

"Acestea constituiau o **încercare din partea lui Hitler și a căpitanului** ,pe de o parte, **de a demonstra** ,în ajunul călătoriei la Londra , **existența orientării hitleriste** în România și puterea acesteia , pe de altă parte , însemna o **pregătire pentru preluarea puterii** pe calea **creerii anarhiei în țară** ,pe calea unor **puciuri succesive**. "

În acest context, PCR aprecia că " **Întreaga politică hitleristă față de România** a suferit o **lovitură simțitoare** cu ocazia **executării căpitanului și a celor mai periculoși teroriști ai săi** "PCR / 6 dec.'38

43.a.)Traian Cotigă și grup ,Memoriu către MSR ,23 dec.'38

(Arh.ISISP, fond V, dosar 227 , f. 20 -25)

Direcția Generală a Poliției,Arhiva Siguranței,23 dec.'38

/Cerere de grațiere

[LD :sunt tentată să dau crezare acestor memorii .Asupra sincerității, mă îndoiesc.Ceea ce este însă **semnificativ** în acest document este **așa zisa caracterizare a regimului instaurat de MSR -fără partide, fără Parlament, cu un partid totalitar** -ceea ce , în fond , doreau și legionarii . De asemenea că **MSR nu-i convenea la legionari decât ... antisemitismul lor !**]

Din inițiativa **deținutului Traian Cotigă** ,un grup restrâns de **foști conducători legionari**, internați la **R.Sărat** ,au înaintat un **Memoriu MSR** , cerându-i grațierea.

Textul a fost semnat de :**Tr.Cotigă, Virgil Ionescu , Nicolae Totu, M. Polihroniade,Dobre Bănică , dr.Craja** .Tr.Cotigă **nu a spus celorlalți** condamnați despre inițiativa lui .

/Cotigă se pune la dispoziția MSR

El a spus unui informator al nostru , despre trecutul lui :**acum 2 ani , a expus MSR**Regelul o **expunere despre mișcarea legionară** .[---] El (Cotigă) a spus colegilor săi că **asasinatele și războiul civil pot duce la dezmembrarea țării.Regele i-ar fi spus că este de acord cu programul legionar , în afară de problema evreească** .

Cotigă ar fi spus acum : **< Mișcarea legionară n-a vrut parlament , n-a vrut partide politice)! , decât un partid totalitar și asta s-a făcut . >**

El ar fi spus că **programul legionar este adaptat la noua situație** , și că ,**dacă MSR manifestă încredere față de el , să-l grațieze și el se obligă :**

- 1.) **Să se pună la dispoziția suveranului** , cu grupul grațiat .
- 2.) **Să convingă pe legionari că moartea lui CZCodreanu nu trebuie răzbunată .**
- 3) **Integrare activă în FRN și Serviciul Social.**

Pentru început , **Tr.Cotigă contează pe : dr.Craja, dr. Banea, ing.Ionică ,av.Polihroniade , N.Totu**. El mai declară că , **dacă nu se dorește colaborarea lui,atunci dă în scris să-și vadă doar de familie și de profesie ."**

...În ziua de 1 ian.'39 , **Tr. Cotigă** a primit la închisoarea din R.Sărat **vizita soției** .

Este nedumerit că **nu i s-a răspuns la Memoriu** , cerând soției să facă demersuri .

Roagă să fie publicat în ziare și **Memoriul dr. Barnea** , pentru a se vedea atitudinea lor .

Tr.Cotigă / 23 dec.'38

43.c)M.Af. Str (Gafencu) , către Armand Călinescu ,26 dec.'38

(Arhiva ISISP, fond XV [G de F] , dosar 451, vol. II , fila 2004)

***Notă .Gafencu la Externe**

Gafencu a afirmat că aducerea sa în guvern ,la departamentul Afacerilor Străine (23 dec.'38) a fost legată inclusiv de **prevenirea implicațiilor (consecințelor) asasinării lui Codreanu** , pe plan extern .(Cf. Gr. Gafencu , *Préliminaires de la guerre a` l'est*Paris , 1944, p.269)

#Comitet de acțiune al G de F ,Berlin, dec.'38

"Legatiunea noastră din Geneva ne-a transmis următoarele informațiuni:**la**

#Corp român de voluntari în Ucraina subcarpatică

În ian.'39, se va concentra în Ucraina Subcarpatică **un corp român de voluntari** , pentru a sprijini o **răscoală a Gărzii de Fier în țară** .Au început instrucția .

Ministerul de război german le-a dat 10.000 de arme , 20 000 pistoale automate , 400 mitraliere .

Oficiul Extern (Rosenberg) a luat măsuri ca , concomitent cu mișcarea legionară, la granițele noastre **să fie puternice demonstrații ungare și bulgare** .

Notă :Din ordinul d-lui Gafencu , Dir. ZMCâmpeanu

44.)Constantin Papanace ,Fără Căpitan.Conducerea în a doua prigoană ,

[Mss. Buchenwald , februarie 1943 ; Lămurire , Salo, dec. 1983 , 135 pag.]

Biblioteca Verde, nr 24, Editura "Armatolii" , Cetatea Eternă , 1984

Cuprinsul : Doc.integral- G de F, I bis

I. În preajma furtunii (ultima întâlnire cu Căpitanul) pag .5-14

II. Începe prigoana pag.15 –40

III. În Comandament pag.41-57

IV La conducerea Comandamentului pag.58 – 107

V Asasinarea Căpitanului pag. 108- 135

[**Subtitluri problematice LD**]

C.Papanace / dec.'83 , Salo

▣ Lămuriri la editare

C.Papanace / febr,'43,retro 'mart.'38

▣ Lovitura de Stat a lui Carol

▣ *Ultima întâlnire cu Codreanu*

▣ Marea prigoană = bătălia decisivă

▣ Liniile mișcării legionare : mistică și politică

▣ Alternativele : asasinatul, lovitura de stat, expectativa, plecarea peste graniță .

▣ Soluția plecării peste graniță

▣ Intențiile adversarilor

▣ Drama suflătoare și destinul Căpitanului Căpitanului .

▣ Începutul prigoanei .

▣ Prigonirea comerțului legionar ... Conflictul cu Iorga ...

▣ Ofensiva lui Armd. Călinescu ... Conjunctura internațională ... Oculta și Regele...

/ febr,'43,retro' **16 apr.-mai 38**

▣ Arestarea lui Codreanu

▣ Autobiografie politică C.Papanace

▣ Avocații și martorii lui Codreanu

▣ Procesul și sentința ▣ Comandamentul subversiv legionar.

/ febr,'43,retro' **'iun.-iul .38**

▣ Guverul versus legionarii : jocul de-a șoarecele și pisica

▣ Arestarea lui Belgea

▣ Reflecții despre stilul conducerii legionare

/ febr,'43,retro' **' iul.'38**

▣ Soluția evadării ▣ Arestarea lui Belgea

▣ Papanace preia conducerea Comandamentului

▣ Atitudinea față de Rege

▣ Legiunea = rezervă a Regelui în perspectiva diplomatică.

/ febr,'43,retro' **' aug..'38**

▣ Arestarea lui Papanace

▣ Horia Sima preia comanda

/ febr,'43,retro' **' aug.- sept..'38**

▣ În contradicție cu Horia Sima

▣ Disensiuni și derută între legionari

▣ Întețirea represiunilor.... Horia Sima pregătea revoluția ...

▣ Alecu Cantacuzino pregătea lovitura de Stat...

▣ Vojen , Dumitrescu , înclinau spre lovitură

▣ Papanace : Legiunea - rezervă regală pentru viitor

▣ Grupul Clime (18 condamnați din Jilava)- Memoriu de clemență către Rege .

▣ "Prietenii " Legiunii anihilați : Nae Ionescu , MManoilescu

▣ Averescu - un Hindenburg pentru regimul legionar ...

▣ Linia "eroică" : evadații prigoanei ; ▣ Psihoza " mușchetărească"

▣ Impulsivul Cantacuzino Eroiul prof. Vasile Cristescu

▣ Evadații : șah la planurile criminale , supapă de siguranță pentru viața Căpitanului

▣ Hotărârea lui Codreanu , transmisă prin soție : liniște , fără provocări

▣ Regele ,camarila față de Gardă

▣ Se strânge cercul prigoanei

▣ Arestarea lui Cantacuzino ... Dispute privind tactica

▣ "Diversiunea " Antonescu

/ retro' **13 - 28 nov.'38**

▣ Turneul diplomatic al Regelui (Londra - Berlin)

▣ " Revoluția " lui Horia Sima din Ardeal

/ febr,'43,retro' **' 29/ 30 noiembrie '38**

▣ Asasinarea Căpitanului .

▣ Mișcarea Legionară - prima mișcare autoritară decapitată

/ febr,'43, **retro'dec.'38**

▣ Deruta legionarilor

▣ Declarațiile de "spășire"

/ febr,'43, **dec.'38 -ian.'39**

▣ Noua tactică de luptă .

Procesul laboratorului aruncătoarelor de flăcări

Asasinarea prof. Vasile Cristescu Horia Sima părăsește țara
drumul.... **FĂRĂ CĂPITAN** "

[LD : 15 iul. 2004 . Îmi vine greu să plonjez în cercetarea acestei broșuri scrise de macedoneanul - **legionar Papanace** , pe care , până acum, **nu l-am găsit decât în înșiruire de nume** , când a fost vorba de atentatele legionare și represiunile care le-au urmat .

Este firesc : după arestarea lui Codreanu , în **Legiune** se declanșează atât **lupta pentru putere în interior** , cât și **deruta în alegerea căilor de salvare în fața represiunii : fideli Căpitanului ; grupul Clime ; frustrați precum Horia Sima sau**

Alecu Cantacuzino . După etichete de grup : **codreniști ,climiști, simiști ,macedoneni , falangiști, teroriști, pro-carliști , pro-fasciști, pro-hitleriști , ex-tovarăși de drum ...**

Papanace are meritul de a dezvălui **momentul critic** când această formațiune,a cărei **coeziune o menținuse cu autoritate CZ Codreanu , se sparge , se dispersează ,dispare , o dată cu creatorul** . Pentru că , după opinia mea, "**moștenirea** " ce va rămâne , după dispariția lui Codreanu , va fi **doar numele, posteritatea imediată și ulterioară** .

Mărturiile lui ,îmi umplu niște goluri pe care le am în cunoașterea **ierarhiilor organizatorice și structura piramidală și conspirativă a Legiunii**.

Informațiile lui trebuie să le iau cu mari rezerve, deoarece sunt scrise post-festum , după ce , peste țară , peste evenimente, peste destinul oamenilor , trecuse peste un deceniu .

Și nu numai de asta. Simt în scrisul lui **o selectare subiectivă , o ajustare , omisiuni și adausuri ulterioare subiective** , despre evenimentele și personajele evocate .

Și de la el pot afla doar **frânturi , cioburi de adevăr ...** Dar mă ajută să înțeleg mai bine , din interiorul lor , **tainele Mișcării și destinul legionar .**]

C.Papanace / febr,'43,retro 'mart.'38

▣ **Lovitura de Stat a lui Carol**

Din ajun venise la București să se informeze ceva mai precis în legătură cu desfășurarea evenimentelor .**Atmosfera devenise apăsătoare** .Se simțea și în liniștitul oraș de provincie , **Călărași**, unde avea serviciu .

"Era clar că **lovitura de stat** pentru **modificarea constituției** oferea **platforma legală** pentru începerea unei **prigoane de totală exterminare a Mișcării Legionare**

Ușurința cu care s-a realizat **coaliția tuturor oamenilor politici , angajarea Bisericii** , prin Patriarhul Miron Cristea , precum și împingerea **Regelui Carol direct pe scenă** , arăta că **forțele oculte naționale și internaționale , pregăteau lovitura decisivă**.

" Mai semnificativ însă decât toate acestea , mi s-a părut **atitudinea cercurilor Național -Țărăniște** locale , care desigur reflecta pe aceea a conducătorilor de la centru

Ca la un ordin , au început **să se desolidarizeze de Căpitan** și să-l atace pieziș.

Se insinua că **Maniu nu s-a înțeles cu " sceleratul" Corneliu Codreanu** , pentru că acesta îi cerea **să adere la o acțiune de lovitură de Stat** , pe care el însă a respins-o categoric , menținându-se pe linia strictei legalități ."

Știri contradictorii se încrucișau în toate direcțiile ." **Curentul**" publica un lung reportaj despre Insula Șerpilor , cu fotografii și aluzii intimidante. Directorul **Pamfil Șeicaru** , devenise un seismograf al evenimentelor politice, cu același rol pe care îl avusese Blumenfeld .

" De la el și de la ieșirile năbădăioase ale lui **Nicolae Iorga** ,puteai descifra mai bine **tendențele dictaturii regale** . "

C.Papanace / febr,'43,retro 'mart.'38

▣ **25mart.'38Ultima întâlnire cu Codreanu**

" Pe Căpitan l-am văzut pentru ultima dată, la **25 martie 1938**,de Buna Vestire .

[-----atmosfera politică -----]

Era cu camarazii Duli, Ghițea, Nacu, Pariza, etc, Când a citit reportajul despre Insula Șerpilor, le-a zis camarazilor :< **Se apropie zilele grele .Hai să mergem să-l vedem pe Căpitan .>**

Au poranit spre sediu , dar , aflând că Căpitanul este la biserica Gorgani , au mers acolo .
"Slujba era pe terminate .Biserica era foarte puțin populată . **Lumea aceea care altădată se înghesuia să fie cât mai aproape de Căpitan, dispăruse acum** . [-----]
În mijlocul bisericii , în fața altarului, stătea **drept ca o lumânare Căpitanul** , cu capul smerit , iar pe fața lui palpitau gânduri amestecate cu rugăciuni. Alături , pe partea din dreapta, stătea **credincioasa Nicoleta**, cu un grup de legionare . [-----] Nicoleta , cum ne-a văzut , a venit bucuroasă la mine și mi-a șoptit : **< Bine că ați venit . Se simțea atât de singur Căpitanul !>**
M-a mișcat profund această mărturisire . [----] Aici la centru, se înghesuie lângă Căpitan mereu **elemente în care nu poți avea nici un fel de încredere** .Acum, simțeam adânc această situație. [----] Când ne-a văzut Căpitanul , ne-a întâmpinat cu fața luminoasă și plină de bucurie.
< Hai să mergem> , mi-a spus Căpitanul. În fața Bisericii , pe treptele ce coboară spre bulevard, se eșalonaseră **cordoane de legionari** , care au dat onorul. Jos era multă lume de **legionari din masă**, care veniseră să-și vadă Căpitanul, după cum și **oameni curioși** , printre care se amestecau și **mulți agenți** . Ne-am urcat în mașină și ne-am dus la **restaurantul legionar** din fața Liceului Lazăr, iar de acolo, la **Cooperativa Gutenberg** .Am stat mult acolo.
Nu știu dacă Căpitanul a avut aceeași intuiție. Mie însă mi s-a părut foarte binevenită această **afirmare a solidarității** în momentele grele pe lângă Căpitan, pentru **a risipi unele zvonuri lansate de criptostrăinii din mișcare** că în urma cazului cu ziarul "**Buna Vestire**" , între Căpitan și macedoneni ar fi intervenit o **răceală** .[-----]
S-a apropiat ora mesei .**Căpitanul m-a invitat la dânsul** . Am plecat spre **Casa Verde** cu mașina Căpitanului [-----] Căpitanul m-a rugat ca la masă să nu discutăm despre evenimentele politice în curs. După masă, în biroul Căpitanului , eram numai noi doi."
C.Papanace / febr,'43,retro' mart'38

▣ **Marea prigoană =bătălia decisivă**

"Căpitanul m-a întrebat ce cred despre situația politică .În esență i-am spus următoarele :
(conversația a durat mai bine de două ore și mi-am notat-o .Nu știu însă dacă după atâtea percheziții, răvășiri și distrugerii ,acest manuscris s-ar mai putea găsi)

< Această mare prigoană care se anunță și care a și început, era de așteptat .

Ea constituie **bătălia decisivă** , atât din punct de vedere intern, cât și extern .

Din punct de vedere intern, adesea **m-am întrebat de ce nu vine.**

Să fie pătura conducătoare românească , care este atât de preocupată de interesele ei, **atât de lașă și putredă , încât să se lase deposedată de beneficiile puterii**

fără nici un fel de reacțiune ?N-am crezut-o nici o dată , și cu atât mai mult n-o pot crede acum.

[-----]

Pozițiile s-au demarcat prea adânc în această lume , ca ea să mai creadă în maleabilitatea noastră .Cum spuneam și altădată, **din cauza subestimării persoanei D-tale, ea n-a crezut în seriozitatea Mișcării**, ba a crezut chiar **că o va putea capta și manevra în diversiuni .**

După **procesul din 1934**, și în special după apariția cărții "**Pentru legionari**" , ea [**clasa conducătoare**] a început **să te aprecieze în adevărata valoare și să se teamă** , dacă nu toți politicienii , în întregime, în orice caz cei aserviți forțelor oculte , care îi manevrează . În același timp, **Regele și-a făcut și el manevrele lui**, pentru **anemierea organismelor politice** și înlăturarea personalităților incomode , pentru a-și consolida dictatura.

Astăzi aceasă coaliție este gata să se năpustească asupra Mișcării Legionare .

Chiar și **Maniștii** , care nu fac parte din această coaliție , **insinuiază** lucruri care pregătesc atmosfera într-un mod perfid, pentru **măsurile represive ce se vor lua .>**

C.Papanace / febr,'43,retro' mart.'38

▣ **Liniile mișcării legionare : mistică și politică**

▣ **Alternativele : asasinatul, lovitura de stat, expectativa , plecarea peste graniță .**

< Ce ar fi de făcut ? Mișcarea se găsește la o mare răspântie.Cele două linii ale ei, cea mistică și cea politică , care o secunda, începe de la această răspântie să se bifurce.

)! < Va trebui aleasă una din ele , căci pe amândouă nu se mai poate merge acum .

Și situația tragică este că amândouă reclamă desăvârșirea lor.

/Asasinatul ?

<În trecut , s-a ieșit din aceste situații prin **gesturi desperate** .

Așa a fost cazul din **1933 , când a fost dizolvată Mișcarea de către Duca**.

<Acum acest lucru nu se mai poate repeta , fiind că situația este cu totul alta.

<Adversarii **sunt mulți și coalizați** , și, așteptându-se o asemenea ieșire , sunt pregătiți să o preîntâmpine cu toate forțele.

Cred că de data aceasta **represiunea va fi sângeroasă și masivă** .

<Afară de asta , Mișcarea se găsește în cu totul alt stadiu pentru ca să fie nevoită să recurgă acum la gesturi individuale.

<Și apoi chiar **în 1934 , ca printr-o minune , Mișcarea a scăpat** de la o situație foarte primejdioasă . Atunci însă **nu putea face altfel** , căci , **dacă Mișcarea n-ar fi pedepsit pe asupritori , ar fi fost , în faza în care se găsea , depreciață și nimicită .** < **Subevaluarea și anumite calcule de-ale Regelui** , după cum am mai spus, **ne-au salvat** . >

/Lovitura de stat ?

< O altă **soluție ofensivă** , în care **inițiativa să fie din partea Mișcării Legionare** , și deci, prin aceasta , să poată ieși menținându-se pe cele două linii fundamentale ale sale, ar fi o **lovitură de Stat**. Cred însă că **momentul este trecut** .

< **Se putea face** acest pas disperat - știu , pe de altă parte , că aceasta nu intra în concepția legionară de luptă - în **decembrie 1937** , în timpul alegerilor , sau imediat după alegeri

Acum însă **adversarii sunt bine pregătiți** și pentru această eventualitate .

Chiar svonorile care se lansează , prin care ți se atribuie intenția unei lovituri de stat , arată acest lucru .

< Din punct de vedere general și în perspectiva istoriei , cu situația sa geografică și cu vecinii care îl înconjoară , în special cu Rusia bolșevică la Răsărit , **Statul Român nu poate suporta convulsiunile sângeroase ale unui război civil**.

< **Spania** Peninsulară avea din acest punct de vedere o situație privilegiată și totuși ce hemoragie i-a creat războiul civil.

Chiar și **Grecia** avea o situație mai bună .

< Și în România ar fi posibilă o lovitură de Stat , cu condiția însă ca ea să reușească 100% și să se termine în 24 de ore.

Altfel este aventură iresponsabilă . Nu știu dacă politicienii , în frunte cu regele - dovedit în atâtea împrejurări grave , un aventurier iresponsabil - au vreun sentiment de răspundere .

[-----] **Mișcarea Legionară** însă, ca **purtătoare a destinului românesc** , cred că nu se poate pune pe punct de vedere similar ;

astfel , **soluția loviturii de Stat o consider cu totul inoportună** .

/Expectativa ?

< Până când **conjunctura externă nu se va schimba** , și potrivit liniei pe care v-ați fixat la 21 februarie 1938 , când ați dizolvat formal **partidul Totul pentru Țară , rămâne atitudinea de expectativă și chiar de dare la fund** , pentru ca adversarul , atât de înarmat și pregătit , să izbească în gol , iar toată coaliția politicienilor să rămână fără obiect .

▀Plecarea peste graniță !

< Totuși rămâne în permanență un **obiectiv precis și vizibil persoana D-tale** , Căpitane . Adversarul știe acum că **de persoana D-tale este legată indisolubil soarta Mișcării**. El vede chiar mai mult decât credem noi , legionarii.

< **Declarația lui Iamandi** , făcută în Consiliul de Miniștri , că "**mistrețul rănit**" este mai primejdios, dacă este adevărată, își are un mare tâlc. De altfel, cum ați relevat în Circulară , **declarația lui Armand Călinescu** către generalul Sichițiu , că **prin dispariția D-tale dispăre și Mișcarea Legionară** , intenția este clară . Și ea s-a manifestat pentru a doua oară , după cazul Stelescu , Gheorghiane , cu **propunerea făcută** în timpul guvernării lui Goga, de către **Istrate Micescu** avocatului I.V.Emilian.

< Și atunci , cred că problema se reduce la **alternativa de a rămâne aici** , înfruntând toate

riscurile care vor surveni , **sau a trece peste graniță .>**

C.Papanace / febr,'43,retro 'mart.'38

/Soluția plecării peste graniță

< Evident, **prima soluție ar părea că este pe linia legionară**, de a sta în mijlocul legionarilor în timpul furtunii.Cu asta, **s-ar pune capăt oricăror încercări de insinuare**, care au și început să se producă , de la anunțarea plecării în Italia. **Dar primejdia nu se evită**, oricât de hotărât ai fi D-ta de a nu da nici un prilej de provocare .

Nu se știe până unde pot merge ei cu provocările .

< Ei au interes să angajeze cu orice preț bătălia, și când zic ei , înțeleg mai mult

Regele și organele sale, Armand Călinescu și Istrate Micescu, precum și oculta ,care stă în spatele lor. Tactica lovirii în gol le-a fost aplicată în timpul guvernării Goga -Cuza, și a dat rezultate minunate , dar **acum au posibilitatea de a merge mai departe** [-----]

< De aceea, eu **sunt pentru a doua soluție** și anume pentru **plecarea peste graniță**, pe care ți-ai fixat-o dintru început . Această soluție **are avantajul** că ai anunțat-o într-o formă naturală într-un moment când nu părea că erai constrâns și nici amenințat direct .

Ea a fost **primită cu bucurie de legionari**, știind că viața îți este în siguranță , Căpitane, fiind că toți simțim instinctiv că , **fără persoana D-tale,nu se poate concepe o adevărată biruință legionară** . Și apoi, de 20 de ani , **ai dat destule exemple că nu fugi de risc și că nu ți-e teamă de moarte** , ca să mai fie nevoie de noi dovezi .

< Eu îmi amintesc că , încă de **la Jilava, în 1934**, când am aflat că **ești în siguranță**, toți **suportam cu mai mult curaj și speranță închisoarea**.Admițând că, după plecarea d-tale, s-ar face arestări - deși eu cred că tocmai neprinderea D-tale ar face poate să se suspende pornirea prigoanei - și se vor găsi unii legionari ,sau mai bine zis agenți provocatori , să te înjure că l-ai lăsat în pană , asta nu este esențial. **Esențial este ca D-ta să fii în siguranță și să poți desăvârși tiparele Mișcării**, pentru că în faza actuală **ea nu este încă plinită** . [-----]

Este suficient **să poți scrie în liniște al II-lea volum din " Pentru Legionari"**,și prin aceasta ai dat o mare bătălie , atât pentru prezent cât și pentru viitor , pentru că vei oferi Mișcării Legionare **îndrumări de bază**, în special **pentru faza unei guvernări** .

< Apoi simpla **prezență a D-tale în străinătate**, poate fi un prilej de agitație prin **interviuri, declarații**, etc, și mai ales cu zvonurile care se vor naște din fantezia oamenilor. Sunt multe posibilități .Nu este exclus să poți ține **contactul cu Mișcarea și prin vreun radio clandestin**.

C.Papanace / febr,'43,retro 'mart.'38

▣Intențiile adversarilor

< Cât privește **intențiile de acțiune ale adversarilor**, eu cred următoarele :

Atâta timp cât guvernul va avea compoziție eterogenă , de **mari personalități** (foști prim-miniștri) , cu prestigiu și cu o poziție mai independentă față de Rege,**nu se va păși la măsuri radicale** .Oameni ca **Vaida, Mironescu , General Antonescu** etc .,nu cred să se preteze la asemenea răspunderi grele.

< Primejdia este reală și iminentă de cum se va reuși **închegarea vreunei formule mai unitare de oameni ambițioși și de a doua mână** .Nu trebuie să uităm că dacă primii se pot pune într-o postură de retragere din viața politică , dat fiind ztrecutul lor politic, **cei mai tineri, ambițioși**, și care au gustat foloasele puterii în guvernare, **vor lupta disperați pentru apărarea viitorului lor politic**, și aceasta cu atât mai mult cu cât **în luptă este angajat acum deschis și Regele**, care reprezintă întreaga forță a puterii constituite.Cam **așa judec eu situația** cu elementele pe care le am la îndemână, Căpitane. >

C.Papanace - CZCodreanu / febr,'43,retro 'mart.'38

▣ Drama sufletească și destinul Căpitanului

Căpitanul l-a ascultat cu mare atenție în timpul expunerii .Când a terminat , a spus cam îngândurat :<Da, așa este. **Tâlharii s-au pus pe nimicirea Mișcării .Dar nu vor reuși . Mie, după ce am scris " Pentru Legionari "**, nu-mi mai este teamă **că Mișcarea mai poate fi distrusă . Este acolo sămânța care ca să poată răsări mai mai tare și oricând, acum și mai târziu.Dar pentru o soluție să ne mai gândim.**

Nici vorbă : chestiunea unui atentat sau a unei lovituri de Stat nu se poate pune.
Să ne mai gândim ! Este vorba să găsim una care să ne dea posibilitățile de manevră și care să împace toate situațiile .[-----] La un moment dat spune , parcă mai mult pentru sine :
< Mă vor duce în Insula Șerpilor .Ei bine, tot ei vor veni să mă roage să vin de acolo spre a primi greaua răspundere și nu voi accepta .>

[-----]

Seara , Papanace a luat trenul spre Călărași . Era mereu cu gândul la Căpitan.
Îl văzuse frământat și interiorizat . Vorbise puțin, mai mult l-a ascultat . Regreta că n-a insistat mai mult despre necesitatea plecării în străinătate.Își reproșa că nu a fost un bun psiholog, deoarece n-a ținut seama de starea sufletească a Căpitanului. **"Acum simțeam mai bine că drama lui sufletească se găsea între cele două dimensiuni ale Mișcării, între politic și moral, între circumstanță și absolut , care , în ultimă analiză , se reducea în a evita un risc , sau a înfrunta un risc. Era clar că pentru un om care avea voluptatea riscului , și-și făcuse o dogmă din aceasta, alegerea nu putea fi decât a sta în mijlocul legionarilor să înfrunte furtuna. Așa a predicat el și așa trebuia să facă .** Nu se putea abate de la aceasta cu nici o iotă , fără a-șipericlita întreaga bază a spiritualității sale. Vag simțeam că este ceva care depășea calculele politice , oricât de realiste și logice ar fi ele.

Era o problemă de destin , cu dimensiuni care se proiectează peste veacuri și pe care muritorii de rând nu le pot sesiza ."

[1943] Dar și astăzi , când știm ce a urmat, transpuși în fața aceleiași probleme, o putem , oare deslega ? Cum este mai bine ? Să fi plecat Căpitanul , sau să fi rămas , așa cum a făcut ? Nici acum nu vom putea da un răspuns clar , noi cei l-am cunoscut pe Căpitan , și am fost atât de strânși de ființa sa pământescă . Cu cât va trece timpul, însă, **se va vedea că așa cum a procedat el a fost mai bine. A urmat glasul Destinului său, așa cum mântuitorul a urcat Golgota , pentru a fi răstignit pe cruce "**

C.Papanace / febr,'43,retro' 38-'39

▣Papanace:Începutul prigoanei .

-Prigonirea comerțului legionar

Un punct iritant , pe care agenții provocatori l-au folosit , a fost comerțul cu cooperativele legionare . Zvonul **< Codreanu pleacă și nu ne plătește ! >** servea pentru declararea **stării de faliment a comerțului legionar.** Au fost puse în circulație **Circulări** apocrife.
Aceasta l-a determinat decisiv pe Căpitan să renunțe la soluția plecării.

" Scutul divin al martirajului creștin era singura armă de care dispunea în situația disperată în care se găsea, înconjurat de politicieni fără scrupulecare,ca o haită de lupi turbați, se năpusteau asupra lui."

-Conflictul cu Iorga ...

" De pe această înălțime morală , **atacă pe cel mai turbat dintre ei, pe Nicolae Iorga.**
În scrisoarea trimisă acestuia ,cu privire la felul cum a fost închis comerțul legionar,îi smulge întreaga mască a naționalismului fanfaron și , la insinuările sale de complot , îi răspunde că nu va reacționa, chiar dacă va fi să-l bată în cuie cu capul în jos ,dar , de acolo, și chiar din mormânt , îl va privi așa cum merită pe acest incorect sufletește .

"Când am citit aceste rânduri, cele mai sfâșietoare care le-a scris el vreodată ,am înțeles că **zarurile au fost aruncate .O bătălie istorică s-a angajat pe două planuri esențial deosebite . Pe planul material, erau tari politicienii. Pe plan moral, era invincibil Căpitanul .[-----]**

-Ofensiva lui Armd. Călinescu

În acest interval de timp, **guvernul**, tot sub paravanul Patriarhului Miron Cristea, căpătase o formă mult mai omogenă , guvern la care **n-a mai participat Alexandru Vaida, GGMironescu, Tătărașcu , etc.** Aici , cuvânt hotărâtor avea **" figura satanică" a lui Armand Călinescu ,** secundat de cealaltă **"figură diabolică" a vieții publice românești , Istrate Micescu .**
Era evident că **se intra în faza represivă de executare a programului împotriva**

Căpitanului și a Mișcării Legionare .

Armand Călinescu a folosit **scrisoarea către Iorga** , spre a **sonda gradul de reacțiune legionară** , cu gândul de a pune mâna pe Căpitan , și apoi pentru a paraliza orice reacțiune legionară . Instrucțiunea s-a făcut cu toată grija , Căpitanul a fost chemat la Consiliul de Război , apoi lăsat liber...

-Conjunctura internațională

Conjunctura internațională încă **nu era propice pentru o fază de guvernare legionară** , dar mergea în acest sens.Odată cu Anschluss-ul Austriei , prestigiul Germaniei începea să crească vertiginos. **Legionarii , în închisoare , puteau aștepta** verificarea dreptății lor ; până atunci , ei nu vor face dificultăți .

-Oculă și Regele...

Acest raționament , nu ținea seama de "**ura oarbă a Oculței interne și internaționale** " ; de fapăt că instrumentul nimicirii era **un Rege "pervers și dement"** , "lipsit de simțul moral și al onoarei" , un "**adevărat monstru , secondat de un estropiat ambițios .**"

C.Papanace / febr,'43,retro' **16 apr.-mai 38**

▣ Papanace:Arestarea lui Codreanu

Căpitanul dăduse ordin de **liniște absolută** și **evitarea oricărei provocări** .

Lozinca era aceea care ieșea din instinct : **< Dacă î se întâmplă ceva Căpitanului ,ia foc România ! >** În noaptea de **sâmbătă spre duminică Floriilor** ,

s-a făcut **arestarea Căpitanului și a numeroși frunțași legionari** din întreaga țară .

Se făcuseră **lagăre de concentrare** și au fost **suspendate gazetele legionare** , în frunte cu ziarul "**Cuvântul**" și "**Buna Vestire**"

[**-----prezentare autobiografică C.Papanace -----**]

" A început Săptămâna Patimilor ! Mișcarea legionară , în frunte cu Căpitanul , începea urcușul Golgotei.În familiile celor arestați era jale , plâns și disperare. În mare familie legionară , lacrimi și rugăciuni , dar și pumni încleștați . [-----] După **condamnarea la 6 luni** , pentru scrisoarea adresată lui Nicolae Iorga , începe **violenta campanie pentru denegarea Căpitanului**. [-----] **Se pregătește atmosfera pentru marele proces al trădării !**

[-----] După ce s-a crezut că atmosfera a fost pregătită suficient prin campania de calomniei , s-a publicat în ziare , **Ordonanța de dare în judecată** a Căpitanului , în ziua de **6 mai 1938** .Căpitanul era calificat de **trădător**. [-----]

C.Papanace / febr,'43,retro 'mart.'38

(Autobiografie politică)

[----] El nu a fost arestat în noaptea de 16 aprilie. A plecat la **Bazargic** , unde a stat ascuns în familie.[-----] De duminică Tomii s-a întors la **Călărași** , unde și-a reluat serviciul , căutând să se izoleze pentru a nu face rău unor simpatizanți ținând legătura doar cu conducătorii legionari . [-----] La București , a tratat personal cu Hențescu -(pentru apărare) și cu dr.Topa (ca martor) în procesul Căpitanului. [-----]

La 15 iun.'38 , a fost destituit din serviciu , pentru activitate contra ordinii în Stat .

C.Papanace / febr,'43,retro 'mart.'38

▣Avocații și martorii lui Codreanu

Pe 15 mai , s-a repezit la București , unde s-a întâlnit cu d-ra **Lizeta Gheorghiu** ,care se ocupa cu **apărarea lui Codreanu**. Îl văzuse pe Căpitan la Jilava , și era foarte încrâjorată de condițiile groaznice în care era ținut .La organizarea apărării , erau dificultăți mari.Avocații evitau să se implice , și unii refuzau .El a sugerat să se apeleze la **Hențescu** , care , în **1934** , a apărut magistral **Nicadorii**[-----]

A mers acasă la **Hențescu** , care s-a oferit fără reticențe și ezitări.Tot el a propus să fie atras **Petre Topa** ca martor , mergând acasă să-l convingă de respectul pe care Codreanu îl purta profesorului Iorga , considerându-se elevul său în materie de naționalism ;**să-l avertizeze de manevrele lui Călinescu** , în folosirea profesorului .**Topa l-a asultat cu bunăvoință** , l-a asigurat că-l va pune la curent cu toate și **că nu crede că se va ajunge la o condamnare la moarte**. S-

a arătat dispus să fie martor. Ulterior, Topa nu a mai apărut ca martor. Căpitanul i-a transmis prin av. Cosmovici, mulțumirile lui

C.Papanace / febr,'43, retro ' 23- 26 mai '38

▣Papanace:Procesul și sentința

După ce peste 20 de zile l-au ținut pe Căpitan în condițiile cele mai groaznice, care au făcut o umbră din el, crezând că nu va avea puterea, nu numai să nu se poată concentra, dar nici să stea în picioare, s-a dispus **să se dea publicității desbaterile după stenogramă.**

!) Se așteptau la o apărare anemică a Căpitanului. "Satanică concepție! Dar forțele binelui sunt de nebiruit. Din ce surse adânci și-a tras Căpitanul puterile? Din ce seninuri inspirația?

Cuvântul lui când **calm**, când **furtunos**, a căzut ca **un ciocan de foc și a sfărâmat** cu desăvârșire **construcția perfidă a acuzării**. Și a doua zi, acest cuvânt de foc, l-a cunoscut întreaga țară. **Toate calomniile** difuzate săptămâni de-a rândul, **s-au prefăcut în scrum**, în dogoarea adevărului. Opinia publică, care n-a crezut nici o clipă în aceste calomnii, a pătruns adevărul. Procesul în fața ei era câștigat. **Guvernul s-a prins în propria capcană.**

Degeaba a dat a doua zi dispoziții să nu se mai publice nici uncuvânt de-al apărării, sau din dispozițiile marilor personalități din viața noastră publică, care depuneau pentru Căpitan.

"Acest lucru însă nu conta față de pornirile asazine ale Regelui dement și ale estropiatului cu întreaga bandă de politicieni care îl secundau." **La 26 mai 1938**, (joi noaptea), **s-a dat sentința**. Căpitanul a fost **condamnat la 10 ani muncă silnică, pentru trădare!**

[-----] **Cinci ofițeri ai armatei române**, această instituție cu tradițiile ei de onoare, pentru care toți trebuie să avem respect, își scrutează conștiința lor prostituată și-l găsesc **"vinovat" pe Căpitan de trădare**, așa cum le-a cerut Armand Călinescu!

C.Papanace / febr,'43,retro ' iun.'38

▣Comandamentul subversiv legionar.

[LD : CZCodreanu i-a însărcinat pe **Radu Mironovici** și, după arestarea acestuia, pe **Ion Belgea**, cu misiunea de a organiza un **Comandament** care să conducă **Mișcarea**. Preiau caracterizările făcute de Papanace unor legionari care, după arestarea și condamnarea lui CZC, au preluat conducerea mișcării.]

Ședința s-a desfășurat în locuința clandestină a lui Ion Păsu, cunoscut de gazdăca profesor. **/Belgea** i-a informat că CZC urma să fie transferat la Doftana; că **linia de conduită este liniștea**; că cei nearestați trebuie să fie atenți; că Căpitanul a fost foarte nemulțumit când a auzit de încercarea de **"harachiri"** intenționată de unii legionari.

/Horia Sima a arătat că reușise să ia legătura cu unele județe, dar în aletele era mai greu. **lordache Nicoară** a relatat situația financiară.

/Planul de acțiune

/C.Papanace a susținut următorul punct de vedere

1. Comandamentul are sarcina de **a conduce Mișcarea în timpul de prigoană**, deci trebuie să înlăture orice sentimentalism perturbător;
2. **Căpitanul se găsește în mâinile lor; viața lui este esențială pentru mișcare**; totul trebuie să conveargă spre asigurarea ei;
3. Căpitanul a fixat **linia non-rezistentei**, pentru ca loviturile adversarului să dea în gol; momentul nu prezenta o conjunctură politică externă favorabilă, și **s-a lăsat prins pentru a se retrage pe linia morală**; nu are rost să se discute dacă a făcut bine sau nu. Trebuie să meargă pe linia fixată de el: **darea la fund, răbdare și evitarea oricărei provocări**. Obiectivul mișcării: **câștigarea de timp**.
4. Legăturile cu provincia și cu legionarii din Capitală să se facă cu **multă discreție**, pentru a nu tulbura **linia tactică preconizată de Căpitan**, care este **darea la fund**. Fiecare legionar trebuia să trăiască din substanța proprie. **Rostul legăturilor** trebuia să fie ca **să se evite acțiunile agenților provocatori și să se preîntâmpine elementele exaltate** să facă **gesturi necugetate, romantice sau simbolice**, ca "harachiri" la palatul regal, care l-au supărat atât de tare pe Căpitan.
5. Așa cum a spus Căpitanul, **nu se atacă Regele, cu toate că el este principalul vinovat**;

să se lase **toată răspunderea asupra lui Armand Călinescu** ;
să se spargă blocul politicianist , manevrând prin fisurile lui (Guță Tătărașcu este gelos pe puterea lui Armand Călinescu ; au apărut unele fisuri în camarilă ; vor urma alegeri parlamentare)

6. **Elementele legionare cu suprafață** , rămase nearestate , **să nu cadă**, ele reprezentând siguranța Căpitanului ;

7." Pentru ca **darea noastră la fund ca organizație să nu fie interpretată ca o dispariție și a curentului legionar**, iar **Căpitanul să fie considerat părăsit** ,va trebui întreținută cât mai mult **amenințarea că ,dacă i se întâmplă ceva Căpitanului , urmează o reacțiune groaznică .**

În felul acesta ei **ne șantajează cu Căpitanul** , ca să păstrăm liniște,**noi îi amenințăm cu prăpădul** . pentru ca **ei să păstreze pe Căpitan în viață** .Prin aceasta **câștigăm timp**, adică ceea ce urmărim deocamdată . "

8. În eventualitatea **inițierii unei represiuni** de către guvern," să ne îngrijim să avem la dispoziție **câteva echipe de legionari buni și hotărâți** ,care , deocamdată, **să stea total la fund "**

9.**Manipularea fondurilor** făcută cu multă economie, fiind că **prigoana va fi de lungă durată** .

10." Evident, evenimentele și imponderabilul pot crea situații noi.Totuși, din acest cadru nu se poate ieși decât dacă Căpitanul consimte evadarea din mâinile lor și noi i-o putem înlesni .La această operație va trebui **să ne gândim cu foarte mare discreție** , deși am convingerea că el, **Căpitanul** - mi se pare că s-a frământat mult pe această chestiune - **nu va consimți nici o dată la o evadare** .

Cred că **s-a așezat definitiv pe linia actuală ."**

[----] **Belgea a fost de acord** cu cele susținute de Papanace și a repartizat sarcinile în Comandamentul

Ion Belgea - șeful Comandamentului ;

C.Papanace - loțiitorul lui Belgea și răspunzător cu informațiile politice și coordonarea lor ;

Horia Sima - legăturile cu organizațiile din provincie ;

Ghiță Dragomir Jilava - caseria și întreținerea celor din închisori ;

Pâsu Antoniu - organizația Capitalei ;

lordache Nicoară - Laboratorul explozibilelor și aruncătoarelor de flăcări ;

Nicoleta Nicolescu - pe lângă Dragomir Jilava, întreținerea celor din închisori ;

Emil Bulbuc - legătura cu politicienii ardeleni opozanți (Maniu, Vaida etc)

Vasile Popescu, Andrei Ionescu , Constant , Vojen, ș.a. să comunice informațiile ce le aveau de la Parlament și din alte cercuri politice.

Gh.Ciorogaru (plecat în străinătate) avea sarcina să scoată în limba germană cartea " Pentru legionari" [-----]

[**LD : preiau caracterizările făcute de Papanace unor legionari care , după arestarea și condamnarea lui CZC , au preluat conducerea mișcării .**]

/Caracterizarea camarazilor

După ședință, Papanace reflecta asupra celor discutate și simțea povara care apăsa pe umerii lor. Era conștient că orice greșeală putea să fie fatală .Se gândea la camarazii din Comandament :

I.Belgea era dintre primii legionari (1930) ai Căpitanului la București, care participa la **Clubul Axa**, un fel de Cerc de studii, condus de CZC și I.Moța. Avea o cultură serioasă, logică strânsă și sobrietate .Era unul din "**capetele reci**" ale mișcării .

Căpitanul spunea despre el : **Belgea e un cap limpede** .Impresiona prin modestie ,și deși ar fi avut posibilități, nu scria. În acțiune, reflecta mult, avea simțul măsurii .Poate de aceea l-a ales Căpitanul .

-**Ghiță Dragomir** , era c.f.r.-ist ; făcuse în '34 închisoare la Jilava ; cu prilejul construcției " Casei Verzi" , îl ajutase la casierie pe Iancu Caranica ; avea **o mare credință legionară , energie și spirit organizatoric** ; Căpitanul ținea mult la el și-l considera cu " baftă"

- **Pâsu Antoniu** , făcuse și el Jilava în '34; era sobru în manifestări .

- **Horia Sima** - atunci l-a cunoscut pentru prima dată ; îi vorbise despre el Căpitanul, care-l considera un element bun, și-l propusese **candidat la alegerile din '37 pentru Vlașca** ;

profesor corect, cu înfățișare slăbănoagă, voce stinsă, surzenie evidentă, exprima mai mult **anemie decât energie**; pentru misiunea ce i s-a încredințat, părea indicat, având **experiență organizatorică ca șef al regiunii Timișoara**; nu fusese arestat și nu era cunoscut la București, ceea ce era un avantaj.

- **lordache Nicoară**, capta prin bunătate și candoare; sufletul pur, publicase o serie de articole la "Dimândarea" lui Fotti; era adorat de toți legionarii, având o putere de atracție irezistibilă; toți îi spuneau "bădia"; pentru momentele prin care trecea mișcarea, prezența lui era reconfortantă. Pentru mânăuirea banilor, nu era potrivit, putând fi păcălit.

- **Nicolae Pătrașcu** - și pe el l-a cunoscut prima oară cu acel prilej. Contribuise la tipărirea cărții "Pentru legionari", la Sibiu. Venise întâmplător, ca însoțitor al lui Horia Sima.

Era îndurerat-revoltat de prinderea Căpitanului, învinuind anturajul bucureștean al Căpitanului care nu l-a informat exact. Aluziile erau la adresa lui Clime, ceea ce lui Papanace nu i-a plăcut.

- **Vasile Popescu** avea legături interesante cu cercurile de poliție și aducea informații prețioase. [-----]

În perioada ce a urmat, s-a întâlnit des cu **Belgea, Horia Sima și Pâsu Antoniu**, care veneau în strada 13 Septembrie, la dl Patelli, unde era găzduit el și Ghiță Dragomir.

C.Papanace / febr.'43, retro 'iun.-iul.'38

/Guverul versus legionarii/jocul de-a șoarecele și pisica

Guvernul și-a dat seama că arestarea așa-ziselor vedete din Mișcare, **n-a avut rezultatele scontate.** "Forța combativă a Mișcării", reprezentată din **elementele de a doua și a treia mână**, de multe ori însă **mai fanatice și mai hotărâte**, n-a scăzut.

Avea cunoștință desigur de **sistemul legionar al înlocuitorilor succesivi**

la unitățile de comandă nouă, la Sefia de Cuib.

Ținta lui era **să pună mâna pe aceste noi valuri de înlocuitori de conducători**.

De aceea, **prigoana avea faze alternative.**

Se lăsa o **acalmie** de aproape credeai că nu există prigoană.

Legionarii începeau să se miște mai liber, prin întâlnirile lor prin diferite parcuri sau colțuri de stradă, și **după e erau identificați, se pornea la noi valuri de arestări.**

Tendința guvernului era evidentă, până să înceapă prigoana de exterminare, așa cum o concepuse. Desigur, inițial urmărea (cu timpul ar fi obținut-o, poate) să aibă în mână întreaga osatură a Mișcării Legionare, adică și cadrele mai puțin cunoscute de poliție."

"**Tendința noastră** trebuia să fie, deci, de a judeca cât mai mult această tactică; fiindcă, **dacă nu puteam evita primejdia, cel puțin o mai îndepărtam, și câștigam timp**, ceea ce reprezenta **singurul scop pozitiv pe care îl puteam urmări**

în situația în care ne găseam. Acest lucru, deși elementar, totuși **era greu de înțeles**

pentru marea majoritate a cadrelor legionare. Ba chiar elemente din Comandament nu-l

sesizau în întregime. În primul rând **Horia Sima**, care era elementul de legătură al

Comandamentului, deși **i s-a spus să mai rărească contactele**, pentru a nu face să cadă

elemente bune, de care aveam absolută nevoie să rămână afară, el totuși, în fapt, **a continuat**

aceste legături, inutile în acel moment."

"Atunci mi-am dat seama că această neînțelegere este **o deficiență congenitală a Mișcării**, în evoluția în care se găsea. **Mișcarea a fost surprinsă** de această prigoană, **în plină creștere**, așa putea spune **în epoca pubertății**, și avea toate caracteristicile acestei faze.

"**Era un neajuns** pe care **Căpitanul îl observase** - știu lucrul acest din discuțiile avute cu el - și pe care **el se gândea să-l remedeze.**

Punând în prima fază a mișcării **accentul pe luptător**, acestuia **i s-au dezvoltat mai mult**

aptitudinile executive. Orizontul era unilateral proiectat înainte și **nu avea perspective de**

orientare largă. Dacă acest lucru **era minunat pentru unități mici**: garnizoană, plasă, județ,

și chiar regiune, el **prezenta serioase neajunsuri** când era vorba de a se transpune pe planul

conducerii întregii Mișcări, unde se pun **probleme de ordin tactic și strategic** de linii mari și

care nu pot fi înțelese din primul moment. Acest fenomen se întâmpla chiar cu majoritatea

elementelor care erau mereu lângă Căpitan.

"Se vedea limpede că **întreaga grijă de conducere o purta Căpitanul.**

Scutindu-l astfel de eforturi, implicit le **atrofia simțul unei largi și proprii "orientări"**.

Mai mult, **punerea la index a spiritului "criticist"** - cârcotaș, cum îi spunea Căpitanul -

a făcut , printr-o neînțelegere de esență , **să se anuleze însăși spiritul critic al legionarului** În faza în care a fost surprinsă Mișcarea de prigoană , **el, legionarul, se găsea în punctul cel mai critic** , și acest lucru se agrava cu atât mai mult cu cât **majoritatea cadrelor mai formate se găsea în închisoare.**

" Sub justificarea unei atitudini "**dinamice și activiste**" , se va ascunde adesea ori **un neastâmpăr de natură nervoasă** sau **o lipsă de perspectivă** care va folosi dușmanilor Mișcării în realizarea planurilor urmărite de ei ." [-----]

C.Papanace / febr,'43,retro ' iul.'38

/Soluția evadării lui Codreanu

" Grija cea mai mare care ne preocupa atunci (începutul lunii iulie 1938) erau **svonurile** care circulau cu persistență despre **o pretinsă evadare a Căpitanului** de la închisoarea Doftana. Aveam informații și indicii că **Siguranța întreține aceste svonuri.**Cu ce scop ? Probabil se urmărea acreditarea acestei eventualități - mai ales că se produsese **evadarea lui Vasile Cristescu și Alecu Cantacuzino -cu scopul să înceneze vreo evadare a Căpitanului spre a-l curăța .**

" Am demascat aceste intenții printr-o difuzare , în special în cercurile politice , a avertismentului că dacă i se întâmplă ceva Căpitanului , reacțiunea va fi sălbatecă . **Ne-am gândit chiar să facem un Comunicat** avertisment din partea Comandamentului . Cu redactarea lui am fost însărcinat eu . Nu i-am dat însă drumul , pentru că prin aceasta **am fi rupt linia de totală dare la fund** și am fi dat **încă o dovadă** că **Mișcarea există organizată în mod subversiv** și că , deci , primejdia ei este evidentă . Belgea a fost de părere să mai așteptăm puțin."

Evadarea neobișnuită a lui Cristescu și Cantacuzino , în timpul când erau transportați de la Ciuc spre București, **uluse guvernul.** Două elemente de vârf îi scăpaseră din mână .

Prin aceasta , însă , se mărea siguranța Căpitanului care spusese " câți mai mulți legionari liberi". El s-a bucurat foarte mult de reușita lor. **Au fost ascunși în siguranță la Brașov.**

Pentru legionari, evadarea celor doi a avut **un efect reconfortant.**

C.Papanace / febr,'43,retro iul.'38

▣ Arestarea lui Belgea ▣ Papanace preia conducerea Comandamentului

Cu **psihoza unui neastâmpăr legionar** a avut de luptat mult "**bietul Belgea**" .Devenise iritabil ; se simțea oboșit ; era mereu criticat de elementele " activiste" acuzându-l că nu voia să accepte " eroismul" ; începuse să se miște neprecaut . Siguranța , aflând că este șeful Comandamentului, îl căuta. **A fost arestat printr-o întâlnire- capcană întinsă de un polițist "timocean"** Florescu ,pe care îl considera simpatizant legionar .

(Notă :Acel timocean, într-o conjunctură bună, adusesse unele servicii legionarilor.Pentru a-și restabili încrederea șefilor, în noua conjunctură, el căuta să aducă servicii substanțiale Siguranței. "Cu excepția unor elemente timocene luptătoare distinse,unii studenți timoceni căzuseră în mrejele Siguranței . Spre deosebire de macedo-români, timocenii fuseseră contaminați de propaganda țărănist-comunistă bulgară ,de aceea Papanace nu prea avea încredere în ei .)

La câteva zile după arestarea lui Belgea, avocatul Cosmovici i-a comunicat lui Papanace că **ing.Clime** (închis la Jilava) **I-a însărcinat cu conducerea Comandamentului** ,și va aduce la cunoștința Căpitanului această numire.

Această numire l-a impresionat pe macedoneanul Papanace , care a făcut demersuri pentru numirea părintelui **Dumitrescu -Borșa**, deoarece el era cunoscut în București și mai avea și stigmatul de macedonean. [----]Într-o proximă ședință de Comandament , la care a participat și părintele Dumitrescu -Borșa, Horia Sima , Ion Antoniu ș.a., el a expus aceste rezerve, dar **părintele Borșa a insistat să primească** . A acceptat , cu condiția să nu se afle că el conduce. Cu acel prilej, a înregistrat **o izbucnire nervoasă a lui Horia Sima contra ing.Clime** ,căruia îi imputa **că nu i-a încredințat lui conducerea** , deoarece avuseseră niște chestiuni personale în legătură cu organizația Timișoara. Papanace a rămas surprins. "**Ca linie de conduită** , am menținut-o pe cea **preconizată de Căpitan**, adică de **evitare a oricăror provocări** . "

C.Papanace / febr,'43,retro 'iul.'38

/Legiunea =rezervă a Regelui în perspectiva diplomatică.

" În ceea ce privește persoana Regelui , am lărgit mai mult cadrul formulei date de Căpitan " **de a nu-l atăca** " .[-----] Tema care trebuia difuzată era :

< **Conducerea Legionară nu privește sentimental acțiunea Regelui** . Se recunoaște că **România este angrenată într-un sistem de alianțe care nu pot fi schimbate decât la momentul oportun** . Până atunci, **Regele trebuie să dea** , la rigoare, **aprehensiunilor aliaților actuali dovezi că ia măsuri** chiar impresionante **pentru a evita o altă orientare** . **Acest lucru îl înțelege Conducerea Mișcării Legionare în frunte cu Căpitanul ; și ca rezervă a Regelui , legionarii înțeleg să aștepte în liniște , chiar și în închisori** > < **Pericolul** consta în faptul că **unii politicieni nu înțelegeau această eventuală linie mare a Regelui , vrând să împiedice o viitoare conlucrare a Regelui cu tânăra generație** .Deci **necesitatea localizării răspunderii** la anumiți politicieni , sau mai bine zis **a lui Armand Călinescu** , și **justificarea într-o oarecare măsură a liniei regale prin cerințele de moment ale politicii externe** . >

Acest p.d.v. a fost difuzat pentru contrabalansare , chiar dacă naștea nedumeriri că **justificau** " **tocmai capul răutăților** " [-----]

C.Papanace / febr,'43,retro ' aug..'38

▣ **Arestarea lui Papanace** ▣ **Horia Sima** preia comanda

Trebuia să plece la Brașov , să se întâlnească cu **Alec Cantacuzino și cu Vasile Cristescu** ,pentru a pregăti cu Cosmovici apariția broșurii "**Procesul Căpitanului** " , pe care o inițiasse Belgea. **Dar ... a căzut și el în mâna poliției !** Un denunț anonim , arăta poliției că **se pregătește un complot macedonean contra Regelui** , cu ocazia înmormântării Reginei Maria. **Duli Sterie** era prezentat ca **element de legătură a acestui complot** și era foarte supravegheat .Întâmplător, Papanace a mers să doarmă acasă la Duli Sterie.

Poliția a intrat în casă , i-a arestat , l-a dus la sediul poliției, unde li s-a luat interogatorii verbale. A doua zi a aflat că **într-o cameră apropiată era reținut Belgea.)!** A profitat de un moment când s-a dus la closet și s-a abătut pe acolo.

Stătea într-o cameră **împună cu Mircea Eliade** , cu care atunci a făcut cunoștință

[-----] A dat o declarație[-----]

După 3 zile, au fost chemați la **comisarul Davidescu** care **i-a anunțat că sunt liberi**.

Acesta i-a spus că nu știe ce să facă cu el și ... i-a dat drumul . **!Astfel a scăpat ca prin minune** . În aceeași zi, a fost prins și arestat **Ion Pâsu -Antoniu** .La interogatoriu , știindu-l arestat, ca să nu implice și pe alții, **a recunoscut că se întâlnea cu Papanace care făcea parte din Comandament** . Agenții au mers imediat la Davidescu ,dar era prea târziu ! El fusese eliberat cu un ceas mai devreme . S-a hotărât să dispară un timp din București și , împreună cu Ghiță Dragomir ,s-au stabilit la Predeal , unde stătea prin jurul mănăstirii și citea.

Conducerea Comandamentului a încredințat-o lui Horia Sima , având ca om de legătură pe **Costache Tega** ...El a cutreerat "ca un posedat" locurile pe unde trecuse Căpitanul .

Într-o noapte s-a apropiat de cabana legionară de pe Susai , care era păzită de câțiva jandarmi ... Mulți dintre camarazi plecaseră din București . **Nicu Șeitan, Victor Dragomirescu** și alții se refugiaseră printre stâncile prăpăstioase și inaccesibile ale Caraimanului , unde își făcuseră **adăposturi ca în vremuri de haiducie**.

C.Papanace / febr,'43,retro ' aug.- sept..'38

▣ **Papanace în contradicție cu Horia Sima**

În acest interval s-a tipărit la editura " Oastea Domnului" , a părintelui Trifa,broșura cu **Procesul Căpitanului** , inițiată de Belgea.**La 3 sept.'38** , împreună cu **Ghiță Dragomir** , **s-a întâlnit cu Horia Sima** , acasă la Costache Tega. Au discutat despre **distribuirea instantanee a broșurii** cu procesul Căpitanului și **darea la fund a tuturor leginarilor** , pentru un anumit timp ,deoarece **se așteptau noi arestări .I-a făcut aspre imputări lui Horia Sima privind nesocotirea tacticii stabilite** .Prima abatere se făcuse cu broșura . Se hotărâse ca broșura să apară cu un cuvânt introductiv sobru , cu conținutul său intrinsec, evitându-se semnificația apariției .Trebuia atenuată impresia că Mișcarea legionară activează organizată clandestin. " Ori, în prefața , s-a introdus **afirmația sfidătoare , declamatorie și inutilă**

că **Mișcarea este mai tare ca oricând** și se făcea **polemică cu Armand Călinescu** .
Cum putea să fie mai tare , când **Căpitanul și toți fruntașii legionari erau în mâinile călăilor ? !!** Această afirmație cred că l-a convenit lui **Armand Călinescu** care , după acalmia ce urmasese , avea prilejul să **înceapă din nou prigoana represivă** .

...Disensiuni și derută între legionari Înțețirea represiunilor....

13 sept.'38, **ziua de naștere a Căpitanului** .

Cu această ocazie, **Alecu Cantacuzino** a lansat un **Manifest** , pe cât de **tăios**, pe atât de **simțit** . Astfel **cei doi evadați** au intrat " într-o **acțiune sgomotoasă** , **rupând linia Căpitanului** .**Era o intrare prematură și cu multe riscuri . "**

Papanace nu se întâlnește cu ei .Au ținut legătura prin lordache Nicoară și , după căderea acestuia, prin Horia Sima. Toamna adusese o atmosferă încărcată de nervozitate.

Papanace se înțelegea din ce în ce mai greu cu Sima.

< Noi cei de afară nu putem lua asupra Mișcării păcatul de a fi provocat moartea Căpitanului , chiar dacă am ști precis că i se pregătește moartea ! >

Horia Sima spunea : **< Dacă nu dăm o lovitură de răsturnare a regimului , în această toamnă , Mișcarea moare ! >**

Nicolae Pătrașcu (care-l însoțea pe Sima) s-a exprimat : **< Ce să-i facem noi lui Corneliu Codreanu , dacă a ascultat de cei de la București și s-a dat în mâinile lui Armand Călinescu ? ! >****Călinescu avea tot interesul ca planul de totală distrugere a Gărzii să nu fie abandonat** ca urmare a politicii de **non-rezistență** adoptată de Căpitan .

De aceea, avea tot interesul să redeschidă prin provocări " dezordinile interne" La poliție, la prefectura Capitalei , **au început bătăile ; legionarii erau schingiuiți îngrozitor**. Printre victime , **lordache Nicoară** (i s-au rupt tendoanele de la tălpi)

Dumitru Grozea (i s-a străpuns limba cu o sulă) , **Lucia Grecu** (s-a aruncat pe fereastră)

...Horia Sima pregătea revoluția !

" După un timp, însă, am constatat că aceste exprimări la adresa Căpitanului , precum și **disperarea afișată că Mișcarea Legionară se prăpădește dacă nu dă lovitură**, nu erau simple expresii ale unei nervozități care se manifesta vizibil. Acestea au început să se traducă în fapt .

" Fără să mă anunțe, **au început pregătirile pentru " revoluție"** , chemând din fiecare județ câte **-10 legionari** , din cei mai buni, să vie la București cu pistoale și alte arme pe care le posedă Prin Ionel Zeană , care venise din Caliacra, Nicolae Șeitan de la Constanța, prin Ghiță Dragomir și prin alți cunoscuți din alte județe , am aflat de **această " revoluție"** , **pregătită clandestin de Horia Sima**. Era ridicolă , și ca număr de participanți , și ca pregătire .Printre cei **500 de inși** care trebuiau **să vie la București și să dea lovitură** , cred că erau strecurați și mulți agenți de poliție. " [-----]

" Cred că **Armand Călinescu era precis informat** și aștepta nerăbdător deslănțuirea " revoluției " , **cu mitralierele pregătite pentru ca să masacreze pe cei din lagăre și închisori , împreună cu Căpitanul** , precum și pe acei care erau să meargă să ia cu asalt anumite instituții publice.

" Imediat , cu ajutorul lui Ghiță Dumitrescu , **am contramandat dispozițiile și l-am chemat la ordine și tras la răspundere pe Horia Sima**. Imputările au fost violente .Dragomir l-a amenințat că dacă face lucruri de acestea care periclitează viața Căpitanului, răspunde cu capul "

" **Horia Sima s-a justificat că altă ieșire** din situația aceasta " disperată" , **nu exista !**

Impresia mea a fost însă că acest om clocotea de ambiția de a se afirma , cu orice preț, chiar cu moartea Căpitanului . Avea ceva din psihoza bolnăvicioasă a lui Erostrat , care a dat foc la templu , pentru ca măcar sub această formă să intre în isorie.

" Soluția firească ar fi fost schimbarea lui imediată .Acest lucru era însă foarte greu de pus în aplicare .El își făcuse legături cu elementele din provincie care acum erau greu de desfăcut [-----] N-am ajuns la o soluție radicală , am pus însă pe Ghiță Dragomir să-l supravegheze mai de aproape pe teren. [-----]

...Alecu Cantacuzino pregătea lovitură de Stat...

" De la Victor Dragomirescu aflasem că și Alecu Cantacuzino pregătește o " **lovitură de Stat**"

, având ca pivot **Corpul " Moța -Marin "** , al cărui șef era, și că , la o întrevvedere , i-a cerut lui Horia Sima să-i pună la dispoziție - în acest scop - și legăturile cu organizațiile județene. Acesta i-a obiectat că coordonarea acestei operații ar putea să o facă mai bine el , fiindcă se găsește pe teren.Și pentru ca Alecu Cantacuzino să nu l-o ia înainte , s-a grăbit el să grăbească " revoluția "

" Rămâneai încremenit de atâta lipsă de răspundere în acest joc de-a " revoluția " .

Aceste **atitudini divergente** și atât de **primejdioase** , pentru momentul de atunci , **nu le putea clarifica decât tot cuvântul Căpitanului.**

"Am spus lui Victor Dragomirescu să comunice lui **Alecu Cantacuzino să nu întreprindă nimic** până nu am **deslegare de la Căpitan** , iar **pe Horia Sima căutam să-l țin cât mai din scurt** . Așteptam să vie rândul la vizită a doamnei Codreanu , spre a comunica Căpitanului aceste lucruri. "

...Vojen , Dumitrescu , înclinau spre lovitură

Chemați de **Victor Vojen** (conducătorul Corpului muncitoresc) acasă la el , Papanace , Sima și părintele Dumitrescu , au aflat **sugestiile transmise de Micescu** (poate de Rege !) , privind soarta Mișcării :

< Legiunea trebuie să-l uite pe Codreanu și să se gândească să se apropie de Rege care este tânăr și care are calități de a conduce (?) Legiunea . >

" Soarta Căpitanului părea deci pecetluită ." **Horia Sima** a considerat că revoluția este inevitabilă ! ; părintele **Dumitrescu și Vojen** (cu pașaportul de plecare din țară în buzunar , **au găsit și ei necesară lovitură de stat !** .

Avocatul Cosmovici îl flata și încuraja pe Horia Sima ; Doar el , **Papanace , s-a opus** .

Au hotărât să aștepte desfășurarea evenimentelor (era în dramatică desfășurare criza sudetă) , fiecare rămânând pe poziția sa . [-----]

C.Papanace / febr,'43,retro ' sept . '38

...Papanace :rezervă regală pentru viitor

[LD : Este **soluția pe care Papanace** o susținuse de la început . De altfel, această soluție **va fi adoptată în viitor** , numai că din ea **va dispărea Codreanu** și beneficiar al ei **va fi Horia Sima !**]

...Clime Memoriu de clemență către Rege

" **În conjunctura externă** care se deschidea, **avea șanse de a se pune** , acum cu mai mult succes, **tema pe care ne-am pus-o la început** , și anume de a recunoaște necesitatea politică care justifică măsuri față de mișcarea legionară din partea Regelui și **de a pleda pentru necesitatea prezentă și viitoare ca să mențină rezerva legionară** , apropiindu-se cât mai mult de Mișcare .Un gest de înțelegere și de clemență , din proprie inițiativă , ce **l-ar apropia , în aceste momente , definitiv de Mișcarea Legionară și de Căpitan.**

[-----] În acest sens am întreprins o acțiune discretă .De la conducătorii legionari aduși la Jilava și pe urmă condamnați , ne-a venit un **Memoriu către Rege** și necesitatea de a se ajunge la o destindere .Era semnat de cei **18 conducători legionari** , în frunte cu **ing.Clime** . [-----] Se înaintase un exemplar oficial prin Grefa închisorii Jilava , dar nu se știa dacă **Armand Călinescu sau Camarila Palatului** (Urdăreanu) **nu l-ar fi oprit** .

..."Prietenii " Legiunii anihilați

" Trebuia găsit **cineva care să-i prezinte Regelui** și eventual **să facă sugestiile** în sensul **necesității destinderii și a avantajelor** ce rezultă pentru el prin apropierea și captarea ce o poate face tineretului .**Asemenea oameni erau greu de găsit** .Mai toți, în aceste momente grele , **stăteau retrași față de Mișcarea Legionară** ." **Nici simpatizanții legionari cu suprafață** de la care Căpitanul , când i-a apropiat de Mișcare , aștepta servicii pentru împrejurările grele , când legionarii nu au posibilități de acțiune , **n-au putut fi utilizați** .

" Unii, ca **Nae Ionescu** , s-au apropiat atât de mult prin atitudinea lor frumoasă de Mișcarea Legionară , încât **au fost internați și puși în aceeași categorie cu legionarii** . **Ei nu și-au mai putut da aportul** ." Alții , de pildă **Mihail Manoilescu** , pentru a evita inerente

riscuri , și pentru a atenua legăturile din trecut cu Mișcarea, **au evitat orice contact cu ea.**

Poate chiar de multe ori

au criticat atitudinea Căpitanului care " nu l-a ascultat " , pentru a se acoperi mai bine.

Concursul lui Mihail Manoilescu putea fi de mare folos, pentru **lămurirea cercurilor străine** și în special al celor **italiene** , cu care era în strânse legături , spre a obține influența lor

în favoarea Căpitanului . În scopul de a vedea ce putem aștepta de la el în acest moment greu , am trimis pe **Viorel Trifa să ia contact cu el** și să ne aducă un răspuns.

Rezultatul a fost aceeași rezervă la care ne așteptam.

...Averescu - un Hindenburg pentru regimul legionar ...

" Golul de politicieni în jurul Căpitanului era așa de mare încât nu-mi rămânea să folosesc decât **legăturile mele cu macedo-românii** .M-am adresat lui **Petre Papacostea [averescan]** .

[-----]" **Mareșalul Averescu** , prin prestigiul lui și cu vârsta înaintată , putea **să fie**

folosit ca un Hindenburg - așa cum îi plăcea lui să i se spună - **în pregătirea regimului**

legionar. M-am fixat deci **să întreprind această acțiune la Palat , prin Petre Papacostea.**

Știam că el a fost cândva **secretar al Regelui** , când acesta era prinț moștenitor , și se cunoștea bine cu **Gabriel Marinescu** . [---] Aveam încredere în el **ca macedo-român** , [---] în simțul de

solidaritate care ne leagă pe noi macedonenii , care rezistă tuturor divergențelor ,oricât de adânci ar fi ele. [-----] **I-am făcut clandestin o vizită acasă** . [-----]

I-am spus de la început că **am însărcinarea de a conduce Mișcarea Legionară** în aceste

împrejurări grele. [-----] **Trebuie împiedicat Regele ca să ajungă la o crimă prin**

asasinarea Căpitanului . Dacă acest lucru s-ar întâmpla , atunci în mod inevitabil România

va fi zguduită de **frământări interne foarte grave**, iar Regele va trebui să treacă mereu pe

cadavrele tinerețului , fiind că , după fanatismul care s-a creat , **mulți tineri din generația**

actuală nu-și găsesc nici un rost să supraviețuiască Căpitanului .

Momentul este deci istoric .Încă nu este târziu . [-----] Dacă nu se face acest gest acum ,

când situația politică evolua în sensul celor prevăzute de Căpitan , înseamnă că și cele din trecut au fost simple acțiuni de pornire personală .Cred că **s-ar putea ajunge la o rezolvare a**

crizei care bântuie România.Am convingerea că și Căpitanul ar accepta această soluție.

[-----] **Petre Papacostea** a sesizat imediat importanța chestiunii. **A recunoscut că pornirea**

Regelui contra legionarilor este încă foarte mare ,fiindcă el **a fost convins că toată acțiunea**

lor era pentru răsturnarea lui .Totuși se poate încerca .**A citit Memoriul** semnat de fruntașii

de la Jilava și l-a găsit că ține cont de psihologia Regelui . [-----] Despre rezultat a rămas să

mă anunțe , stabilind un nou contact Un exemplar din Memoriu , tot în original, l-am reținut eu .

A fost ars cu ocazia unei percheziții. Horia Sima avea și el un exemplar , cu intenția să

găsească pe cineva a să-l transmită Regelui .

C.Papanace / febr,'43,retro 'oct.'38

▀ **Linia "eroică" Psihoza " mușchetărească"**

[LD : Abordarea lui Papanace este interesantă și nuanțată , denotând un efort de înțelegere , străbătut de simpatie chiar , față de camarazii cu care a intrat în discordanță de vederi .

Dezaproband inițiativele lui Cantacuzino și Cristescu , el nu-i taxează drept trădători ,

dar nici nu concepe să-l sacrifice pe Codreanu , impulsurilor lor temperamentale .]

Acțiunea suferea de o anumită lipsă de sincronizare ." Venirea la București a lui **Alecu**

Cantacuzino , ceva mai târziu și a lui **Vasile Cristescu** , amenința să o turbure și mai

mult .După Manifestul lui Alecu Cantacuzino lansat cu ocazia zilei de naștere a Căpitanului

(13 septembrie) , a făcut și **Vasile Cristescu un Memoriu** către Rege , care urma și el să fie

răspândit . Era conceput **în termeni de avertisment** și care ,

cu tot patetismul , simțirea și adevărul pe care le conținea, **rămânea iritant.Horia Sima i-a**

adus Memoriul lui Cristescu . Papanace nu l-a găsit oportun ,și a atenuat atacurile la adresa

Regelui . A nemulțumit pe Cristescu .

La 13 oct.'38 , Alecu Cantacuzino a redactat un nou **Manifest** către legionari și prietenii

Legiunii . **Manifestul tipărit i-a fost adus lui Papanace de Horia Sima.**

Papanace a cerut oprirea difuzării lui, dar Sima i-a spus că o parte s-a și difuzat .

Tonul era violent și anunța că Mișcarea este hotărâtă să pună punct " îndrăznelilor d-lui

Călinescu " , fiind mai puternică ca oricând. **Se cerea revizuirea procesului Căpitanului**, pentru că "ofițerii slugarnici " n-au fost drepti cu Corneliu Codreanu .

Era o " explozie de revoltă " care nu putea servi nici unei lovituri de Stat , și nici nu putea contribui la atenuarea pornirilor contra Căpitanului . **Papanace i-a spus lui Sima :**

< Ne găsim la o grea răspântie. **Încercăm să-l salvăm pe Căpitan** . Cu o totală lipsă de răspundere , **vă jucați cu capul Căpitanului ; ați ales drumul care duce** în mod precis **la pieirea lui !** Prin acest *Manifest* **ați hotărât în mod definitiv moartea Căpitanului.**

Și de aceasta să nu credeți că nu veți răspunde ! >

" În lumea legionară și la ceilalți , **manifestul a făcut o impresie extraordinară** .Termenii tari în care era conceput , aduceau **o mare ușurare sufletească** .

Dar ce rost au toate acestea ,pentru o conducere care își are un plan de luptă și urmărește un scop ? **Eram îngrijorat , disperat ; vedeam că o psihoză " mușchetărească " se întinde până în sferile cele mai de sus ale cadrelor legionare .** " Cum se explică acest lucru ?

...Impulsivul Cantacuzino

" La această psihoză , venea acum și **temperamentul celor doi evadați** .

Alecu Cantacuzino avea el însuși **un temperament impulsiv** nu putea să reziste acestei psihoze generale .**Congresul de la Târgu Mureș [1936]** și mai ales **comportarea eroică din Spania [1937]** , i-a cultivat la maximum aceste predispoziții .De aici i s-a tras și faima pentru **conducerea Corpului de elită" Moța și Marin "** Această faimă îl ținea strâns legat de **linia eroică a destinului său** . [-----] **Drumul pe care putea merge el , era cel drept .** **Cel care stătea acum în față era cât se poate de complicat,**

deoarece **Căpitanul se găsea în mâinile călăilor, ca ostatic** .

La această trăsătură fundamentală de caracter, se adăuga și **o mândrie boierească** , cu profunde **aversiuni față de " coțcăriile și feloniile " lui Carol al II-lea.** De aceea , de multe ori **el aducea o pasiune în atac care depășea liniile tactice** pe care totdeauna le avea în vedere Căpitanul . [-----] Și Căpitanul era o fire impulsivă , cu un maxim sentiment de onoare , mândrie și demnitate .Dar avea și o mare putere de reținere , care reușea să țină în cumpănă aceste tendințe puternice . [-----]

"Atât el cât și Vasile Cristescu evadaseră cu gândul ca să acționeze în afară De evadarea lor , care făcuse atâta vâlvă , s-au legat mari speranțe.Dacă ar fi stat inactivi , ascunși undeva, s-ar fi crezut că au evadat pentru a-și salva pielea.Nu putea accepta Alecu Cantacuzino să audă : " *Uite ! a ieșit și Alecu , și tot n-a făcut nimic !*"

...Eroicul prof. Vasile Cristescu

"**Vasile Cristescu** era tot un temperament masiv. Frecventa clubul "Axa" El a intrat pe **linia eroică odată cu procesul de la Vlașca** , când a amenințat , **în mod violent , pe judecătorii incorecți și părtinitori** . În cele **6 luni de la Văcărești** la care a fost condamnat , și-a făcut faimă ,fiind că **era primul intelectual** , din noul val intrat în Mișcare ,**care rupea cu tradiția timorată a acestei categorii de oameni** . "Aceste calități excepționale se puteau valorifica atâta timp cât era **liber Căpitanul** .

...Evadații: șah la planurile criminale ,

" Eu am dat **o covârșitoare importanță politică faptului că Vasile Cristescu și Alecu Cantacuzino evadaseră** . Mai târziu se adăugase și **Victor Silaghi** .Aceste evadări **anulau o mare parte din prevederile tactice ale lui Armand Călinescu** ,care , poate , **nu voia să pășească la o lovitură decisivă** înainte de a avea siguranța că **îi are în mână pe toți acei cu suprafață și autoritate** de a putea continua imediat activitatea Mișcării Legionare .Ei constituiau **supapa de siguranță pentru viața Căpitanului** , de aceea **trebuiau să fie o rezervă sigură** prin care **să putem ține în șah pe asupritorii noștri** , făcându-i să ezite la pășirea pentru punerea în aplicare a **planului lor criminal** .

" Părerea mea a fost ca ei **să stea complet dați la fund** , și, pentru ca rezerva să fie sigură , **să treacă chiar peste graniță** , iar noi cei rămași pe teren să întreținem zvonul că sunt în țară și că apar pretutindeni . **Acest lucru însă n-a fost înțeles și a fost păcat** [--- -----] **Ei au perseverat să activeze pe teren**, cu ferma convingere că **numai printr-o lovitură se**

poate ieși din situația în care se găsea Mișcarea Legionară "

C.Papanace / febr,'43,retro' oct.'38

▣ **Hotărârea lui Codreanu: respinge evadarea**

Divergența în ce privește tactica de urmat era **categorică**. **Papanace** credea necesară **continuarea liniei tactice pe care o fixase Căpitanul Alecu Cantacuzino, Horia Sima și Vasile Cristescu erau pentru o lovitură de Stat.** Înainte de a pleca **d-na Codreanu**, soția Căpitanului, **la R.Sărat [închisoarea]** am avut, împreună cu Ghiță Dragomir, care îmi făcea legătura cu dânsa, **o lungă întrevedere**, plimbându-ne pe străzile dimprejurul Halei Traian și Labirint. **I-am expus situația de afară și divergențele ce există în Grupul de Comandă**, în ceea ce privește tactica de urmat, și **am cerut să precizeze Căpitanul**, din nou, **linia care este de urmat**, ținând seama și de situația lor de acolo, precum și de elementele pe care le au ei la îndemână. Am cerut **să lămurească ce-i cu zvonurile** care au circulat în legătură cu întrevederile pe care le-ar fi avut la Statul Major și **dacă se poate pune problema unei evadări**. [-----]

"Când s-a întors, **am întâlnit-o într-o mașină** condusă de un șofer legionar, în care era și **Nicoleta Nicolescu, Horia Sima și Ghiță Dragomir**. Mi-a spus că **tactica rămâne aceeași pe care a fixat-o la început. L-a supărat jocul de-a revoluția** și-a răspuns, în ceea ce-l privește pe Alecu care cere "deslegare pentru acțiune": **< Nu numai că nu-l desleg, dar îl leg !! >** " În ceea ce privește **problema unei evadări**, **nici n-a vrut să audă**. A refuzat categoric o foarte bună ocazie oferită de un ofițer și a spus că **nimeni să nu se gândească la asemenea lucruri, căci el nu acceptă evadarea, sub nici o formă**. În felul acesta **s-a lămurit și problema** care o frământa pe credincioasa Nicoleta. În ceea ce privește **convorbirile de la Statul Major**, a spus că **sunt invenții și că el n-a fost iciodată la București.** "**Grupul de comandă să facă tot posibilul să se înțeleagă** .

C.Papanace / febr,'43,retro' oct.'38

▣ **Regele, camarila față de Gardă**

Papanace a reluat acțiunea începută cu **Petre Papacostea**, deși Manifestul lui Cantacuzino rupseseră toate punțile. Din informațiile căpătate prin Papacostea, reeșea că **în Camarilă exista divergență** în ce privește **atitudinea față de Gardă**. **Gabriel Marinescu** ar fi fost chiar **în relații încordate cu Armand Călinescu**, deoarece susținea că **nu se poate duce la infinit cu prigoana Gărzii** și că ar trebui găsită **o formulă de împăciuire**.

După Manifestul lui Alecu Cantacuzino, în cercurile protipendadei **circula zvonul că Alecu ar vrea**, prin actele pe care le face, **să se scape de Codreanu și apoi, în fruntea Mișcării Legionare, să răstoarne dinastia**.

Se zvonise de un "**testament al răzbunării**". Regele avea izbucniri furioase când auzea numele lui.

C.Papanace / febr,'43,retro' sfârșit oct.- început nov. '38

/Se strânge cercul prigoanei

[LD : desigur că în carte nu voi intra în aceste amănunte. În toate cărțile de istorie, se urmărește firul raporturilor dintre personajele principale - în acest caz Codreanu, Regele, Călinescu - simplificând întrețesăturile, golind deseori episoadele de sens și reducând evenimentul la derularea cronologică. Nu am de gând să procedez astfel, dar va fi foarte greu.

...**Arestarea lui Cantacuzino**

N-a trecut mult timp și **Alecu Cantacuzino a căzut în mâinile poliției**, pe când avea o întâlnire cu nevasta-sa. [-----] " Prin arestarea lui Cantacuzino, **s-a pierdut o mare parte din siguranța Căpitanului**.

Atenția poliției se îndreptase acum spre celălalt evadat, **Vasile Cristescu**.

La Brașov, fusese găzduit de un gardian; la București, din oct, era găzduit în casa fraților Titi

și Sile Cristescu (fiii lui Dinu Cristescu) , în Colentina .Se întâlneau în grădină , deoarece bătrânul Cristescu (liberal) nu era suspectat.Fuse vizitat și de **Horia Sima, preotul Dumitrescu , Victor Biriș**

Deși luase act de indicațiile Căpitanului, **Horia Sima** încă mai susținea necesitatea acțiunii, deoarece **" Căpitanul nu are posibilități de orientare și deci tactica pe care o recomandă nu este cea potrivită. Noi trebuie să acționăm fără să ținem seama de ea."** Aveam impresia că **acest om** , acum , după arestarea lui Alecu Cantacuzino , care îi era concurent în " revoluție" , **se credea monopolizatorul acestui sistem** [-----] **Perspectiva unei revoluții** în primăvară , **devenise o obsesie .Omul voia cu orice preț să intre în istorie cu o revoluție** , **indiferent de rezultatul ei pentru Legiune , pentru Căpitan sau Țara Românească** "[-----] **Vasile Cristescu înclina tot în această direcție ."**

...P.d.v. a lui Papanace:

1. **Nu se poate da o lovitură de Stat** în condițiile existente, cu aparatul polițienesc pus la punct , cu întreaga armată în mâna Regelui, cu atenția îndreptată asupra Mișcării .
 2. O lovitură de Stat **atrage primejdie de moarte** pentru neamul românesc.
 3. Nu putem nesocoti **dispoziția Căpitanului** , cu atât mai mult cu cât capul lui și al celorlați fruntași legionari este în joc.
 4. **Căpitanul a respins cu hotărâre orice propunere de evadare** .Deci nu se poate concepe o lovitură de Stat , conjugată cu o evadare sau răpire a lui . Fără adeziunea lui de a ieși , nu se poate concepe o lovitură de Stat .
 5. **Lipsa cadrelor legionare de pe teren** , fiind arestate sau cunoscute și lipsa de arme , evidențiau cât de disproportionate sunt posibilitățile noastre
 - 6.**Prigoana a clătinat mulți legionari** , încât dacă se lucrează cu echipe numeroase , se ajunge, precis , în mâinile poliției .
 - 7.Consider **foarte exagerate știrile în legătură cu starea prerevoluționară din Ardeal** . În cea mai mare parte, nemulțumirile de acolo sunt captate de PNT .
 8. Chiar dacă prin imposibil o asemenea lovitură ar reuși , faptul că trebuie să primejduim viața Căpitanului îi anulează efectul material . **Mișcarea legionară are nevoie de Căpitan și de fruntașii legionari** .În caz de revoluție, sacrificarea lor este sigură .
 9. **Evitarea oricăror provocări . O nouă dare la fund.**
 10. Crearea unor echipe sigure , care să stea date la fund , de care să se poată dispune la nevoie .1
 11. Obiectiv : **trecerea iernii** , anotimpul cel mai greu pentru legionari .
 12. Să se aștepte **împlinirea unui an de lagăr , la 16 aprilie** , când., în urma declarației de onoare pe care le-a încuviințat Căpitanul, s-ar putea scoate o mare parte din cadre , și după aceea să se fixeze o lovitură [-----]
- Discuția a fost aprinsă și agitată . S-au despărțit fără a ajunge la un punct de vedere unitar . Peste două zile au realuat-o . A constatat că nu mai exista sinceritate și corectitudine legionară . Sistemul de minciună era folosit mai ales de Horioa Sima , care se folosea și de autoritatea lui Vasile Cristescu . Fiindcă ei erau doi , și el era singur, s-a gândit la un moment dat să treacă comanda lui Cristescu , pentru a avea el răspunderea . [-----]
- C.Papanace** / febr,'43,retro ' oct.'38

...Ion Antonescu –comandantul Legiunii ?

În discuțiile avute el a pus în discuție chestiunea unor diversiuni . Dintre ele, una de mari proporții , ar fi putut fi **implicarea numelui generalului Antonescu** .Unul din frații Noveanu (profesor la Liceul român din Sofia) i-a transmis despre niște **convorbiri pe care le-a avut la Predeal** cu g-ralul Antonescu ,acesta s-ar fi exprimat că **<dacă Codreanu i-ar fi dat lui conducerea Legiunii , nu se ajungea aici >**

S-a gândit să ia legătura cu generalul și să-i predea comanda Mișcării Legionare .

" Această manevră era în sensul aceleia a Căpitanului cu Maniu , când a spus că < dacă ar fi să cad eu , să urmați pe omul de caracter , care este Maniu . >

)! Prin aceasta **se avertiza Regele să nu se mai gândească la soluția exter.minării Căpitanului** , fiind că **forța legionară nu se va risipi** , ci **se va grupa și mai hotărât în**

jurul acelor care sunt adversarii lui. [-----]

Întrebarea se punea dacă **Antonescu nu se putea înțelege cu Regele** și, o dată proclamat șef, **să nu fie el interesat de a scăpa de Căpitan !Trebuia deci întrebat Căpitanul** .

Cu toate aceste neajunsuri , **eu eram totuși ferm pentru antrenarea lui Antonescu la Șefia Mișcării , în lipsa Căpitanului** .

Această manevră a fost întâmpinată cu obiecțiuni , cumn că Antonescu era ambițios , și, o dată punând mâna pe Mișcare , mai ales dacă i se întâmpla ceva Căpitanului ,nu va mai putea fi înlăturat .Cu toate acestea, **Papanace voia să comunice Căpitanului acea propunere** Anunțarea călătoriei Regelui în Anglia , a ridicat însă alte preocupări [-----]

Un lucru foarte curios despre care **ne-a parvenit de la Căpitan**, a fost că **tot ce se discuta în Comandament , se știa a doua zi la poliție** .**"Eram foarte stupefiați !** După venirea lui Cristescu în Comandament , ne strângeam :

Vasile Cristescu , eu și Horia Sima. Adeseori asista și **Titi Cristescu** și câteodată **Pătrașcu** .Horia Sima era întovărășit de **Biriș**

C.Papanace / febr,'43,retro' 13 - 28 nov.'38

▣ **Turneul diplomatic al Regelui (Londra - Berlin)**

▣ **" Revoluția" lui Horia Sima din Ardeal**

" La 13 noiembrie s-a anunțat oficial vizita Regelui la Londra.Imediat au început să circule **zvonuri despre asasinarea Căpitanului**. Sursa era serioasă.**Gabriel Marinescu , Costică Argetoianu** , ar fi declarat următoarele : **< când regele se va întoarce, Codreanu nu va mai exista . >**"

Generalul Coroamă (șeful Gărzii Palatului) , foarte atașat sufletește de Căpitan , a cărui soție era înfocată partizană a Mișcării, le spusese că **Regele nutrește gânduri asatine** asupra Căpitanului , dar a ezitat . Erau acestea **indiscrețiile clasei conducătoare** , flecară și neserioasă , sau se urmărea **o provocare a legionarilor ?**

Cei trei din Comandament - Papanace, Sima și Cristescu - s-au întâlnit în grădina lui Titi Cristescu și **au făcut un text** ,care s-a răspândit .Concomitent , probabil la sugestia Poliției, circula și un **Manifest al Căpitanului** , în facsimil, care **îndemna la răbdare și liniște** .

"Politica de dare la fund a Mișcării Legionare , în sensul că nu s-au produs reacțiunile care se așteptau , a vrut s-o folosească Regele Carol al II-lea , spunând la Londra cu emfază că a reușit să înăbușe Garda de Fier ." [-----]

"Am rămas foarte surprins când, într-una din consfăturile obișnuite , **Horia Sima** vine cu propunerea : **< Nu trebuie să lăsăm această călătorie a Regelui să decurgă în liniște ; aceasta îi consolidează poziția , iar Mișcarea Legionară , pierzând și acest moment , va rămâne la discreția lui . >** [-----]

" **În Ardeal au început tulburări .O bombă a fost aruncată în Templul evreesc din Timișoara .Un evreu fruntaș a fost împușcat la Oradea .Uzina din Cluj a fost aruncată în aer**. Horia Sima radia de bucurie că a început revoluția [-----]

La 28 nov. 1938 [-----] am aflat despre **atentatul asupra rectorului** Universității din Cluj, Ștefănescu Goangă . Am rămas uluit .Mă înăbușeam de revoltă .Trebuie să fie inconștienți sau agenți provocatori cei ce au făcut actul . [-----] Mai târziu, cu ocazia primului exil la Berlin, în anul 1939-1940 , am aflat de la Laurențiu Vereș [-----] că **și acest atentat s-a executat** în urma **ordinelor categorice ale lui Horia Sima** , date de el personal . [-----]

Este partea cea mai întunecată a acestor vremuri , care **vor trebui cercetate minuțios și definitiv clarificate** , căci multe **întâmplări suspecte se întretaie** în acest interval de timp , **în preajma asasinării Căpitanului** . [-----]

C.Papanace / febr,'43,retro ' 29/ 30 noiembrie '38

▣**Papanace: Asasinarea Căpitanului** .

"**Ziua de 29 noiembrie a trecut cu greu** ,de înfrigurarea temerilor. [----] Imediat după prânz, auzim vocea găunoasă a crainicului de la radio , anunțând că peste puțin timp se va difuza un important **Comunicat** al **Corpului II de Armată** . Am tresărit ca mușcat de șarpe. Ce să fie ? ...

S-a citit apoi Comunicatul Oficial , prin care **se anunța asasinarea Căpitanului , Nicadorilor și Decemvirilor** .Conținutul lui era :< **În noaptea de 29/30 noiembrie cr. s-a făcut un transfer de condamnați la închisoarea R.Sărat la București-Jilava. În dreptul pădurii ce corespunde km. 30 de pe șoseaua Ploești-București , pe la orele 5 , automobilele au fost atăcate cu împușcături de necunoscuți care au dispărut și în acel moment , transferații, profitând de faptul că transportul se făcea în automobile Brek tip jandarmi ,deschise și pe timp de noapte cu ceață deasă , au sărit din mașini , îndreptându-se cu vădită intenție de a dispărea în pădure .Jandarmii , după somațiile legale, au făcut uz de arme.**

< Au fost împușcați :

Corneliu Zelea Codreanu, condamnat la 10 ani muncă silnică și 6 ani interdicție .
Constantinescu Nicolae, Cranica Ion și Doru Belimace , autorii asasinatului comis asupra lui I.G.Duca , condamnați la muncă silnică pe viață .

Carătănase Ion, Bozântan Iosuf, Curcă Ștefan, Pele Ion, State Gr.Ion, Atanasiu Ion, Bogdan Gavrilă , Vlad Radu, autorii asasinatului comis asupra lui Mihai Stelescu , condamnați la muncă silnică pe viață .

Georgescu Ștefan, Trandafir Ion, condamnați la câte 10 ani de muncă silnică , pentru asasinat asupra lui Stelescu

<Atât parchetul militar al Corpului II Armată pe teritoriul căruia s-a întâmplat cazul,cât și parchetul civil , fiind înștiințate , au venit la fața locului și au constata în mod oficial moartea celor numiți mai sus , de către medic, prin încheiere de proces -verbal .A autorizat înmormântarea cadavrelor , rămânând mai departe în cercetarea cazului .

< Comandamentul militar , după propunerea parchetului și pentru motive de ordine publică , a aprobat ca înmormântarea să se facă la subcentrul militar Jilava , fapt ce s-a executat în dimineața zilei de 30 noiembrie a.c. , prin îngrijirea închisorii militare Jilava >

" Am ascultat încremenit de groază , uluit . Am izbucnit în plâns.Alții au gemut înăbușit . Ne venea să urlăm ; să ieșim în stradă , să tragem în oricine ne ieșea în cale .În această țară , în care n-a putut trăi Căpitanul, nimeni nu mai merită să trăiască .Catapeteasma Neamului Românesc se năruie. Destinul acestui neam vedem că este fulgerat și rupt în țandări .
Generația celor ce l-au cunoscut pe Căpitan rămâne dezaxată și fără rost de a mai trăi .
Abisul parcă se deschidea să înghită Neamul Românesc.Neam Românesc, Neam fără de noroc !
Și în momentul când noi **ne zvârcoleam de durere** ,și ca noi , milioane de Români , **postul de radio românesc emitea** , după citirea comunicatului , **reclame negustorești** : cântece cu Gioni și cu crema de ghetete Gladys [-----] Mult timp după aceea, n-am mai deschis aparatul de radio ."

C.Papanace / febr,'43, retro '30 nov.'38

▣ **Mișcarea Legionară - prima mișcare autoritară decapitată**

[LD : foarte incitantă opinia lui Papanace privind faptul că **Garda a fost primul partid autoritar clădit pe principiiul " șefului unic " care a fost decapitată !**

Era în toamna anului 1938 , când **Mussolini, Hitler, Franco ...** ajunseseră stăpâni în țările lor și când acțiunile își urmau drumul triumfal . Nu știu dacă să scot din asta vreun specific românesc.... având în vedere felul cum a fost lichidată și... ce a urmat .]

Seara, s-au întâlnit în grădina lui Titi Cristescu : Horia Sima , Vasile Cristescu , Victor Dragomirescu , Nae Smărăndescu , Stelian Stănicel ... Toți erau îndurerați și cu ochii înroșiți de plâns.[-----] În acel moent de durere **am văzut toată neseriozitatea treburilor de mai înainte** . Deși preconizasem să se renunțe la periculosul joc " de-a revoluția" ,și să se facă anumite **echipe de oameni siguri și înarmați** , de care să se poată dispune în orice moment , **nimic nu era pregătit** .În loc de aceasta, s-au făcut **câteva provocări desordonate** și fără nici un rost pozitiv pentru Mișcarea Legionară .Acestea **au dat un prilej** în plus să se pășească la **asasinarea Căpitanului** .

[----] **Horia Sima nu avea nimic organizat** în cazul că ar fi fost necesară această bătălie [-----]Astfel că acum, **formulele exaltate și " revoluția " dispăruseră** . Mi-au arătat **un manifest** , deja tipărit în cursul zilei , semnat de **Vasile Cristescu și Horia Sima**, prin care se îndemna ca legionarii să-și păstreze calmul și să nu reacționeze la voia întâmplării . Vasile Cristescu s-a scuzat că **nu mi-a trecut numele pe manifest** ,întrucât nu a avut posibilitatea să mă consulte dimineața , dacă îl accept sau nu .

"Se intra într-o nouă fază . Acum , acțiunea intra și pe panta răzbunării .

Așa ceruse Căpitanul .Așa fusese cultivată opinia publică ...

Căpitanul fusese asasinat ! Guvernul a anunțat cinic acest lucru și legionarii nu mișcă !
[-----] Pe de altă parte , **guvernul păstrase ca zălog restul frunțașilor legionari** ,
în special pe cei de la R.Sărat , **deși și exterminarea lor era sigură** ,știindu-se că după
asasinarea Căpitanului , nu se vor mai putea întinde punți de înțelegere între Regele Carol și
legionari . [-----]

" **Distrugerea Mișcării Legionare trebuia să alterneze acum ,când pe latura fizică ,
pentru acei care se dovedeau intransigenți,când pe latura morală , pentru acei care erau
gata de a face compromisuri** peste jerfa Căpitanului .

Această primejdie din urmă era mai mare , fiindcă **clătina credința la mai mulți ,
și trezea decepția și desnădejdea** , că nici școala Căpitanului n-a putut să formeze
caractere ; că neamul românesc nu se poate ridica din situația în care se găsește .
[-----]

" **Vestea asasinării Căpitanului** a zguduit profund lumea , și , bineînțeles,
cu deosebire pe legionari . **Mulți nu au mai văzut alt sens pentru viața lor decât răzbunarea.**
Alții, coninuarea luptei pentru ca **temelia dată de Căpitan Mișcării Legionare este peste**
veacuri și valoarea operei lui se va valorifica cu atât mai bine ,cu cât va dura mai mult .
Cei care n-au avut credință sau au simulat doar legionarismul , din oportunism sau calcul
politic , **au început să se clatine.**

" Se deschidea o fază de tranziție foarte grea , poate cea mai grea dintre toate .

**Din mișcărilor autoritare care se bazează pe principiul " Șefului Unic" ,
Mișcarea Legionară era prima care era decapitată în opoziție
și în plină prigoană , cu aproape toți frunțașii încarcerati .**

Un astfel de caz este, prin însăși natura lucrurilor , greu de consecințe .

El atrage o gravă turburare de structură . "

C.Papanace / febr,'43, retro'dec.'38

/Deruta legionarilor;Declarațiile de "spășire"

" Peste câteva zile de la comunicarea asasinării Căpitanului, la **3 decembrie 1938 ,legionarii
din lagăre și închisori** au semnat o **declarație colectivă** în care înțelegeau acum **să intre în
ordinea legală și să se supui noii stări de lucruri** .Cei care voiau să scape cu orice preț,
dădeau și declarații particulare cu injurii la adresa Mișcării și Căpitanului . Pe declarația
colectivă , **figurau nume a căror credință nu putea ,prin trecutul și caracterul lor, să fie pusă
la îndoială . Motive de calcul tactic, intimidarea,dorința de a ieși afară ,pentru răzbunare ,
iar la unii lașitatea ,a determinat această adeviziune."**Evident, **efectul făcut asupra maselor
legionare de afară , a fost descurajator . Desorientarea era mare** , întrucât **posibilitățile de
contact cu legionarii erau aproape complet întrerupte.** [-----]

a ieșit zvonul **< Căpitanul trăește ! >** Pe această predispoziție a manevrat

Siguranța .Aceasta a început să lanseze **fel de fel de versiuni** din care să rezulte că
Căpitanul a reușit să scape de sub escortă și , cu un grup , să treacă peste graniță .

După lovitura de șoc , **se urmărea diluarea oricăror revolte** , din care să mocnească eventual
comploturi și acțiuni subversive . [-----]

C.Papanace / febr,'43, dec.'38 -ian.'39

≈1939.Noua tactică de luptă .

1. Lupta trebuia continuată

2. Un grup intransigent și care să nu facă nici un compromis **trebuie să poarte steagul
Mișcării**

3. **Elementul răzbunării Căpitanului intra în considerare** , nu numai ca o sete a unei pasiuni
omenești ,dar ca și un calcul politic , fiindcă din moment ce Căpitanul este mort, **intră în vigoare
, în mod automat ,și testamentul său,prin care a cerut , în mod expres, să fie răzbunat .**

4.**Viața celor din închisori** va precumpăni mult, dar **nu în aceeași măsură ca atunci
când era Căpitanul printre ei** , pentru că ar însemna să nu se mai facă nimic. [-----]

5.Ca metodă de luptă : **să simulăm** că suntem derutați de diversiunea Siguranței și că trăește
Căpitanul , pentru a le da iluzia potolirii revoltei legionare și,întorcându-le manevra , **să fie izbiți**

asasinii Căpitanului .

6. Izbirea nu se poate face cu mase de legionari , ci prin **echipe de sacrificiu ,vizând deodată cei doi stâlpi ai tiraniei : Carol al II-lea și Armand Călinescu . [----] "**

***Suplică de grațiere către regele Carol, 1 ian.'39**

("România" , an II, nr.2225 , 15 ian.'39)

[LD: asta este fișă luată de mine din presa timpului]

Cu prilejul Anului Nou,**Carol a dat o amnistie** pentru procesele intentate deținătorilor de publicații clandestine, broșuri , manifeste etc.

Ziarele au publicat apoi zi de zi mesaje de supunere lată o atare "suplică de grațiere :

*<Ultimele evenimente au pus capăt unui capitol din viața noastră.Astăzi există un singur om , o singură voință, o singură energie în jurul căreia trebuie să se unească întreaga națiune română: Maiestatea Voastră.[...] în fapt, orice acțiune care nu s-ar încadra sub semnul Regalității o considerăm o nebulie >*Semnează: **ing.Virgil Ionescu, Traian Cotigă, Mihail Polihroniade, Neculai Totu, Bănică Dobre, dr.Paul Craja .**("Universul, an 56, nr.1, 1 ian.'39)

...Alte comunicate dezvăluiau în schimb că legionarii își încălcau aceste angajamente :

"13.ian.'39.În urma faptului că **prof. Nae Ionescu și-a călcat angajamentul** luat față de autorități , i s-a fixat un nou **domiciliu obligatoriu , pe un an, la Miercurea Ciucului."**

****Notă:Ziaristii de la "Porunca Vremii**

[LD: document fișat de mine din arhivă Nu am cum să le folosesc și m-am hotărât să le intercalez în sinteza lui Papanace]

Direcția generală a Poliției.Corpul detectivilor Secția I, 3 ianuarie 1939.

În cercul ziaristilor naționaliști de la "Porunca Vremii" se spune că **CZC a deviat de la principiile curat naționaliste și s-a îndreptat împotriva regelui Carol pentru că :**

a)CZC dorește să fie mai mult decât prim-ministru când legionarii vor veni la putere .

b) În mișcarea legionară s-au infiltrat mulți anti-monarhiști : prof. Forțu, dr.Gerota, Nae Ionescu, M.Manoilescu

c) S-au infiltrat și niște francmasoni : ing.Mateescu, col.Lupascu

d) A primit subvenții de la instituții în care rol de conducere îl au personalități străine de neam (de la Reșița, de la Auschnit)

(Arhiva ISISP, fond V, dosar nr.226, f.37)

Papanace /:

...Procesul laboratorului aruncătoarelor de flăcări ...

Pentru atingerea scopului, **s-a reluat acțiunea aruncătoarelor de flăcări** , inițiată de Belgea, pentru ca **echipele de sacrificiu să poată pătrundă cu forța în Palatul Regal** ,pentru a pedepsi pe monstruosul asasin al Căpitanului .

Explozia din Căpitan Oarcă (7 ian.'39) , datorită unei neatenții , a zădărnicit întreg planul cu aruncătoarele de flăcări .Lct. Nae Dumitrescu , care lucra în laborator, după ce a rezistat tuturor torturilor fără să trădeze, a fost asasinat prin ștrangulare în beciurile poliției din București .

Datorită indiscreției lui Conteș, care n-a putut rezista torturilor, **au fost arestați toți cei ce au dat concurs material la această acțiune: dr.Zisu C, av. Dimitrie Dimitrescu , ing. Dtru Popescu , av. Pârvolescu , patru studenți și alții .**

Cu mici excepții , toți **au fost condamnați pe data de 22-23 febr.'39** , de către Tribunalul Militar al Capitalei , la închisoare (8-9 ani) sau lagăr de concentrare ...

Astfel a fost ratată acțiunea aruncătoarelor de flăcări .

...Asasinarea prof. Vasile Cristescu ...

Cercul de fier se strângea .După explozie, **s-a întâlnit cu Horia Sima și Vasile Cristescu** (găzduit la ing.Vișteleanu) A fost **ultima lor consfătuire**.
Atunci **I-a văzut ultima oară pe Vasile Cristescu** . L-a sfătuit să părăsească țara ca să asigure conducerea Mișcării. **A rămas neânduplecat .Urma să-și găsească altă gazdă .**
A spus :< **Nu plec. Vreau să stau să anunț la radio victoria Legionară .** >[-----]
Pe 26 ian.'39 , gazetele publicau cu litere de-o șchioapă **asasinarea profesorului Vasile Cristescu . Gazda lui**, pictorul Iacob Coterbic, a fost **arestat și omorât în bătai în beciurile poliției** . Operațiunea fusese condusă de Otto Reiner , sadicul polițist de la Prefectura poliției Capitalei . **Noi decrete au apărut cu măsuri foarte aspre împotriva gazdelor de legionari** .Prin noile decrete, s-a înființat **Cartea de Imobil**, care transforma în **auxiliar al Poliției pe proprietar și colocatari** .

...Horia Sima părăsește țara

A încercat să refacă legăturile cu Horia Sima, dar nu s-a putut . A aflat mai târziu că, după asasinarea lui Cristescu , **pe 4 febr.'39 , a trecut frontiera**. A rămas surprins că **nu a lăsat nici o vorbă de plecarea lui** . Enigma lui a devenit și mai mare când a aflat mai târziu că **a lăsat pe Vârfureanu să facă legăturile cu organizațiile !**
"Vârfureanu, omul de încredere a lui Horia Sima , în toate revoluțiile pregătite și neisbutite până atunci , dovedit mai târziu agent informator,este cheia atâtor nenorociri . Mă întreb însă,cum de n-a căzut Horia Sima care avea mereu contact cu el ? Iată un lucru care va trebui explicat . [-----]
Cu această îndoială în inimă și cu gândul la viitorul Legiunii , îmi dădeam seama și mai mult de **copleșitoarele greutăți** , după cum și de **covârșitoarea datorie** , răspundere , ce ne incumbă - nu numai nouă, **celor de la conducere** , ci și **fiecărui legionar în parte - pe drumul nou pe care trebuie să pășim de acum înainte , pe drumul... FĂRĂ CĂPITAN** "(p. 135)
C.Papanace . *Fără Căpitan*, [1943] , retro '38-'39

45.)Gr.Gafencu (noul ministru de externe), declarații, 23 dec. '38

/Aducerea sa- legată de suprimarea Gărzii ?

[LD: Aducerea sa la Externe , legată de **suprimarea Gărzii de Fier ?**]
În explicațiile pe care i le-a dat lui Stelzer în legătură cu **asasinarea lui Codreanu** , **Gafencu** i-a mărturisit că **grupul PNT** din care făcea parte **nu a aparținut de facțiunea guvernamentală "** [LD :**aluzie la Maniu -Mihalache**] **care se pregătea să răstoarne guvernul** , ci declarase că **se pune la dispoziția pentru a ajuta să salveze țara** .
(Cf. **Les archives secrets de la Wilhelmstrasse** , p. 411)
////////////////////////////////////

/ Necesitatea întăririi politicii externe .

În lucrarea sa memorialistic -diplomatică , de altfel, el a afirmat că aducerea sa la departamentul afacerilor străine (23 dec.'38) a fost legată de **suprimarea mișcării gardiste** și de **necesitatea întăririi politicii externe** consacrată în exclusivitate intereselor țării .
(Cf. **Préliminaires de la guerre a l'est . De l'accord de Moscou (21 aout 1939) aux ostilités en Russie** (22 juin 1941) , Eglhoff, Paris, 1944 .
////////////////////////////////////

#Comitet de acțiune al Gărzii de Fier la Berlin / Sprijinul acordat de Rosenberg /

#Corp român de voluntari legionari :provocarea răscoalei legionare în țară /

Gafencu către Călinescu .(Arhiva ISISP, fond XV , dosar 451, vol II , f. 204)
...**Legatiia din Geneva** transmite următoarele informații :**La Berlin**, s-a organizat un **Comitet de acțiune al Gărzii de Fier**, sunb direcția lui Filipescu (nume fals)

În **ianuarie 1939** , se va concentra în Ucraina subcarpatică un **Corp român de voluntari** , pentru a spijini **o răscoală a gărzii de Fier , în țară** . Au început instrucția . **Ministrul german de război** , le-a dat **10.000 arme , 20.000 pistoale automate , 400 de miztraliere** . **Oficiul Extern** (Rosenberg) , a luat măsuri ca , concomitent cu mișcarea Gărzii de Fier , **la granițele noastre să fie puternice demonstrații ungare și bulgare** .
Gafencu la Externe dec.'38

Guvern Miron Cristea -III - 1 febr.'39 -6 martie'39

Armand Călinescu- IV -7 mart -21 sept.'39

46) Demisia și reconstituirea Guvernului , emanație a FRN 1 febr.'39

-IPSS Miron Cristea - președ. Consil. de Miniștri (bolnav, nu participă)

/Troica antilegionară:Călinescu,Iamandi,Marinescu

-**Armand Călinescu**- vicepreședinte (apoi președ.),**ministru de Interne**,interimar la Apărare Națională

- **Victor Iamandi** -Justiție (continuă)

- g-ral **Gabriel Marinescu** -**subsecretar de Stat, Interne** (continuă)

- **Eugen Titeanu** - subsecretar de Stat al Propagandei ,Ministerul de Interne (continuă)

- **Coriolan Baran** - **subsecretar de Stat , Interne**

47)Acțiuni răzlețe legionare,semnalate de organele de Siguranță ,febr.'39

[LD:procesul atentatorilor lui Ștefănescu -Goangă ;acțiuni teroriste dirijate de Horia Sima ; grup de atentatori la viața lui Armd.Călinescu]

▣**Raportul Poliției, Siguranței , Jandarmeriei**

(Arh.ISISP, fond XV, dosar 451, f. 105-106)

Într-un **Raport** detaliat întocmit de **Subsecretariatul de Stat** al Poliției , Siguranței și Jandarmeriei , cuprinzând **activitatea mișcării legionare** între ian..-mart.'39 ,se semnalau :

-arestarea unor **curieri ai lui Horia Sima** (2 ian.)

-arestarea a **3 legionari** care procuraseră **informații pentru Horia Sima** (3 ian.)

-descoperirea câtorva **case conspirative** ;

-un proiect de lovitură de stat , cu **planul ocupării a Școlii pregătitoare** de ofițeri de infanterie din București (6 ian.)

-explozie urmată de percheziție în **str. Căpitan Oarcă : depozit legionar** (7 ian)

-complicitatea unui locotenent care a înlesnit **trecerea în Polonia** a legionarilor **Viorel Trifa, C.Cristescu , N.Petreășcu**

-împușcarea , în cursul unei descinderi , a **legionarului V.Cristescu** (28 ian.)

Raportul se încheia cu constatarea că ,între 20 febr. - 20 mart. ,

mișcarea legionară,sub toate formele , **și-a diminuat acțiunile teroriste.**

▣**Grup de atentatori ptr.asasinarea lui Călinescu**

/La 8 febr.'39 ,a fost arestat un **grup de atentatori legionari** care puseseră la cale **asasinarea lui Armand Călinescu** (pe 6 febr),dar eșuase datorită **vigilenței organelor de ordine**

S-au confiscat numeroase pistoale automate, grenade, cartușe , material pentru petarde , etc.

(" Argus",an XXVIII, nr.7753 ;"România", an II ;"Timpul",an III, nr.640,13 febr.'39)

Procesul s-a judecat la Tribunalul militar al Capitalei , inculpații fiind condamnați la închisoare între 1.8 ani .("Timpul" , an III, nr.653, 26 febr.'39)

/Condamnarea atentatorilor lui Ștefănescu-Goangă

În acele zile,tribunalul militar din Cluj judeca procesul atentatorilor la viața rectorului Florin Ștefănescu -Goangă și a altor legionari vinovați de instigații și terorism
La 11 februarie ,s-a dat sentința , la care s-au pronunțat 2 condamnări la moarte , o condamnare la muncă silnică pe viață și 35 de condamnări între o lună și 15 ani
("Timpul" , an III, nr. 640, 13 febr.'39)

/La 17 febr. '39 ,radio " Breslau" prezenta elogios o carte a lui CZCodreanu ,apreciind că ,
dacă ar fi trăit ,< România ar fi fost aliată cu Germania și Italia iar Axa Roma -Berlin ar fi avut calea deschisă până în Rusia Sovietică >

(Arh.ISISP, fond V, dosar 227, f.26)

48) Armand Călinescu ("omul de oțel") ,interviu "Paris Soir " ,22 febr'39

("Timpul" ,an III, nr. 651 , 24 febr.'39)

▣"Garda de Fier nu mai există !

Este , poate , păcat pentru dvs ziaristii ,căci era un excelent subiect de reportaj senzațional ,
dispărut acum pentru totdeauna .

Iertați-mă dacă vă iau astfel pâinea de la gură " - se scuză râzând Călinescu
Armd.Călinescu / 22 febr.'39

49.)Activitatea legionarilor din Germania , mart.'39

Dare de seamă aCentrului contrainformativ nr 1,către Statul Major Corp IV Armată ,
17-26 mart.'39 (Arh.ISISP, fond XII , dosar 2454, f. 7-10)

[LD : după ce prezintă starea de îngrijorare a populației, hotărârea de apărare a granițelor ,
comentariile nefavorabile la adresa acțiunilor lui Hitler , desamăgirea față de atitudinea statelor
mari democratice care nu au sărit în ajutorul Cehoslovaciei ...]

/Legionarii refugiați

b)Cercurile legionare privesc cu simpatie apropierea granițelor germane de România

În Germania , **activitate intensă a legionarilor refugiați .**

"**Organizațiile legionare vor avea același rol ca formațiile național-socialiste** care au funcționat în Austria și Cehoslovacia."

-Comandament legionar la Berlin

(Cf. Legiunea în imagini, Albumele Traian Borobaru, p. 57)

O mare parte dintre legionarii refugiați se stabilise la Berlin.În primăvara lui 1939,**grupul legionar din Berlin** va organiza un **Comandament** ,sub conducerea **preotului Dumitrescu -Borșa**, din care mai făceau parte :**C.Papanace,Alexandru Constant,V.Silaghi .**

Acest comandament ar fi dat "**dezlegare**" lui **Miti Dumitrescu "să răzbune"** pe Căpitan , drept care el se va reîntoarce în România iar în sept. va excuta asasinarea .

-Horia Sima (Berlin),pregătirea unor asasinate simultane ,mai '39

(Arh.ISISP, fond V, dosar 227, f. 27, 105-110)

Horia Sima ar fi însărcinat un **grup de legionari** să pregătească și să înfăptuiască un **atentat simultan** ,în care **să asasineze pe Carol ,Călinescu** și alți înalți funcționari implicați în asasinarea lui Codreanu .

Vârfureanu ar fi **desconspirat** această intenție din care cauză va fi asasinat la Jilava ,

în noaptea de 26 / 27 nov.'40

50)Alegeri parlamentare sub firma FRN , iunie 1939

(A IC, fond PCM,dosar 169 / 1939)

[LD : 30 mart.2004. Mărturisesc că sunt încântată preiau paginile din cartea mea , pentru că le consider realizate . (p. 252- 255) Voi urmări , însă , cu precădere ,implicarea **oamenilor din vechile partide politice** ,pentru a demonstra **neschimbarea clasei politice** în noul regim și, prin asta ,**să pun în discuție însăși esența sa.**

Vezi fișier : **Parlament X**

/Legionarii:au anulat voturile

Despre legionari se spunea că , la alegeri, **și-au anulat votul**, introducând în urne **fotografiile ale lui Codreanu** ,manifeste **verzi** cu **fostele semne electorale** ale Gărzii !

/Parlament fără legionari

Cum **nu fuseseră primiți în FRN**, cum **regele nu numise dintre ei nici un senator** ,cum **nu puteau fi senatori de drept,legionarii nu sunt în Parlament.**

În schimb ,simpatizanți de-ai lor, da . **Ex.senatorul Mihail Manoilescu**

(Arh.ISISP, fond XII, dosar 451 , vol II, f. 169-173)

51.)Deschiderea Parlamentului / protocolul parlamentar / 7 iun.'39

Mesajul regal /Jurământul parlamentarilor / Apel la solidaritate /

(DAD, MO 1, șed. din 7 iun.'39 , pag. 1- 4)

(AIC, fond PCM, dosar 169 , 199 / 1939, p. 10-12)

[LD : caracterizarea generală din cartea mea este foarte bine realizată . (p. 255 - 263)

De data asta , urmăresc însă **cu precădere , referirile la regimul parlamentar democratic pluripartidist** , de până în 1937 și **motivațiile colaborării sau refuzului** de participare în noul parlament. Ceremonia Mesajului a durat 30 de minute .și a fost urmată de depunerea **Jurământului** parlamentar .]

▫ Mesajul Regal

[LD : Mesajul = preocupare pentru țară , inteligență politică , putere de muncă chiar, amestecate cu o trufie nemăsurată , naivitate , cinism și frică .Este foarte greu de măsurat dozajul , din care cauză a putut să-și atragă adulatori și detractori

Și mai greu de împărțit "**certIFICATE DE ADEVĂR**" ,având în vedere caracterul colaboratorilor politici (de care a știut să se folosească:**Tătăărăscu, Vaida , Călinescu , Iorga**)

și al adversarilor (un **Maniu , Codreanu , Brătianu , Mihalache , Ion Antonescu**)

[LD : ca și în alte documete și memorii,**numele Gărzii, represiunea , asasinarea lui Codreanu nu sunt pomenite explicit** .Sunt doar formulări privind"**restabilirea ordinii interne**"]

Carol II

/Guvernarea: restabilirea ordinii interne

" În timpul de un an jumătate , în care Parlamentul nu a putut fi întrunit ,**Guvernul Meu** a avut să facă față unor **numeroase și grele probleme.**

Astfel, mai întâi el a trebuit **să restabilească ordinea internă** , adânc turburată prin frământările din trecut și **să restabilească ideea de autoritate de Stat** ,mult slăbită din aceleași cauze . Printr-o **acțiunea energică și stăruitoare,această operă a fost realizată** .

Linistea deplină și uniunea sufletească ce domnește astăzi în țară **a dat putința dezvoltării unei munci productive** și întărirea rezistenței împotriva oricăror primejdii "

(**Vii aplauze , ovațiuni**)

/Jurământul parlamentarilor

< **Jur credință Regelui Carol al II-lea** .

**Jur să păzesc Constituțiunea și legile Țării ,
să mențin unitatea națională și să apăr integritatea teritoriului României . >**
Mesajul regal / Jurământul / 7 iun.'39

52)N.Iorga, președintele Senatului, discurs, 9 iun.'39

(D.S ., MO nr. 2, șed.din 9 iun.'39, pag . 1-14)

N.Iorga / 9 iun.'39 [Doc.integral : fișier PND Iorga III](#)

/Eroii frondelor –discredit larg al istoriei

"Demonstrațiile de idei nu mai interesează pe nimeni .

Demonstrațiile de stradă nu va cuteza nimeni să le încerce .

Iar **conspirațiile ridicole**, am văzut de acestea în toate frondele,dar nu am văzut nici o dată ca eroii frondelor să iasă altfel decât cu discreditul ,pe care în chip larg i-l atribuie istoria .

Nicolae Iorga / 9 iunie '39

/Garda de Fier= bandă sângeroasă

" S-a făcut la noi greșeală de a crede că trăim într-un Stat de parlamentarism, că Parlamentul guvernează . Nu poate governa, pentru că **Parlamentul nu este putere executivă** . Că , acum,**puterea executivă** , în unele împrejurări , **ajunge să înlocuiască puterea legislativă** ,aceasta se datorește numai faptului că **oamenii noștri politici au dus tot mai jos, tot mai jos, siguranța unei vieți politice normale**,până s-a ajuns acolo că **o bandă sângeroasă [Garda de Fier]putea să ajungă stăpână pe România** fără să-i poată da măcar oameni capabili care ,fie și în sens revoluționar,**ar fi dus-o în altă direcție** .

/Susținerea parlamentului corporatist

Dar că **Parlamentul - nu parlamentarismul**,în sens de putere **care înlocuește puterea executivă -că Parlamentul este o necesitate** , aceasta trebuie să fie credința oricărui om prudent , fiind că **mai bine e ca toate chestiunile să fie aduse aici** ,toate interesele adevărate , **interese corporative în momentul acesta ,reprezintă însăși munca națională** , este mai bine ca toate interesele să fie lămurite aici, este mai bine ca **întreaga opoziție să-și aibă glasul în cuprinsul acestei adunări legale,decât** să se găsească cineva , pe de o parte , **ca un guvern care caută un sprijin național și nu știe unde să-l găsească** ,[...] și, de altă parte , **înaintea unei mulțimi nelămurite** care cere fantasme după sfaturi către **turburarea societății... și,în împrejurările de față, către ruina Statului** .

Eu cred în rostul acestei Adunări , și sunt sigur că **nu voi avea s-o apăr împotriva nimănui** , dar vă rog să fiți siguri că este în mine destulă hotărâre tinerească la vârsta mea pentru a fi **apărătorul Parlamentului împotriva presiunilor care ar veni din partea oricăror altor încercări** care ar urmări să sfarme frumoasa operă pe care suntem pe cale a o înfăptui .

(**aplauze prelungite**)

N.Iorga / 9 iun.'39

53.)D.Mociorniță (ex-PNL,FRN,senator de Ilfov,Industrie),la Mesaj,Senat,26 iun.'39

(DS, MO 7 , șed. din 26 iun.'39 , pag. 171-172)

[LD :cuvintele lui mărturisesc **adeziunea totală la noul regim, la noua Constituție, la FRN și celelate instituții create.**]

Mociorniță / 26 iun.'39Doc.parțial : fișier [Industrie , Comert](#)

▣ Răscruce istorică : '37 / '38

▣ Confruntarea dintre bine și rău

▣ România salvată de la *Apocalipsă*

▣ Regele Carol - cărmaciul providențial trimis de Dumnezeu

Mociorniță / 26 iun.'39

▣'37/'38 .Confruntarea dintre bine și rău

[LD : fenomenul aluziilor și metaforelor se repetă . La fel ca și alți contemporani ,**Mociorniță nu numește purtătorii de pericole din interiorul țării ,pe care le taxează drept ... mișcări oculte,lașe,extremiste, răzvrătite.**

Viza pe legionari ? pe cuziști ? pe comuniști ?pe iredentiști ?

Mociorniță nu numește nici dușmanii externi ai țării, dar îi definește ca pânditori pentru cucerirea " pământului făgăduinței"

Viza Ungaria ? Rusia ? Germania ? Aluziv, da !

Efectul este suficient de dramatizat încât , pe acest fundal,**actele Regelui Carol să apară providențiale .]**

" Domnule președinte , , d-lor senatori, sunt **răscruți în viața popoarelor**,la fel cu cele din viața oamenilor, [...] de descifrarea cărora depinde atât **cursul existenței și onoarea de a întâmpina viitorul ca un biruitor , sau de a se restrânge cu umilință pe întuneric** ca să-și ascundă faptele și să se arate la sfârșit .

Ca un martor și îndreptar prețios , **cei care sunt ținuți să conducă destinele unui popor , păstrează adânc săpată în paginile veacurilor ei ,asemenea sentințe definitive de dispariție și umilințe ,precum și entuziaste exemple de biruință și propășire ,ale celor care au știut să se înfrângă ,obținând astfel ,pe veșnicie,dreptul sacru al continuității și existența lor .**

...Vrășmașii lași,ură ocultă, lovituri pe la spate

"Pe de altă parte, găsesc că **cei mai de temut vrășmași** nu sunt cei care luptă deschis, fățiș, cât **cei lași , care își pregătesc ura ocult ; lovitura lor fiind veșnic dată din spate** și ea va fi arareori posibil de înlăturat

...Vrajbă,ură nestăvilă,lovitură neîmblânzită

" D-lor senatori, noi am trăit , de sigur, **aceste două fapte covârșitoare .**

Viața politică rău plantată pe acest pământ fertil în toate , **ajunsese la un punct când rodul matur trebuia să crape** și sunt sigur că din el ar fi **țâșnit** suficientă materie ca **să înceapă întreaga țară într-o imensă vrajbă .**

În tenebre ,mocneau răzvrătiri opuse rațiunii superioare a Statului ,se aștepta numai momentul propice ca ura nestăvilă să pornească într-o neîmblânzită lovitură ce ar fi putut să **însângereze adânc pământul țării noastre .**

" **Nimeni nu se mai gândea** că , și jur împrejur, **în ochii răi și lacomi** ce stăteau de veghe , începuseră **licăriri stranii de diabolică bucurie** , la gândul că , în sfârșit ,după încercata așteptare, **pământul făgăduințelor va fi cotropit "**

Mociorniță / 26 iun.'39

▣ România salvată de la Apocalipsă

[LD : Nu contează dacă a avut sau nu dreptate ! Sigur este că **a rostit un gând sincer ,un gând împărtășit de mulți români** atunci. Chiar și de cei care , din alte considerente , nu-l agreau pe Carol . Nu știu cum să surprind și eu fenomenul acesta mai bine .

Mociorniță reușește . De la el aflăm spaima cea mare pe care o simțisără românii !

Dar ,**folosind același stil, numai până trece furtuna, nu-i așa ?!**]

" Vă întreb **dacă , în această involburare generală , când talazurile înfuriate** ale apei din afară băteau din toate părțile corabia s-o înghită [**pericol extern**] ,iar **înăuntru se complota prin unghere [pericol intern] ;ce ar fi fost dacă și cârmaciul și-ar fi pierdut sângele rece și cumpătul ?**

▣ Regele Carol -cârmaciul providențial trimis de Dumnezeu-

" Iar **Celui care înfruntându-și hotărât moartea , ne-a redat viață nouă ,** într-un prinos de mulțumire și adâncă grațitudine , **îi chezuim , la rândul nostru , munca , devotamentul, cinstea, dragostea noastră și a urmașilor noștri .**

MSRegele Carol II va rămâne pentru poporul românesc apariția providențială trimisă de Cel-Atotputernic , să-și cruțe fiii vrednici de torturile Apocalipsului .

" Iată ce va păstra săpat în cartea ei istoria ,despre această grea răspântie prin care am trecut ."
D.Mociorniță / 26 iun.'39

54.)Nicolae Iorga (ex.PND ,senator de drept) ,discurs la Mesaj ,Senat ,28 iun.'39

(D.S, MO nr. 9, șed. din 28 iun.'39 , pag. 186 - 192)

N.Iorga / 28 iun.'39 Doc. integral -PND -Iorga IV

- ▣ Incapacitatea partidelor de a guverna
- ▣ Regele Carol II a înfăptuit noul regim
- ▣ Cauzele principale ale loviturii : pericolul legionar ,
- ▣ Garda de Fier- CZCodreanu :
 - Două păcate capitale : imitarea străinătății și înscăunarea anarhiei
 - Cămăși și uniforme... Sans -culoții revoluției române ... C.Z Codreanu
- ▣ Schimbarea garniturii de guvernare ; Alegerile '37
- ▣ Alegeri nesupravegheate ...Succesul legionar ...
- ▣ Acțiunile teroriste legionare ▣ Lichidarea lui Codreanu

N.Iorga / 28 iun.'39

▣ Incapacitatea partidelor de a guverna

▣ Regele Carol II a înfăptuit noul regim

[LD :Din câteva trăsături de condei , cum s-ar zice , Iorga inversează, răstoarnă ,cauze și efecte .Apare , din spusele lui, imaginea unei țări placide ,deprinsă să suporte regimul demagogic partidist ,cu lideri mânâți numai de interese egoiste .Pe acest fundal , figura lui Carol apare ca a unui rege salvator și - de ce nu ?! -undeva , într-o modestă postură , " sfetnicul " Iorga .]

" În acest timp, s-au petrecut două lucruri care sunt la origina regimului cel nou .

Aceste două lucruri și nu altele. Aici să-mi dați voie să subliniez gândul meu .

...Unii din dvs pot foarte bine a crede că regimul cel nou a ieșit dintr-o ridicare a țării împotriva partidelor .

Nu, țara era așa de deprinsă să suporte acest regim, încât ea nu s-a arătat prin nimic că se poate scutura singură .Acesta este adevărul .

" Nu confundați situația de la noi cu situația din Italia d-lui Mussolini și cu situația din Dvs, reprezentanții foarte stimați a atâtor ramuri de activitate , nu aveți,cum nu avem nici noi, senatorii de drept ,cum n-are nici banca ministerială ,nu avem caracterul unor cumpliti luptători ,care au luat arma în mână și , după ce și-au dat tributul de sânge,s-au apucat cu mâinile îndârjite tocmai prin acest act ,să guverneze țara .

Nu !Acest act l-a făcut Carol II, Regele României .

Nu l-ați făcut dvs , și , în ceea ce privește *Frontul*, cei care beneficiază de acest regim și cei care îl reprezintă , fără a beneficia în sensul obișnuit al cuvântului ,trebuie să fie de cea mai desăvârșită modestie.Atitudinea mussoliniană din Italia și atitudinea hitleristă din Germania ,nu se potrivește cu noi ."[-----]

N.Iorga / 28 iun.'39 / retro '37 -'38 /

▣Garda de Fier-CZCodreanu

...Imitarea străinătății și înscăunarea anarhiei

[LD :în sfârșit , un om politic care rupe tăcerea în ceea ce privește *Garda de Fier* spunând lucrurilor pe nume în ceea ce privește cauza imediată a loviturii de Stat . Și în această direcție, păcatul capital al partidelor rezida din neputința de a stăvili mișcarea legionară , lăsând țara la discreția anarhiei și terorismului ."Portretele " făcute legionarilor sunt caustice și necruțătoare .Nu ocolește propria-i răspundere în arestarea și procesul Codreanu , dar pare a nu fi aprobat asasinarea lui - deși exprimarea este destul de vagă .]

"În acest timp , ce s-a făcut ? Iată cei doi factori la care vin acum .**Un factor a fost imitarea străinătății ; al doilea factor a fost înscăunarea anarhiei cutezătoare .**
"Vinovăția cea mare a guvernelor de odinioară **nu stă în legile rele** pe care le-ar fi votat sau într-o guvernare care este cam în măsură românească [---] **Păcatul nu este acesta . Păcatul este că s-a îngăduit maimuțărirea periculoasă a lucrurilor din afară ,** care nu puteau fi introduse la noi și care nu se puteau aclimatiza aici .
Și al doilea,**că s-a îngăduit oricărui îndrăzneț să devină stăpânul străzii** și **să amenințe cu moartea pe oricine i-ar fi stat în cale**"(aplauze)

...Cămăși și uniforme...

" Ce însemna seria aceea de **uniforme de toate culorile** ? Și guvernul își avea uniformele sale. Erau **tot felul de cămăși** , mai mult sau mai puțin spălate , iar în ce privește corpul pe care-l îmbrăcau cămășile acestea , el era cam de aceeași calitate .**Cămașă verde, cămașă albastră , cămașă neagră , cămașă albă , cămașa brună .**

...Sans -culoții revoluției române ...

Aceste cămăși - ceea ce se potrivește mai bine cu sexul acelor care le îmbrăcau - aceștia erau **un fel de sans-culoți ai revoluției românești** .De fapt, **sans-culoții francezi** erau aceia care nu purtau pantalonul costumului de curte , ci **pantalonii pe care îi poartă astăzi toată lumea.Ai noștri n-aveau pretenții decât la cămăși, pentru a ni fâlfâi toate cămășile lor supt nas.**Așa făcea în Germania, **așa trebuia să facem și noi .** așa se făcuse odinioară la d. Mussolini , **așa trebuia să facem și noi .**Nu puteai ieși din București , fără să întâlnești **lagăre de exerciții** ,și din când în când **,puteai să vezi pe străzi defilări .**

...Păcatele,răspunderea,neiertarea lui Codreanu !

[LD:trebuie să dau fraza în ghilimele.**Este fraza lui Iorga.S-o citească oricine și să extragă din ea îngrijorarea,contribuția dar și remușcarea lui față de sfârșitul tragic al lui Codreanu]**

"Dar a trebuit atunci ca **un om fără rost în Stat** [el, Iorga] numai un cetățean îngrijorat , atunci **când Bucureștii erau ocupați de trupele celui care și-a plătit păcatele ,** deși **eu nu iau răspunderea** nici pentru păcatele pe care le face cineva ,nici pentru felul cum este adus a le ispăși -

când erau Bucureștii ocupați de trupele celui asupra memoriei căruia să aruncăm un veșmânt de milă și de iertare, aș zice,dar răspunderea lui față de istorie,este așa de mare,că un veșmânt de iertare nu-și poate avea loc,

a trebuit ca **acel om ,eu** - să întreb cu pumnul în masă ,Consiliul de miniștri , cum este posibil ca **Guvernul să părăsească în mâna unor energumeni , a unor fanatici, Capitala Țării ,s-o predea în mâna fanatismului unor indivizi organizați ,** lăsându-i să facă orice voiau ,**fără știință, fără merit, căci erau studenți cari își pedepseau colegii chnuindu-i , studenți care nu permiteau profesorilor să-și facă cursurile,numai pentru că umblau cu revolverele în buzunar ."**

" **A venit la mine un om de bine ,dar care mergea pe o cale greșită și care auzise că am primit și eu o amenințare,de altfel am o bibliotecă întregă -ca să-mi spuie :îți trimit eu să te păzească niște băeți de-ai mei, solizi , cu revolvere în fiecare buzunar**

..." **Și era aici,pe cheiul Dâmboviței , cartierul general de unde plecau ordine care se și executau .Mai puteau merge lucrurile așa ? Nu!"**

N.Iorga / 28 iun.'39 , retro nov. '37

≡'37/'38.Schimbarea garniturii de guvernare

"Ce a făcut Coroana ?Coroana a încercat toate soluțiile posibile înainte de a ajunge la Constituția din 1938.

a)Guvern de alegeri.Liberali+vaidiști+iorghiști

Întâi a vrut un Minister nou .Se isprăviseră anii partidului liberal și toți oamenii de bine

recomandaseră Coroanei să păstreze acest guvern cât se poate de mult, cu toate lipsurile lui ,**căci ce venea altfel, era mai rău decât atât**. Coroana a vrut **continuitatea liberalilor** sau a unora dintre personalitățile liberale care guvernaseră până atunci ,**cu Ardelenii d-lui Vaida** -și aceștia aveau marele avantaj că **nu amenințau în fiecare moment cu răzlețirea Ardealului,cu desfacerea Ardealului** ,numai pentru că **nu se putea ridica șeful lor [Maniu] atât de sus, încât să întrecă însăși Coroana-și împreună cu vechii mei prieteni .** Eu eram în străinătate când s-a făcut această legătură "

/Alegeri nesupravegheate

"Și s-a mers în alegeri .Cel care era ministru de Interne [Tătărescu],îndeplinește acum o misiune foarte importantă în diplomație .Este foarte sigur însă că ,sau nu știa să facă alegeri, sau pentru cine știe ce motive,îi cădea bine **să lase a ieși ce o să iasă .**

/Succesul legionar

" Au urmat frământări de un misticism din cele mai nesănătoase ,spunându-se că **se va căpăta orice dacă se aduc partizanii la putere** și nici o dată țaranul ,în simplitatea lui,**n-a fost mai mult exploatat decât de acești băeți ,tovarăși de mâncare,tovarăși de băutură ,tovarăși de dureri și sfaturi**, pe care eu îi cunoșteam foarte bine,căci doar veneau la examen la noi și îi puteam judeca .**Și țara s-a trezit deci cu 60 de deputați eșiți ca din fundul pământului .**

Era un pericol așa de mare ? Eu am fost de părere **că nu** ,pentru că orice se poate câștiga - și mandate electorale ,și popularitate -dar **mintea,aceia nu se poate câștiga** prin nici un fel de succese.**Era de ajuns să-i vadă cineva, să-i audă** ,pentru ca imediat , la un popor care omoară prin ridicol,**ei să se cufunde în discreditul cel mai desăvârșit ."**

N.Iorga / 28 iun.'39

b)Guvernul Goga -Cuza

" Prin urmare,**aveam mijloace** pentru **a lucra fără lovitură de Stat** .S-a chemat alt guvern , în credința că acest guvern,care era **un guvern de dreapta** [-----]

" Atunci, **pentru a avea la guvern o altă dreaptă,decât dreapta oamenilor revolverului** [---]javând în frunte pe una din cele mai frumoase **personalități** din dezvoltarea literaturii noastre și ,desigur, un **om de mare talent** ;și chiar pentru **gândul lui bun**,mai mult decât **pentru putința lui de a înfăptui,care s-a dovedit aproape nulă** ,trebuie să-i fie lumea recunoscătoare .
N.Iorga / 28 iun.'39,retro 10 febr.'38

c)Lovitura de stat=răsturnarea Constituției din 1923

"Și , atunci,**am fost chemați noi de Suveran .Noi, fără nici un fel de sfat de la noi .**

Aici sunt **membrii Consiliului** din februarie 1938 .

Nimeni n-a venit cu un sfat ,ci totul a plecat de la Rege ."[-----]

N.Iorga / 28 iun.'39, retro'apr.,'38

#Arestarea lui CZC

" Fiindcă **amenințare teroristă** exista încă în acel moment,a trebuit să primesc în casa mea de ministru **o scrisoare de insultă și amenințări** - eu care nu sunt pentru a le primi -ca să mă adresez parchetului militar ,iar parchetul militar a făcut ceea ce era de datoria lui să facă .
Atunci s-a văzut că într-o țară îngrozită, ajunge ca acei care dețin autoritatea și legalitatea să ia măsuri ,pentru ca toată iluzia teroristă să cadă la pământ ."[-----]

#Asasinarea lui Codreanu

" Este adevărat că au trecut câteva luni de zile [-----] a venit apoi **o altă amenințare sub influența străinătății**.Eu nu pot să spun mai mult decât **banca ministerială** , în privința aceasta .**A trebuit însă o întetire din străinătate** , pentru a încerca **a doua lovitură** .
Pe urmă ,oamenii de la noi au făcut ce au crezut și **totul s-a isprăvit .** "[----]

#Tratament"homeopatic"

" Atunci s-a întrebuit un **tratament homeopatic** .În războiul care se purta împotriva **autorității legale,cu anume presiuni,cu anume organizații militare ,cu anume ceremonialuri** , **a trebuit ca frânele țării** să treacă toate de partea cealaltă ,**de partea puterii publice** .

≡Regim totalitar ?!

"Oameni grăbiți au și strigat că **am introdus regimul totalitar în țară** și de acum înainte **toți trebuie să gândim la fel , toți trebuie să ne purtăm la fel ,toți trebuie să strănutăm la fel , în afară de aceasta nu este decât trădare de patrie și revoluție !** [-----]
În străinătate, în Italia, a apărut un articol în care se spunea că **România veche s-a dus cu totul ,și suntem deci într-un regim totalitar** .[-----]

/Călinescu a dat lovitura

" Și, să-mi dați voie să citesc aici din **scrisoarea** pe care am trimis-o **președintelui** de Consiliu [**Armand Călinescu**]- încă o dată **un om care a binemeritat de la Patrie**, pentru **curajul cu care și-a pus viața și toată situația sa în pericol,când a dat lovitura pe care eu nu aș fi dat-o** "[LD :**asasinarea lui Codreanu ?**]
N.lorga / 28 iun.'39

55.)Victor Iamandi (ministr.Juстиției),Concluzii la Mesaj,Senat,28 iun.'39

(D.S.,MO 9, șed. din 28 iun.'39 , pag. 192-200)

[LD : în aceeași zi, Călinescu (la Cameră) , Iamandi (la Senat) , rostesc discursuri concludive.
Fac amândoi largi referiri la **culpabilitatea regimului democratic în ascensiunea G.de F.**
În momentul când ajung la evenimentele din 1938 , afară de prezentarea pericolelor reprezentate de mișcările extremiste și de meritul lui Carol II de a fi salvat țara de dezastru , nu pomenesc , nici unul din ei , despre procesul și asasinarea lui Codreanu , despre represiunea contra mișcării legionare] Doc.integral : **fișier PNL , XIII**

/Rezolvarea problemei tineretului

[LD:Este singurul moment când Iamandi **se ocupă tangențial de tineretul legionar ,fără a-i rosti explicit numele** (un procedeu folosit de mulți politicieni când era vorba de Garda de Fier)
De ce ?Să fie vorba de **o substituie superstițioasă sau de frică ?**
Să fie vorba de **un sentiment de vinovăție sau de milă ?**]
"Va veni vremea când noi,cei chemați pe aceste bănci ,vom putea da toate amănuntele asupra **acțiunii pe care am înțeles s-o desfășurăm pentru ridicarea tineretului** .
Atunci se va cunoaște **toată strădania și toată solicitudinea** noastră și se va putea vedea **cât suflet și câtă caldă și cuprinzătoare** la nevoile lor, **a fost grija noastră** și cât de mare a fost **grija noastră pentru tinerii merituoși,cinstiți și săraci ai acestei Țări** (**aplauze prelungite**)" Îmi veți da voie ca, la acest capitol ,să subliniez în treacăt **grija pe care Guvernul actual a arătat-o tineretului**.

/Exagerarea de către "profesioniștii tineretului"

Problema tineretului , care se pune de ani de zile la noi,**dar care a fost și cam exagerată de profesioniștii tineretului-căci erau profesioniști ai tineretului -noi am rezolvat-o** .

/Lovire-sanționare-iertare recuperare

Am rezolvat-o, pentru că am înțeles că,în politica noastră de apărare a Statului , **chiar dacă lovim în cei care nu se supun ordinei legale și autorității constituite** , avem datoria,**după ce am aplicat sancțiunile,să le întindem o mână binevoitoare** și să-i chemăm la locul de muncă și de răspundere în sânul societății .
"Așa am procedat cu toții.Foarte mulți din acești tineri ,**care militaseră în organizațiile**

extremiste, **s-au corijat** ,și-au dat seama de **rătăcirea** care le stăpâna mintea și conștiința lor de muncitori conștienți și cinstiți .Acestora nu le-am refuzat atențiunea și sprijinul nostru .Astfel au procedat toți șefii de departamente .

Astăzi am putea spune că ,în afară de titrații din octombrie 1938 și cei din 1939 ,
aproape toți ceilalți au fost plasați,încât și acel început de șomaj de **8.000 de titrați sau nenitrați** ,care n-aveau întrebuințare până acum doi ani ,**a fost aproape complet înlăturat** .
[-----]

/Regimul vechi nu se va mai întoarce niciodată

"Ceea ce trebuie însă **să rămână pentru oricine** , ca o încheiere definitivă și a expunerii mele și a logicii implacabile a evenimentelor care ne-au adus la situația de astăzi, este că **regimul de ieri** ,cu **ideologiile lui contradictorii**, și în cea mai mare parte **perimate** , cu **scăderile lui**,cu **lipsa lui de adaptare**, cu **insuficiența mijloacelor** de conducere și cu **totala lui carență de autoritate****nu se mai poate întoarce nici o dată** .(**aplauze**)
V.Iamandi / 23 iun.'39

56.) LD : transportă filele de calendar la locul lor

▫**Pactul de neagresiune germano -sovietic** , 23 aug.'39

Anexa secretă: Basarabia

▫**Invadarea Poloniei de către Germania** , 1 sept.'39

▫**Anglia și Franța declară război Germaniei** , 3 sept .'39

▫**Intrarea trupelor sovietice în Polonia**, 17 sept.'39

57.)Asasinarea lui Armand Călinescu , 21 sept 1939

(Ziarele vremii)

[LD: **Atenție ! aceleași extrase sunt și la fișier GuvernXVIII.**

Trebuie să te hotărăști unde le dai

La fel și extrasul ce urmează ,fiind vorba de cele două părți:asasinii și victima;Garda de Fier și Armand Călinescu]

/IPSS Patriarhul Nicodem

(cuvântare la adunarea de doliu)

" Iar **când cineva atentează la viața unui om** ,care are **sarcina de a păzi ordinea și buna rânduială a unui stat** ,și încă în niște vremuri **excepțional de grele**, cum sunt bunăoară cele de azi,**acela atentează la siguranța Statului , la siguranța Patriei ,contra Neamului și osânda trebuie să fie exemplară și coresponzătoare "**

(" Semnalul" , an II, nr.489, 26 sept.'39)

/Cezar Petrescu

" Se găsisse **mâna românească pentru a ucide ordinea românească**, pentru a **lovi pe la spate în sfetnicul ordinei lăuntrice și al apărării naționale** –lovind simbolic în trupul și inima și în paza țării"

("România" ,23 sept.'39)

/N.Iorga

"Un om s-a jertfit pentru liniștea țării sale înăuntru și pentru independența ei politică în afară. El a căzut, cum se putea aștepta ,jertfa unor fanatici cari-l urmăreau de mult cu o vendettă de sânge. Țara va judeca dacă în împrejurările de față ,cu amenințări ,existente sau posibile,de jur împrejurul nostru ,era loc pentru o astfel de sălabatecă răzbunare [...]
Acela care s-a dus era un om de mare inteligență , de o putere de lucru imensă, și de un patriotism pe care numai un nebun l-ar putea pune la îndoială : ultima oară când, acum o săptămână numai ,l-am văzut ,el se chinuia ,noaptea,cu ministrul de Externe, să chibzuiască felul cum am putea ieși neatînși din așa de grele împrejurări ca acestea de azi "

("Neamul Românesc" ,23 sept.'39)

"Istoria va recunoaște și va pironi pe vinovații acestei crime contra progresului uman ,și generații întregi ,simțind încă urmările cumplitei dureri de care suferim astăzi ,îi va blăstăma"
("Cuget clar",28 sept.'39)

/J.Paleologu

"Cauzele acestui atentat precum și instrumentele care l-au executat se circumscriu ca epilog al unei acțiuni interne căruia defunctul președinte de Consiliu i-a pus capăt cu energie, restabilind ordinea și disciplina interioară."
(România" , 23 sept.'39)

/Lideri ai minorităților etnice

(25 sept '39)Minoritățile din România transmit lui Silviu Dragomir regretul, condoleanțe și asigură de loialitate :

/O delegație germană compusă din Peter Anton, Hans Kaufmes, Peter Ularus

/În numele slovacilor – dr. Doval

/ în numele polonezilor – Titus Cerkavschi

/ în numele evreilor – Teodor Fischer

("România" , 23 sept.'39)

/Col.magistrat VDChiru

"În tragicul împrejurărilor prin care trecea Europa, asasinarea lui Călinescu depășește domeniul crimei , constituind o trădare națională.Prin asasinarea unui om, s-a încercat asasinarea unei nații " ("Semnalul" , an II, nr.487 , 23 sept.'39)

/Octav Livezeanu

"Fapta nemernică îmbracă în împrejurările critice de azi, când cea mai mică șovăială poate fi fatală, caracterul unei clasice trădări de neam .

Adunătura de descreierați ,de bestii mistice, de naufragiați ai vieții, care constituie fosta Gardă de Fier, a putut prin câteva nuclee răzlețe să înarneze mâinile criminale din ziua de 21 septembrie 1939.Armand Călinescu a căzut sub ploaia de gloanțe ,în momentul în care medita ,poate ,la ultimele măsuri asupra cărora discutase la Atatul Major .Sentinela țării a căzut la postul de onoare "

Arătând meritele lui Călinescu -a ferit țara de soarta Spaniei ;a înlăturat războiul civil ;a înnarmat țara și a înzestrat armata- el spunea cu indignare :**"Bestiile cavernelor** ce pot pricepe din toate astea ? Ce pot înțelege animalele cu buze groase , cu părul vâlvoi , figurile acelea degenerate pe care le-am văzut cu toții pe locul oribilei crime ? În frunțile înguste și imbecile atâta a putut să încapă :răzbunarea și forțele primare s-au dezlănțuit doborând din postul de înaltă conducere , pe primul ministru al țării "

("Muncă și voie Bună", an I, nr 13, 1 oct.'39)

/Zaharia Stancu

" Ce fel de patriotism poate fi acela care tinde la tulburarea internă a țării într-un ceas de grea încercare pentru întreaga omenire ?

Ce fel de naționalism poate fi acela care pune capăt unui om de care se lega, într-o atât de mare măsură ,apărarea națională a statului , într-un moment în care la hotarele noastre se

prăbușesc state și națiuni ?" ("Azi" , an VII, nr 31, 8 oct.'39)

/"Porunca Vremii"

[LD: este greu de înțeles cum se împăca "pro-hitlerismul" curentului , cu "antigardismul "afișat .
Prezentând pe larg "**aplicarea planului ultimelor elemente gardiste**"-era prima oară când vorbea de legionari, de gardiști, în termeni asemănători cu alte ziare antigardiste .
Dar accentul era pus pe excluderea oricărui amestec extern ,oricărei interpretări internaționale a asasinatului.Sub paravanul respectării neutralității ,PV lasă să curgă mai ales **informațiile din sursă germană,transmite telegramele de condoleanțe de la Belgrad, Budapesta, Berlin Roma și regretă** că nu a dezbătut pe larg ... discursul lui Hitler rostit la Danzig.]

"Cine ne pândește ,cu gânduri ascunse, de dincolo de fruntariile țării n-ar jubila mai adânc , decât dacă ne-ar vedea că **ne-am pierdut calmul și că lipsim de la acea coeziune și solidaritate sufletească , de la disciplina și patriotismul nostru** , de atâtea ori verificat , și de la care trebuie să așteptăm totul în clipele de nesiguranță și de primejdie."
Preluând comunicatele oficiale date de guvern ,ziarul precizează că "**este vorba de un atentat săvârșit de ultimele rămășițe gardiste și nicidecum de un complot cu ramificații externe , sau cu semnificație internațională.**"

Prezentând pe larg "**aplicarea planului ultimelor elemente gardiste**"-era prima oară când vorbea de legionari, de gardiști, în termeni asemănători cu alte ziare de epocă.

("Porunca Vremii" , an VIII, nr 1459, 26 sept.'39)

*Notă :asasinii lui Călinescu

(Arh.ISISP,fond V, dosar 225, f.112)

[Vezi pe larg la **fișier G de F**]

[LD:20 oct.2007.Din **sinteza** privind mișcarea legionară ,afată într-un **dosar al Direcției Generale a Poliției** .Cred că aceste dosare de Poliție au fost încredințate *Institutului de Istorie* , la vreo "**vărsare de hârtoage** " operată după 1948,de noii stăpâni comuniști ai arhivelor ,din cadrul Ministerului de Interne.Dosarele sunt descompletate,amestecate,deseori fără pagina de gardă, Unele sunt "trofee" obținute la perchezițiile ocazionate de arestările și anchetele din timpul represiunilor regimului comunist .Spre ex, acest dosar poartă titlul de "**Istorică mișcării legionare** " , fiind,un soi de cronologie .]

-**21 sept.1939**.Acțiunea teroristă legionară culminează cu **asasinarea lui Armand Călinescu** de către cei **9 legionari din Prahova** :Miti Dumitrescu, Cezar Popescu, Traian Popescu, Gheorghe Paraschivescu, Ion Moldovanu, IRlonescu, Ovidiu Isaia, I.Vasiliiu, Valeriu Pânzaru .

-Toamna '39.Se produce "destinderea " în politica internă .

58)Masacrarea elitei legionare ,21 sept.'39

(**Legiunea în imagini** .Albumele Traian Borobaru ,Ed.mișcării legionare,Madrid ,1977,pag.10)

[LD: mărturisesc că judecata mea nu poate măsura (cântări , compara) această vărsare de sânge românesc.Nici din partea guvernanților , nici din partea legionarilor.Este o spirală a violenței despre care fiecare apucă lanțul de unde îi convine.În cayul legionarilor ... nu despre asasinatele lr , ci despre ... **masacrarea lor** .]

/Lichidarea elitei legionare

"În 21 septembrie 1939 **cade călăul Armand Călinescu , executat de echipa**

"răzbnătorilor" , sub conducerea lui **Miti Dumitrescu** [...]

Perioada Căpitanului se încheie cu **acest masacru înfiorător , căruia i-a căzut victimă elita mișcării legionare**

În total, în noaptea de **21 / 22 septembrie'39** -se spune în album –**au fost asasinați 252 legionari** , într-o singură noapte : București , 10; spitalul militar Brașov, 7; lagărul Miercurea Ciuc, 44 ; penitenciarul Râmnicul Sărat, 13; lagărul Vaslui , 31 ; în restul țării 147 .De aici înainte , începe o nouă epocă din istoria Legiunii .

/Lovitura dată regimului

Gloanțele care au doborât pe **Armand Călinescu loviseră mortal și regimul** , deoarece acesta **concentra în mâna lui toate puterile statului și deținea toate firele aparatului de teroare** .
Nu se mai găsea un alt om în România , în acel moment , să-i ia locul "

***Notă.Armand Călinescu :lupta cu extremismul de dreapta ,30 iunie'39**

("Universul" , an 56, nr.176, 2 iulie 1939)

La aniversarea lui delegații celor două Camere l-au sărbătorit .În toastul de răspuns, el a spus :
"Încă din anul 1931,cu dl președ. de Consiliu din vremea aceea,dl Mironescu, am luat atitudine hotărâtă împotriva extremismului de dreapta și **noi am fost aceia care i-am dus în fața justiției pentru prima oară.**

Iar mai târziu [dec.'33] ,după ce un mare bărbat de stat ,o frumoasă inteligență și un mare talent al acestei țări, **Ion Duca, cădea sub o lovitură mișelească** , în procesul făcut asasinilor n-am ezitat să merg și să spun:<**Aceștia sunt vinovați, aceștia trebuie condamnați** >

Iar când în urmă [1937,**în mormântarea lui Moța și Marin**] , în țară se desfășura acel alai cunoscut ,la care nu se sfiau să participe și reprezentanți străini, m-am suit la tribuna Camerei și **am cerut , am pretins guvernului , să apere demnitatea țării."**

****Mihail Vărfureanu :pregătirea asasinării lui Călinescu ,primăvara '39**

(Arh. ISISP, fondul V ,dosar 227 , f.105-110)

Din **Memoriul lui Vărfureanu** (asasinat de legionari la 26/27 nov.'40 la Jilava)rezultă că în **primăvara anului 1939**, legionarii din țară **au studiat în amănunt calea de a răzbuna moartea Căpitanului**.În mai 1939 – spune el – **Ioan Cantacuzino i-a comunicat că este însărcinat** (împreună cu alții) **de comandantul de la Berlin, Horia Sima**, cu atentatul împotriva lui Carol și a guvernului , drept pentru care **au început pregătirile**.S-a hotărât ca executarea să vizeze simultan pe **Rege, Armand Călinescu și Gabriel Marinescu** , pentru a nu avea cine reacționa împotriva egionarilor arestați.S-au interesat de mișcărilor celor vizați , și-au pregătit cele necesare atentatului .

*****Vaida către Călinescu:s-a greșit cu executarea legionarilor în nov.'38**

(Arhiva ISISP, fond XV, dosar 451 , f.133-135)

17/18 febr.'39.Este o scrisoare personală expedită din Cluj, în care îi explică lui Călinescu că nu vine la București pentru că încă nu are gata uniforma FRN(pe care a comandat-o la nepotul Patriarhului),deoarece este greu cu păr cărunt și burdihan să-și facă această uniformă
Dincolo de această hazlie explicație , el îi scrie lui Călinescu că s-a făcut rău că **atentatul asupra lui Goangă** a fost prezentat ca un "**complot codrenist**" .Trebuia să se spună că a fost un "**atentat din ură personală**" .Spune că **este neliniștit că aude că au fost împușcați legionari după o judecată "sumară" , sau sub escortă.**

<**Va să zică în România sunt stârpiți fără procedură , scoși din lege , de dragul jidanilor** > - spune opinia publică.

La procesul de la Cluj ,au asistat mulți evrei și evreice , numai "ca să se delecteze"